

Ulkoasiainministeriön tilinpäätös

2013

SISÄLTÖ

1. TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1.1 JOHDON KATSAUS	3
1.2 VAIKUTTAVUUS	6
1.2.1 Ulko- ja turvallisuuspolitiikka.....	6
1.2.2 Taloudellisen ulkosuhteet.....	20
1.2.3 Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö	23
1.2.4 Kansalaispalvelut	29
1.2.5 EU-oikeudelliset ja kansainvälisoikeudelliset asiat.....	31
1.2.6 Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen edustautuminen Suomessa.....	33
1.2.7 Ulkoasiainhallinnon muut kansainväliset tehtävät.....	34
1.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	36
1.3.1 Toiminnan tuottavuus	36
1.3.2 Toiminnan taloudellisuus.....	39
1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	40
1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	43
1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.....	44
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	44
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	44
1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	46
1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	50
1.6.1 Rahoituksen rakenne	50
1.6.2 Talousarvion toteutuminen	51
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma	51
1.6.4 Tase.....	52
1.7 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA.....	53
1.8 HALLINNONALALLA TOTEUTETTUJEN ARVIOINTIEN TULOKSET	54
1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ.....	56
2. TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA	57
3. TUOTTO- JA KULULASKELMA.....	62
4. TASE	63
5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	65
6. ALLEKIRJOITUKSET.....	89

1. TOIMINTAKERTOMUS

Ulkoministeriön toimintaa vuonna 2013 on kuvattu myös hallituksen vuosikertomuksessa sekä ja hallinnonalan henkilöstötilinpäätöksestä.

1.1 JOHDON KATSAUS

Vuonna 2013 ulkosuhteiden asialistaan vaikuttivat maailmanpolitiikan valtasuhteiden muutos, eriarvoisuuden kasvu ja siitä syntyvä sosiaalinen liikehdintä sekä talouskriisin heijastukset. Myös EU:n lähialueilla yhteiskunnallinen liikehdintä on johtanut muutokseen ja epävarmuuteen vaikuttaen sekä alueellisesti että maailmanlaajuisesti. Maailma on muuttumassa alati keskinäisriippuvaisemmaksi. Kertomusvuonna myös kybertoimintaympäristöön liittyvät eri ulottuvuudet olivat entistä vahvemmin esillä.

EU:n asema Suomen keskeisenä vaikuttamiskanavana korostui edelleen. EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) vahvistaminen eteni mutta hitaasti. EU:n ulkosuhdehallinnon (EUH) toiminta vakiintui ja sitä koskeva välitarkastelu saatiin päätökseen. Eurooppa-neuvoston kokouksessa joulukuussa valtioiden ja hallitusten päämiehet ilmaisivat sitoumuksensa yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) ja puolustusyhteistyön kehittämiseen. Suomi toimi kokouksen valmisteluvaiheessa aktiivisesti ja profiloitui YTPP:n edistäjänä. EU-laajentuminen jatkui Suomen tukeman myönteisen linjan mukaisesti, kun Kroatiasta tuli 1.7.2013 unionin 28. jäsenmaa. Suomi tuki aktiivisesti myös muiden Länsi-Balkanin maiden ja Turkin EU-lähentymistä.

Pohjoismainen yhteistyö vahvistui vuonna 2013. Suomi oli aloitteellinen erityisesti pohjoismaisen ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön syventämiseksi laajan turvallisuuden näkökulmasta. Myös Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteistä ns. NB8-yhteistyötä vahvistettiin ja siihen kohdistui kiinnostusta myös eri maiden taholta. Suomen puheenjohtajuuskaudet Itämeren maiden neuvostossa ja Barentsin euroarktisessa neuvostossa alkoivat. Uudistettu arktinen strategia hyväksyttiin elokuussa.

Alueelliset yhteistyöjärjestöt ja pohjoinen ulottuvuus olivat keskeisiä foorumeita Suomen ja Venäjän yhteistyölle. Suomi jatkoi aktiivista vaikuttamista myös EU:n Venäjä-politiikassa sekä ylläpiti tiiviitä kahdenvälisiä suhteita Venäjään. Korkean tason vierailuvaihto jatkui edellisvuoden tapaan tiiviinä. Suomen kannalta keskeisiin aiheisiin, kuten liikkuvuus, kauppa- ja yritys-kysymykset vaikutettiin lukuisissa tapaamisissa kaikilla tasoilla.

Suomi panosti vahvasti kansainväliseen sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan. Sotilaallisissa kriisinhallintaoperaatioissa palveli loppuvuonna 2013 noin 500 suomalaissotilasta. Suurimmat joukot olivat Etelä-Libanonissa UNIFILissa ja Afganistanissa ISAFissa. Suomi otti johtovaltioroolin UNIFILin suomalais-irlantilaisessa pataljoonassa marraskuussa 2013. Siviilikriisinhallinnan painopisteinä säilyivät Kosovo, Afganistan ja Georgia. EU-jäsenvaltioista Suomi lähetti unionin siviilikriisinhallintamissioihin eniten asiantuntijoita suhteessa väkilukuunsa.

Suomi osallistui Syyrian kemiallisen aseiden hävittämiseksi perustetun OPCW:n ja YK:n yhteismissiön tukena toimivaan Tanskan ja Norjan merikuljetusoperaatioon enintään 20 sotilaan vahvuisella joukolla. Suomi tuki Syyrian kemiallisen aseiden ohjelman todentamista ja hävittämistä lisäksi myös antamalla 650 000 euroa OPCW:n rahastoille. Suomen Syyria-politiikan painopisteitä olivat myös humanitaarinen apu sekä naisten asemaan ja vaikutusmahdollisuuksiin liittyvät kysymykset.

Suomi vaikutti aktiivisesti ja korkealla profiililla YK:ssa. Suomi sai näkyvyyttä tultuaan valituksi UNESCO:n maailmanperintökomitean jäseneksi kaudelle 2013 - 2017 sekä YK:n budjetti- ja hallintokomitean puheenjohtajaksi 68. yleiskokouksen ajaksi. Suomen päivitetty YK-strategia julkistettiin heinäkuussa ja toimintaa YK:ssa kohdennettiin strategian kärkiteemojen mukaisesti.

Suomi jatkoi tiivistä yhteistyötä Turkin kanssa rauhanvälityksen aseman vahvistamiseksi YK:ssa. Suomen ja Turkin ulkoministerit isännöivät neljännen rauhanvälityksen ystävärühmän ulkoministerikokouksen New Yorkissa syyskuussa. Ystävärühmässä on jo 45 jäsentä. Ulkoministerin rauhanvälityksen erityisedustajat jatkoivat rauhanvälitys- ja -tukitehtäviä sekä Myanmarissa että Afrikan sarven alueella.

Ihmisoikeuksia edistettiin kahdenvälisesti ja monenkeskisillä foorumeilla. Ulkoasiainhallinnon ensimmäinen ihmisoikeusstrategia ja ihmisoikeuspoliittinen toimintaohjelma 2013 - 2015 julkaistiin kesäkuussa. Suomi edisti naisten asemaa yhteiskunnallisessa kehityksessä sekä rauhan ja turvallisuuden aikaansaamisessa mm. Suomen kansallisen 1325 -toimintaohjelman pohjalta.

Suomi tuki kansainvälistä rikostuomioistuinta (ICC) mm. sopimuspuolten puheenjohtajiston jäsenenä sekä epävirallisen ulkoministeriverkoston puitteissa. Tuen tarve oli kertomusvuonna poikkeuksellisen suuri Afrikan maiden esittämästä kritiikistä johtuen.

Suomi toimi aktiivisesti ydinaseriisuntaa, joukkotuhoaseiden leviämisen estämistä ja tavanomaisten aseiden valvontaa koskevien kansainvälisten prosessien edistämiseksi. Suomen ponnistelut Lähi-idän joukkotuhoaseetonta vyöhykettä koskevan kansainvälisen konferenssin aikaansaamiseksi jatkuivat ja saivat kansainvälistä tunnustusta. Konferenssin koollekutsumisesta ei saavutettu vuoden 2013 aikana yhteistä näkemystä Lähi-idän alueen maiden kesken. Suomi on valmis isännöimään konferenssin heti, kun se kutsutaan koolle.

Suomella oli merkittävä rooli kansainvälisen asekauppasopimuksen (ATT) neuvotteluprosessissa. YK:n yleiskokous hyväksyi sopimuksen huhtikuussa ja Suomi allekirjoitti sen ensimmäisten maiden joukossa kesäkuussa. Eduskunta hyväksyi sopimuksen joulukuussa. Suomi jatkaa aktiivista toimintaansa aluperäisten aloitteentekijämaiden kanssa sopimuksen nopean voimaantulon ja universaaliuden edistämiseksi.

Transatlanttisten suhteiden myönteinen kehitys jatkui. Suomen ja Yhdysvaltain kahdenvälisissä suhteissa korkean poliittisen tason vierailuvaihto jatkui vilkkaana. Syyskuussa presidentti Obaman ja Pohjoismaiden päämiesten tapaamisessa sovittiin Yhdysvaltojen ja Pohjoismaiden välisestä turvallisuusdialogista, joka keskittyy laajan turvallisuuden kysymyksiin erityisesti YK:n puitteissa.

Team Finland -toiminta käynnistyi virallisesti asiakaspalvelussa ja viestinnässä. Ulkoasiainministeriö vaikutti ensimmäisen valtioneuvoston hyväksymän Team Finland -vuosistrategian sisältöön ja aloitti sen toimeenpanon sekä kotimaassa että asemamaakohtaisesti edustustoissa. Team Finland -verkoston toimintaa kehitettiin myös järjestämällä koulutusta. Team Finland -vienninedistämismatkat suuntautuivat mm. Australiaan, Uuteen-Seelantiin, Saksaan, Intiaan, Norjaan, Venäjälle, Sambiaan, Tansaniaan, Kolumbiaan, Meksikoon, Kiinaa, Qatariin, Arabiemiraatteihin ja Ranskaan.

Ulkoministeriö panosti avoimen ja sääntöpohjaisen kansainvälisen kauppaja- ja talousjärjestelmän kehittämiseen. Suomen tavoitteiden mukaista edistystä tapahtui merkittävästi kertomusvuonna. EU ja USA aloittivat neuvottelut kauppaja- ja investointikumppanuudesta. Vapaakauppaneuvottelut Japanin kanssa saatiin käyntiin. Kanadan kanssa käytävissä neuvotteluissa saavutettiin poliittinen läpimurto. Neuvotteluissa Singaporen kanssa saavutettiin myös ratkaisu. Vapaakauppaneuvottelut Georgian ja Moldovan kanssa saatiin päätökseen. Intian kanssa jatkettiin neuvotteluja saavutettavissa olevista tuloksista. Thaimaan kanssa EU eteni kolmannelle ja Vietnamin kanssa viidennelle neuvottelukierrokselle.

Maailman kauppajärjestön 9. ministerikokouksessa päästiin poliittiseen yhteisymmärrykseen kaupan menettelyjä koskevasta sopimuksesta. Kokouksessa saatiin ratkaisu myös eräisiin maatalouskysymyksiin ja hyväksyttiin kehitysmaiden asemaa koskevia päätöksiä.

Ulkoministeriö seurasi Venäjän WTO- sitoumusten toimeenpanoa tarkasti ja reagoi havaittuihin ongelmiin sekä tuki komissiota sen pyrkimyksissä löytää ratkaisuja havaittuihin toimeenpanon puutteisiin.

Laajan kansainvälistymis- ja kaupanesteselvityksen tulokset julkaistuun ja analysoitiin. Osa esteistä nostettiin esille kahdenvälisesti kohdemaiden kanssa tai EU:n toimesta esimerkiksi WTO:ssa tai vapaakauppaneuvotteluissa.

YK:n tietoyhteiskuntahuippukokousten (World Summit on Information Society, WSIS) seurannan osalta ulkoministeriö osallistui WSIS -prosessin seurannan kannalta keskeisten toimijoiden tukemiseen, kannattaen talouskasvua tukevaa avointa internetiä ja sen hallinnan kehittämistä monitoimijamalliin perustuen.

Vientivalvonnassa parannettiin suomalaisten yritysten tietoisuutta vientivalvontakysymyksistä, mikä edisti yritysten kansainvälistä kilpailukykyä ja asemaa vastuullisina toimijoina. Merkittävänä uudistuksena paperisista vientiluvista luovuttiin ja otettiin käyttöön sähköiset luvat asiointipalvelun parantamiseksi ja tehostamiseksi. Ulkoasiainministeriö panosti myös EU:n ja kansainvälisen vientivalvonnan kehittämiseen suomalaisen teollisuuden tarpeet huomioiden.

Vuonna 2012 hyväksytyyn kehityspoliittisen toimenpideohjelman toimeenpanoa jatkettiin kertomusvuonna. Erityistä huomiota kiinnitettiin kehitysyhteistyön tuloksellisuuden parantamiseen ja kehitystä tukevan politiikkajohdonmukaisuuden toteutumiseen.

Julkisen kehitysyhteistyön määrärahat olivat 1 173 miljoonaa euroa, noin 0,6 prosenttia BKT:stä vuonna 2013. Määrärahat kasvoivat niihin tehdyistä leikkauksista ja jäädytyksistä huolimatta päästöhuutokauppatulojen ansiosta, jotka hallitus päätti hallituskauden ajan ohjata ilmastorahoitukseen ja kehitysyhteistyöhön. Suomen ilmastorahoitus (noin 131 MEUR) ylitti annetun 110 miljoonan euron rahoitussitoumuksen.

Suomen kahdenvälisen kehitysyhteistyön painopiste on Afrikan ja Aasian vähiten kehittyneissä maissa. Pitkäaikaisista kumppanimaista laadittiin maaohjelmat alkuvuodesta 2013.

Monenkeskisten järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen osuutta avun kanavina lisättiin. YK-järjestöjen puolella kasvatettiin erityisesti väestörahoisto UNFPA:n ja tasa-arvojärjestö UN Womenin rahoitusta. UNICEF:in johtokunnan puheenjohtajana toimiminen kertomusvuonna antoi Suomelle keskeisen vaikuttamismahdollisuuden lasten oikeuksien ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Heinäkuussa alkoivat Suomen kolmivuotiset johtokuntakaudet Maailmanpankkiryhmässä ja Afrikan kehityspankkiryhmässä.

Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyötä on pyritty ohjaamaan vahvemmin pitkäaikaisten kumppanuuksien suuntaan, marraskuussa valittiin viisi uutta kumppanuusjärjestöä.

Suomalaisten yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä lisättiin ja kehitettiin, mm. Finnfundin pääomakortuksella ja kehittämällä uusia tapoja yksityissektorin osallistumiseksi kehitysyhteistyöhön. Kehitysyhteistyöllä vaikutettiin myönteisesti toimintaympäristöön ja instituutioihin kehitysmaissa mukaan lukien suomalaisyritysten liiketoimintaympäristöön.

Suomi osallistui EU:n piirissä ja YK:ssa aktiivisesti vuosituhattavoitteiden jälkeisen kehitysagendan valmisteluun ja sai rinnakkaispuheenjohtajuuden agendan valmistelun kannalta keskeisessä YK:n kestävän kehityksen rahoitusta pohtivassa komiteassa. Työtä Rio+20-kokouksen sitoumusten toimeenpanemiseksi erityisesti vesi- ja sanitaatiotematikassa sekä kansainvälisen ympäristöhallinnon vahvistamisessa jatkettiin. Syyskuussa 2013 piti ensimmäisen istuntonsa YK:n kestävän kehityksen korkean tason poliittinen foorumi, joka korvaa toimintansa lopettaneen YK:n kestävän kehityksen toimikunnan.

Suomelle vuosi 2013 oli ennätysellinen annetun humanitaarisen avun kannalta (96,4 MEUR v. 2013). Apu kohdentui mm. Syyrian kriisin ja Filippiinien taifuunin uhreille.

Lokakuusta lähtien ulkoministeriö on osana kehitysyhteistyön avoimuutta koskevia parannuksia julkaissut automaattisesti kaikki kehitysyhteistyön rahoituskohteet ulkoministeriön ulkoisilla verkkosivuilla.

Kertomusvuonna Suomen suurlähetystöt käsittelivät noin 50 000 suomalaisten yhteydenottoa ulkomailta. Vuoden 2013 alussa otettiin käyttöön uusi Matkustusilmoitus.fi -palvelu yhteystietojen ilmoittamiseksi mahdollisen kriisitilanteen varalta. Matkustusilmoitusten määrä nelinkertaistui vuodessa noin 8 000:sta yli 32 000:een. Suomen edustustot käsittelivät ennätysmäärän eli yli 1,56 miljoonaa viisumihakemusta. Kasvua vuoteen 2012 verrattuna oli 13 %. Viisuminhakua parannettiin erityisesti Venäjällä lisäämällä viisuminhakupaikkoja ja tehostamalla hakemusten käsittelyä.

Kansalaisten, muun valtionhallinnon ja yritysten odotukset Suomen ulkoasiainhallinnon palveluita kohtaan lisääntyivät. Samanaikaisesti julkisen talouden paineet pakottivat ulkoministeriön jatkamaan hallitusneuvotteluissa sovittuja säästötoimenpiteitä, jotka edellyttivät rakenteellisia muutoksia edustustoverkossa.

1.2 VAIKUTTAVUUS

Hallinnonalan tulostavoitteet vuodelle 2013 asetettiin hallitusohjelman ja siitä johdettujen hallinnonalan strategisten prioriteettien pohjalta tehtäväkohtaisesti. Tulostavoitteet vahvistettiin hallinnonalan talousarvion toimeenpanoasiakirjassa helmikuussa 2013.

1.2.1 Ulko- ja turvallisuuspolitiikka

Tulostavoitteet vuodelle 2013	Toteuma 2013
<p>Suomen vaikutusmahdollisuuksien ylläpito ja tavoitteiden edistäminen EU:n toiminnassa.</p> <p>YUTP:n ja YTPP:n kehittäminen ja vahvistaminen ml. EU:n siviili- ja sotilasvoimavarojen kehittäminen.</p> <p>Pohjoismaisen ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön syventäminen ja Baltian maiden mukaantulon edistäminen NB8-yhteistyötä vahvistamalla.</p> <p>Aloitteellinen YK-politiikka, erityisesti YK:n kokonaisvaltaisen reformityön edistäminen sekä monenkeskisten instituutioiden työn tehostaminen. Edistetään ja tuetaan kestävä kehityksen tavoitteita ja globaalihallinnan kysymyksiä.</p> <p>Määrällisesti ja laadullisesti uskottava osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan, ml. kokonaisvaltaisen näkökulman edistäminen sekä naisten asemaa vahvistaen YK:n pl 1325 mukaisesti.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin.</u> EU:ssa vaikuttaminen on ollut aktiivista kaikilla eri tasoilla neuvostosta työryhmiin, kansainvälisissä järjestöissä tapahtuvassa EU-työssä sekä kahdenvälisissä kontakteissa. Ulkoasiainhallinto on tehnyt EU-vaikuttamista samanmielisten ryhmittymien kautta. Aktiivisen vierailuvaihdon kautta on syvennetty kahdenvälisiä suhteita. Hyviä suhteita EU-instituutioihin, ml. niissä toimiviin suomalaisiin, on hyödynnetty tiedonhankinnassa ja Suomelle tärkeiden asioiden edistämiseksi. Ministeriö on asiaosaamisella ja rakentavalla profiililla pystynyt vaikuttamaan Suomelle tärkeiden asioiden edistämiseen sekä lisännyt Suomen näkyvyyttä.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Suomi vaikutti pitkäjänteisesti ja tuloksellisesti EU:n yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa ja puolustusyhteistyötä edistävän joulukuun 2013 Eurooppa-neuvoston valmisteluihin ja laaja-alaisen tavoitteiden asettamiseen. Suomelle tärkeitä tuloksia saatiin kirjattua päätelmiin, joiden toimeenpanoa seurataan vuoden 2014 aikana tähtäimessä Eurooppa-neuvoston seuraava käsittely kesällä 2015.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Yhteistyössä edistettiin ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön tuomisessa Pohjoismaiden Neuvoston agendalle. Suomi teki aloitteen syventämisestä laajan turvallisuuden näkökulmasta. Pohjoismaisessa kriisinhallintayhteistyössä painopisteenä oli yhteistyö Afganistanin ISAF -operaatiossa. Työ kyberturvallisuuteen liittyvien uusien mahdollisten ulko- ja turvallisuuspoliittisen sektorin yhteistyömuotojen identifioimiseksi jatkui.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Suomen ulkoasiainhallinnon YK-strategia uudistettiin ja toimeenpano käynnistyi välittömästi. Strategiassa on vahva kestävä kehityksen painotus ja toimintaa kohdennettiin kärkiteemoihin. Suomi otti YK:n budjetti- ja hallintokomitean puheenjohtajuuden. Mahdollisuudet vaikuttaa YK-reformin etenemiseen ovat rajalliset.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Suomi jatkoi ja laaja-alaista osallistumistaan sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan, ml. uudet osallistumispäätökset. Erityistä huomiota kriisinhallintaosallistumista koskevissa valmisteluissa kiinnitettiin kriisinhallinnan vaikuttavuuteen. Suomi jatkoi kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan näkökulman esille tuomista sekä pl. 1325:n toimeenpanon edistämistä kriisinhallinnan kannalta keskeisillä foorumeilla.</p>

<p>Nato-kumppanuusyhteistyön jatkaminen.</p> <p>Vaikuttaminen ja osallistuminen eurooppalaisten turvallisuusjärjestelyjen, ml. asevalvonta vahvistumiseen.</p> <p>Asevalvontaan liittyvien teemojen edistäminen, ml. ydinsulkusopimuksen 2015 valmistelukonferenssi ja kemiallisen aseiden kieltosopimuksen tarkastelukonferenssi 2013, Lähi-idän joukkotuhoaseetonta vyöhykettä koskevan konferenssiin sekä kansainväliseen asekauppasopimukseen liittyvät tehtävät.</p> <p>Vahvistetaan ja kehitetään Suomen roolia rauhanvälitystoiminnassa. Osallistutaan YK:n rauhanturvan konseptuaaliseen kehittämiseen kokonaisvaltaista lähestymistapaa noudattaen sekä naisten asemaa vahvistaen.</p> <p>Ihmisoikeusnäkökulman integroiminen Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan kahden- ja monenvälisissä suhteissa. Ihmisoikeuspoliittisessa selonteos- ja määritelyjen tavoitteiden ja painopisteiden toimeenpano.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Suomen aktiivinen osallistuminen kumppanimaille tarjottavaan, molempia osapuolia hyödyttävään Nato-toimintaan laajasti eri sektoreilla vahvisti Suomen näkyvyyttä ja kumppanimaa-asemaa Natossa. Suomi jatkoi vuonna 2012 alkunutta osallistumistaan Naton nopean toiminnan joukkoja (NRF) täydentävään toimintaan sekä Naton koulutustoimintaan. Säännönmukainen yhteistyö Naton suunnittelu- ja arviointiprosessin (PARP) puitteissa jatkui.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Suomi seurasi Euroopan konventionaalisen asevalvonnan tulevaisuuden näkymiin liittyvään keskusteluun, sekä osallistui ETY-Jin kyberturvallisuuteen liittyvien luottamusta lisäävien toimien kehittämiseen. Ensimmäiset kybertoimintaympäristöön liittyvät luottamusta ja turvallisuuttal lisäävät toimet hyväksyttiin. Suomea pyydettiin 2013 lopussa koordinoimaan pitkittyneihin konflikteihin liittyvä sisältötyö.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Ministeriö toimi ydinase-riisuntaa, joukkotuhoaseiden leviämisen estämistä ja tavanomaisten aseiden valvontaa koskevien kansainvälisten prosessien edistämiseksi ja niiden toimeenpanon tukemiseksi. Syyrian kemiallisen aseiden hävittämiseen tähänneissä kansainvälisissä toimit- sa toimittiin aktiivisesti. Ministeriö edisti osaltaan kemiallisen aseiden käyttöepäilyjä tutkineen YK:n mission keräämien näytteiden saamista analysoitavaksi Suomeen. Suomi osallistui CBRN-osastolla Tanskan ja Norjan toteuttamaan merikuljetusoperaatioon, jonka tehtävänä oli siirtää kemiallisia aseita hävitettäväksi Syyrian ulkopuolelle. Suomi säilytti merkittävän roolinsa asekauppasopimuksesta käydyissä neuvotteluissa, otti vastuuta vaikeiden neuvottelukysymysten sovittelijana ja sai tunnustusta yhtenä sopimuksen alkuperäisistä aloitteentekijä- maista. Suomi osallistui aktiivisesti maaliskuussa pidettyihin sopimusneuvotteluihin ja allekirjoitti sopi- muksen ensimmäisten maiden joukossa kesäkuu- sa. Ponnistelut Lähi-idän joukkotuhoaseetonta vyö- hykettä koskevan kansainvälisen konferenssin ai- kaansaamiseksi saivat laajaa kansainvälistä tunnus- tusta vaikkakaan konferenssia ei Lähi-idän alueen sisäisistä syistä pystytty järjestämään.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Suomi vahvisti edelleen asemaansa kansainvälisen rauhanvälitystoiminnan aloitteellisena ja tunnustettuna kehittäjänä, ja omak- sui rauhanvälityksen yhdeksi kärkiteemaksi myös uudistetun YK-strategian konfliktien ennaltaehkäisyn ja ratkaisemisen painopistealueella. Naisten asemaa vahvistettiin. Suomi osallistui aktiivisesti YK:n rau- hanturvan kehittämiseen ja hallitustenvälisen neu- votteluiden lukkiutuessa järjesti ministeritason tilai- suuden avoimelle dialogille rauhanturvan haasteista. Suomen ja Meksikon johdolla neuvoteltiin päätös- lauselma YK:n poliittisista operaatioista.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Ministeriö toimi aktiivi- sesti ihmisoikeuksien edistämiseksi kansainvälisesti. Ministeriö julkaisi Suomen ulkoasiainhallinnon ih- misoikeusstrategian ja ihmisoikeuspoliittisen toimin- taohjelman 2013 - 2015 osana valmisteilla olevaa</p>
--	---

<p>Suomen roolin ja vaikutusvallan vahvistaminen kansainvälisen yhteistyön mekanismeissa, ml. G20, EU:n ja kv. kehitysrahoituslaitosten kautta.</p> <p>Edistetään kansainvälistä keskustelua ja toimia oikeudenmukaisten verojärjestelmien puolesta yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan kanssa.</p> <p>Suomen ja Venäjän välisen yhteistyön ja nykyaikaisen naapuruussuhteen vahvistaminen. Yhteyksien tiivistäminen kaikilla tasoilla. Suomen Venäjä-politiikan koordinaation parantaminen ja parhaillaan päivitettävän Venäjä-toimintaohjelman toimeenpano.</p> <p>Vaikuttaminen Venäjän tiiviimpään integroitumiseen kansainvälisiin sopimusjärjestelyihin.</p> <p>Toimiminen aktiivisesti EU:n Venäjä-politiikan kehittämiseksi. EU-Venäjä –yhteistyön suunnitelmallinen vahvistaminen ja perussopimusneuvottelujen vauhdittaminen.</p> <p>Liikkuvuuden edistäminen Venäjän sekä Ukrainan ja muiden itäisten kumppanimaiden kanssa. Tavoitteen hallittu ja vastavuoroinen siirtyminen kohti viisuvapautta.</p> <p>Uudistetun EU:n Itämeren alueen strategian ja sen toimintasuunnitelman kansallinen koordinointi. Itämeren valtioiden neuvoston (CBSS) toiminnan seurannan tehostaminen osana Suomen CBSS-puheenjohtajuuteen valmistautumista ja puheenjohtajuuden onnistunut toteuttaminen.</p>	<p>valtioneuvoston ihmisoikeusselontekoa, joka annetaan eduskunnalle vuonna 2014. Strategiassa on linjattu Suomen kansainvälisen ihmisoikeuspolitiikan periaatteet, toimintatavat ja tavoitteet osana ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa ja se toimii osana hallituksen ihmisoikeuspoliittista selontekoa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Maailmanpankin ja Afrikan kehityspankin johtokuntajäsenyydet sekä kestävä kehityksen rahoitusta pohtivan komitean rinnakkaispuheenjohtajuus ovat vahvistaneet Suomen roolia ja vaikutusvaltaa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Ministeriö määritteli Verotus ja -kehitysteemasta Suomen kansainväliset vaikuttamisprioriteetit ja keskittyi tämän pohjalta vaikuttamaan EU:n ja OECD:n politiikkapäätöksiin sääntelemättömän pääomapaon hillitsemiseksi kansallisesti ja kansainvälisen kehityspolitiikan foorumeilla sekä valmistelemaan kehitysmaiden tukemista niiden verotuskapasiteetin vahvistamiseksi.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Suomen ja Venäjän suhteita on edistetty laaja-alaisesti niin kahdenvälisesti kuin EU:nkin puitteissa. Tiivistä ja tuloshakusta vierailuvaihtoa on ylläpidetty kaikilla tasoilla. Hallitusohjelman mukainen kansallisen Venäjä-toimintaohjelman päivitys saatiin vietyä loppuun.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Suomi on pyrkinyt vaikuttamaan sekä kahdenvälisen että monenkeskisten (erityisesti EU) kanavien kautta Venäjän kansainvälisten sopimusjärjestelyjen vahvistamiseen. Erityistä huomiota on kiinnitetty Venäjän WTO-jäsenyyden täytäntöönpanon edistämiseen lukuisissa tapaamisissa eri tasoilla.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Ministeriö toimi aktiivisesti EU:n Venäjä-politiikan kehittämiseksi ja yhteistyön vahvistamiseksi erityisesti liikkuvuuskeskustelussa pitäen esillä ympäristö-, ilmasto- ja ihmisoikeusteemoja sekä tukien EU-Venäjä-perussopimusneuvottelujen edistämistä.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Suomi on osallistunut aktiivisesti EU:n viisumiaskelmerkkiprosessin seurantaan ja todentamistyöhön. Kahdenvälisesti Suomi on ollut aktiivinen mm. talouskomission alaisen rajaliikennetyöryhmän sekä hallintojenvälisen itäliikkuvuuden kasvun työryhmän työssä. Liikkuvuuden helpottaminen ei etenkään viisumikäytänteiden osalta kuitenkaan ollut täysin vastavuoroista. Suomi on tukenut itäisten kumppanimaiden liikkuvuuden edistämistä, jossa edettiin erittäin hyvin vuoden 2013 aikana.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Suomi osallistui aktiivisesti helmikuussa 2013 valmistuneen EU:n Itämerestrategian toimintasuunnitelman uudistamiseen ja konkreettisten hankkeiden luomiseen. Itämeren valtioiden neuvoston puheenjohtajuuteen liittyvät valmistelut toteutettiin aikataulussa ja puheenjohtajuus käynnistyi heinäkuussa 2013. Turussa kesäkuussa 2014 järjestettävien Itämeri-kokousten valmistelut</p>
--	---

<p>Suomen arktisen strategian uudistustyön tukeminen arktisessa neuvottelukunnassa. EU:n arktisen tiedotuskeskuksen perustamisen tukeminen. Suomen Barentsin euroarktisen neuvoston (BEAC) puheenjohtajuuteen 2013 – 2015 valmistautuminen ja puheenjohtajuuden onnistunut toteuttaminen.</p> <p>Lähialueyhteistyön päätyttyä alueellisen yhteistyön tukeminen uuden Itämeren, Barentsin ja arktisen yhteistyön (IBA) rahoitusta koskevan linjauksen mukaisesti.</p> <p>Pohjoisen ulottuvuuden (PU) ja kumppanuuksien syventäminen. Vaikuttaminen EU:n PU-rahoituksen turvaamiseksi.</p> <p>EU:n naapuruuspolitiikan ja sen itäisen kumppanuuden vahvistaminen. Suhteiden tiivistäminen Itä-Euroopan, Etelä-Kaukasian ja Keski-Aasian maihin.</p> <p>Transatlanttisten suhteiden edelleen vahvistaminen; Suomen Yhdysvallat- ja Kanada -toimintaohjelmien toimeenpano.</p> <p>Suomen Aasia-suhteiden vahvistaminen. Intia-toimintaohjelman valmistelu ja toimeenpano. Aasian maiden, erityisesti Kiinan, Aasian suurien demokratioiden ja nousevien talouksien osallistaminen toimintaan kv. ongelmien ratkaisemiseksi.</p> <p>Latinalaisen Amerikan toimintaohjelman valmistelu ja toimeenpano.</p> <p>Afganistanin transition tukeminen ml. naisten oikeuksien edistäminen.</p> <p>Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän yhteiskunnallisen muutosprosessin tukeminen vakaan ja demokraattisen kehityksen turvaamiseksi. Erityisesti naisten ja tyttöjen aseman ja oikeuksien edistäminen.</p> <p>Afrikan vakaan poliittisen ja taloudellisen kehityksen tukeminen mm. "Afrikka Suomen ulkopoliitikassa" -linjauksen toimeenpanolla.</p>	<p>aloitettiin.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Suomen arktisen strategian uudistustyö saatiin päätökseen ja strategian toimeenpano käynnistettiin. Työtä arktisen tiedotuskeskuksen saamiseksi Rovaniemelle jatkettiin. Suomen Barentsin euroarktisen neuvoston puheenjohtajuusvalmistelut etenivät aikataulussa ja puheenjohtajuus alkoi lokakuun lopulla 2013.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ministeriön IBA-määrärahalla edistettiin kansainvälisen rahoituksen ohjautumista Suomelle tärkeisiin hankkeisiin lähialueilla erityisesti Pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuuden kautta. Hankerahoituksella tuettiin myös muuta ympäristöalan yhteistyötä, tartuntatautialan asiantuntijayhteistyötä, kaupallisten mahdollisuuksien luomista arktisilla alueilla sekä yhteisen liikennesuunnitelman laatimista Barentsin alueella.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Yhteistyö kaikissa toimintamuodoissa on edennyt tarkastelukaudella, mutta EU:n rahoitus ei ole toteutunut toivotussa laajuudessa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Suomi on vuoden 2013 aikana jatkanut suhteiden kehittämistä Itä-Euroopan, Etelä-Kaukasian ja Keski-Aasian maihin kahdenvälisesti mm. vierailuvaihdon kautta sekä EU:n puitteissa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Toimintaohjelmien toimeenpanoa jatkettiin. Suomi osallistui pohjoismaiden päämiesten yhteiseen tapaamiseen Yhdysvaltojen presidentin kanssa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Intia-toimintaohjelma valmistui ja sen toimeenpano aloitettiin. Vierailuvaihto Aasian maiden kanssa oli vilkasta ja kv. kysymykset olivat agendalla tapaamisissa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Toimintaohjelma valmistui ja sen toimeenpano aloitettiin. Latinalaisen Amerikan verkosto aktivoitiin.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Kahdenvälinen yhteistyösopimus allekirjoitettiin presidentti Karzain Suomen vierailulla. Afganistan on noussut yhdeksi Suomen tärkeimmistä kehitysyhteistyökumppaneista.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ministeriö jatkoi tukeaan sekä kansainvälisten järjestöjen että rahoituslaitosten kautta alueen maiden transitioiden edistämiseksi. Suomi on ottanut naisten oikeudet vahvasti esiin niin kahdenvälisissä keskusteluissa kuin myös kansainvälisillä areenoilla. Ministeriö on tukenut naisten poliittisten, taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien edistämiseksi koko alueella.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ministeriö on toteuttanut kehityspoliittikkaa, jonka painopiste on perinteisesti ollut Afrikassa. Suomi on edistänyt mm. rauhanrakentamistyötä ja ihmisoikeuksia ja ollut aktiivinen nmoenenkeskisessä (EU, AU, YK) yhteistyössä. Kahden-</p>
--	---

<p>EU:n ulkoisen toiminnan vahvistaminen, ml. yhteinen edustautuminen kv. foorumeilla.</p> <p>Euroopan ulkosuhdehallinnon täysimääräinen hyödyntäminen Suomen tavoitteiden ajamisessa ja osallistuminen ulkosuhdehallinnon toiminnasta tehtävään arviointiin. EUH-rekrytointien edistäminen tavoitteena suomalaisten määrän lisääntyminen ulkosuhdehallinnon keskeisissä tehtävissä.</p> <p>EU:n rahoituskehysneuvottelujen loppuun saattaminen Suomen keskeiset tavoitteet turvaavalla tavalla, ml. riittävä rahoitus EU:n vahvalle roolille globaaleihin haasteisiin vastatessa ja naapuruston vakaudesta huolehdittaessa.</p> <p>EU:n laajentumisprosessin edistäminen varmistaen Suomen etujen toteutuminen, painopisteinä Länsi-Balkan, Islanti ja Turkki. Jäsenyysoikeuksien tukeminen EU:n rahoitusvälineitä käyttämällä ja Suomen viranomaisten asiantuntijatuella.</p>	<p>välistä kauppaa ja vapaakauppasopimusten edistymistä on edistetty monissa alueen maissa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Suomi on ajanut vahvaa ja yhtenäistä EU:ta kansainvälisillä foorumeilla ja saanut läpi useita Suomen kannalta keskeisiä tavoitteita, kuten suojeluvastuu ja rauhanvälitys, EU:n YK-agenssille. Suomi toimi EU:n yhteisten puheenvuorojen aikaansaamiseksi YK:ssa. EU:n ulkoinen toiminta ja yhteinen edustautuminen myös useilla muilla Suomelle tärkeillä foorumeilla, kuten Etyj, Euroopan neuvosto ja YK:n ihmisoikeusneuvosto, vahvistui. Etyjin osalta EU:n ETYJ -delegaation johtorooli vahvistui ja taakanjako-järjestely vakiintui EU-maiden kesken. EU myös toimi rakentavasti ryhmänä Etyj -ministerikokouksessa ja kokouksen romani- ja uskonnonvapauspäätöksiä koskevat EU:n kannat valmisteltiin koordinoitusti. EU:n roolia kansainvälisenä ihmisoikeustoimijana vahvisti EU:n ihmisoikeusstrategia ja -toimintaohjelma sekä erityisedustajan nimitäminen. Myös kansainvälisillä asevalvontafoorumeilla EU on toiminut varsin hyvin yhtenäisesti ja tuloksia on saavutettu.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Ulkosuhdehallinnon toiminnan välitarkastelu saatiin päätökseen, mutta kehittämistyö jatkuu. Suomalaisten rekrytoitumista tuettiin, mutta erityisesti pääallikkötason nimityksiä tulisi tavoitella lisää.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> EU:n monivuotinen rahoituskehys vuosille 2014 - 2020 hyväksyttiin joulukuussa 2013. Saavutettu kokonaisratkaisu on Suomen kannalta hyvä. Suomi ajoi riittävää rahoitusta korostavaa linjaa, jolla turvataan EU:n uskottava rooli globaalina toimijana.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> EU:n laajentuminen jatkui Suomen tukeman myönteisen mutta samalla ehdollisuutta korostavan linjan mukaisesti.</p>
---	---

EU:n yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)

EU:n yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa (YUTP) keskeiset teemat olivat EU:n omien rakenteiden ja toiminnan kehittäminen ml. yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tiivistäminen, mikä huipentui Eurooppa-neuvostoon joulukuussa 2013. EU:n ulkoasiainhallinnon (EUH) tarkastelu sekä kokonaisvaltaisen toimintatavan edistäminen kriisialueilla olivat keskeisiä teemoja. Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan strategiatyötä ei käynnistetty, mutta Suomi piti esillä tarvetta strategiatyöhön mm. EUH:n tarkastelun yhteydessä. Suomi on myös osallistunut aktiivisesti keskusteluun EU:n eri instrumenttien käytön vaikuttavuudesta ml. sanktiopolitiikasta sekä YUTP-instrumenttien (EU:n erityisedustajat, missiot) kehittämistä.

EU:n ulkopolitiikan keskiössä ovat olleet suhteet eteläisiin ja itäisiin kumppaneihin. Itäisen kumppanuuden päämääränä on kumppanimaiden pitkälle menevä EU-lähentyminen mm. tukemalla demokratian ja oikeusvaltion edistymistä sekä lainsäädännön harmonisointia. Ukraina ilmoitti juuri ennen Vilnan huippukokousta, ettei se ole ollut valmis vielä allekirjoittamaan omaa syvän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen sisältävää assosiaatiosopimusta EU:n kanssa. Suomi on pyrkinyt tukemaan itäisen kumppanimaiden kehitystä perustuen eurooppalaisiin arvoihin, demokratiaan, ihmisoikeuksiin ja oikeusvaltion.

Eteläisen naapuruston osalta Suomi tuki EU:n laajan keinovalikoiman toimeenpanoa sekä erityisesti kansalaisyhteiskunnan ja naisten osallistumista. Suomi myös tuki EU:ssa kaikkia käytössä olevia instrumentteja sanktioista humanitaariseen apuun pyrkimyksenä vaikuttaa Syyrian kriisin ratkaisemiseen. Libyassa suomalaisilla oli keskeinen rooli EU:n siviilikriisinhallintamissio EUBAM Libyassa.

EU:n keskustelua niin Yhdysvaltain kuin Venäjän kanssa tiivistettiin.

Suomi on EU:ssa ja vuoropuhelussa Länsi-Balkanin maiden kanssa ollut etsimässä ratkaisuja alueen ongelmiin. Suomen panos, erityisesti EU:n siviilikriisinhallintaan alueella on edelleen merkittävä. EU:n toiminnan alueelliset painopisteet ovat olleet myös naapurien naapurustossa kuten Keski-Aasiassa, Afganistanissa, Sahelin alueella ja Afrikan sarvessa. Afrikan sarvessa Suomella on ollut keskeinen rooli Somalian myönteisen kehityksen tukijana poliittisella raiteella ja osallistumalla EU:n kriisinhallintaoperaatioihin. Suomi on tukenut EU:n kokonaisvaltaista lähestymistapaa konflikteihin ja edistänyt toimintamallin laajempaa jalkautumista EU:n toimintaan. Suomi on korostanut tarvetta käyttää laajasti EU:n eri instrumentteja monimutkaisissa konflikteissa.

Euroopan unionin yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka (YTPP)

Suomi osallistui Euroopan unionin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) kehittämiseen, ja Suomen keskeinen painopiste oli YTPP:tä ja puolustuskysymyksiä laajasti käsittelevän joulukuun 2013 Eurooppa-neuvoston valmisteluissa. Tuloksia saavutettiin kaikilla kolmella osa-alueella, joissa Suomi oli aktiivinen: 1) YTPP:n tehokkuuden, näkyvyyden ja vaikuttavuuden kehittäminen, 2) siviili- ja sotilaallisen suorituskyvyn kehittäminen sekä 3) Euroopan puolustusteollisuuden ja -markkinoiden vahvistaminen. Eurooppa-neuvoston valmisteluprosessia hyödynnettiin myös EU:n siviilikriisinhallinnan kehittämiseksi sekä suunnittelu- että toteuttamisvaiheessa.

Eurooppa-neuvoston kokous oli Suomen tavoitteiden kannalta onnistunut. Valtioiden ja hallitusten päämiehet ilmaisivat kokouksessa sitoumuksensa YTPP:n ja puolustusyhteistyön kehittämiseen. Suomi profiloitui YTPP:n edistäjänä. Jatkotyölle asetettiin selkeät suuntaviivat ulkosuhdehallintoa, puolustusvirastoa, komissiota ja myös jäsenmaita koskevien toimeksiantojen muodossa.

Suomi osallistui sotilaallisten suorituskykyjen yhteiskäyttöä ja jakamista koskevan työn kehittämiseen (ns. pooling and sharing -työ) ja jatkoi osallistumistaan Euroopan puolustusviraston työhön sotilaallisten suorituskykyjen kehittämiseksi, puolustusmateriaalimarkkinoiden edelleen avaamiseksi, Euroopan puolustusteollisen pohjan vahvistamiseksi sekä puolustustutkimuksen tukemiseksi. Työtä synergioiden lisäämiseksi EU:n siviili- ja sotilaallisen voimavaratyön välillä jatkettiin, toimittiin kokonaisvaltaisen lähestymistavan vahvistamiseksi, ja yhteistyötä pyrittiin tiivistämään myös YTPP:n sekä oikeus- ja sisäasioita koskevan politiikan välillä. Myös riittävien resurssien turvaaminen unionin siviilikriisinhallintamissioissa oli keskeisesti agendalla.

EU:lla oli vuoden lopussa käynnissä neljä sotilaallista kriisinhallintaoperaatiota ja kaksitoista siviilikriisinhallintaoperaatiota. EU:n sotilaallisen kriisinhallinnan painopistealueena kertomusvuonna oli Afrikan sarvi ja siviilikriisinhallinnan painopistealueina Kosovo, Afganistan, Georgia ja Palestiinalaisalueet. Uudeksi painopisteeksi Afrikassa on noussut Sahelin alue.

Kriisinhallinta

Suomi jatkoi kokonaisvaltaisen lähestymistavan vahvistamista kriisinhallinnassa niin kansallisesti kuin kansainvälisellä tasolla ja kehitti kriisinhallinnan vaikuttavuuden arviointia keväällä valmistuneen tutkimusraportin "Kokonaisvaltaisen kriisinhallintatoiminnan vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen" pohjalta.

Suomi toteutti YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 1325 kansallisen Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelman mukaisesti. Suomi toimi näkyvässä roolissa Naton sotilaallisen 1325-toimenpidesuunnitelman aikaansaamisessa ja edisti Etujin 1325-toimintasuunnitelman valmistelua.

Sotilaallisissa kriisinhallintaoperaatioissa palveli vuoden 2013 lopussa noin 500 suomalaissotilasta, joista suurimmat joukkomäärät olivat UNIFIL -operaatiossa Etelä-Libanonissa ja ISAF -operaatiossa

Afganistanissa. UNIFIL -operaatiossa Suomi otti suomalais-irlantilaisen pataljoonan johtovaltiovastuun marraskuussa 2013 ja nosti joukkojensa määrää 170 sotilaasta 350 sotilaaseen. Vastuu jatkuu toukokuuhun 2015 saakka.

Suomen kriisinhallintajoukon vahvuus ISAF -operaatiossa Afganistanissa pysyi vuoden 2013 aikana ennallaan 145 sotilaassa. Kesäkuussa 2013 Afganistanin turvallisuusjoukot siirtyivät koko maassa turvallisuusvastuuseen ja Naton ISAF -joukot siirtyivät tukirooliin. Pääosa Suomen joukoista toimi pohjoismais-balttilaisessa turvallisuusvastuun siirtoa tukevassa joukossa. Samaan aikaan Nato jatkoi suunnittelua koulutukseen, tukeen ja neuvonantoon keskittyvän Resolute Support -operaation käynnistämistä Afganistaniin vuonna 2015. Suomi osallistui potentiaalisena operaatiokumppanina operaation valmisteluun Natossa.

Suomi osallistui Syyrian kemiallisten aseiden hävittämiseksi perustetun OPCW-YK -yhteismissiön tukena toimivan Tanskan ja Norjan merikuljetusoperaatioon joulukuusta 2013 alkaen. Suomen lähettämän kahdeksan sotilaan joukon roolina on varmistaa kemiallisten aseiden merikuljetuksen turvallisuus. Suomen osallistuminen YK-operaatioihin käsitti myös muita sotilastarkkailijoita, esikuntaupseereita ja asiantuntijoita. Lisäksi Suomi antoi YK:n rauhanturvatoiminnan koulutustukea.

Vuonna 2013 Suomi osallistui EUNAVFOR Atalanta -operaatioon esikuntahenkilöstöllä ja maaliskuun puolivälistä elokuun puoliväliin noin 25 sotilaan vahvuisella itsenäisellä alussuojausosastolla. Operaation aikana suomalaisten suojaama rahtialus Caroline Scan toimitti Somaliaan noin 23 000 tonnia ruokaa ja lisäksi muuta avustustavaraa, kuten röntgenlaitteita sairaalaan. Operaatio myötävaikutti osaltaan merirosvouksen merkittävään vähenemiseen Somalian rannikolla. Suomi osallistui turvallisuusjoukkojen kouluttamista tukeviin EUTM Somalia ja EUTM Mali -operaatioihin sekä EUFOR Althea -operaatioon Bosnia-Hertsegovinassa.

Sotilaallinen kriisinhallinta					
Operaatiot			Htv/yhteensä		
2013	2012	2011	2013	2012	2011
12	10	10	421	357	291

Siviilikriisinhallinta					
Operaatiot ja sihteeris-			Htv/yhteensä		
2013	2012	2011	2013	2012	2011
23	27	32	109	104	149

Siviilikriisinhallinnassa Suomen osallistujamäärä nousi alle sadasta yli 120 asiantuntijaan. Edellisvuosien tapaan EU:n jäsenvaltiosta Suomi lähetti eniten asiantuntijoita unionin siviilikriisinhallintamissioihin suhteessa asukaslukuun. Suomalaisittain suurimpia siviilikriisinhallintamissioita olivat EULEX Kosovo, EUPOL Afganistan ja EUMM Georgia. Lisäksi Suomi osallistui YK:n siviilikriisinhallintaan, Etyjin kenttämissioihin sekä lähetti asiantuntijoita kansainvälisten järjestöjen sihteeristöihin.

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö (Etyj)

Keskustelua Euroopan turvallisuudesta ja Etyjin roolista jatkettiin. Joulukuussa 2013 järjestetyssä Etyjin ministerikokouksessa Kiovassa vahvistettiin poliittinen sitoutuminen ja tuki Helsinki + 40 -prosessin jatkumiselle. Tavoitteena on saada Etyjin roolista ja suunnasta tuloksia vuoteen 2015 mennessä, jolloin tulee kuluneeksi 40 vuotta Helsingin päätössiakirjan allekirjoittamisesta.

Suomen aloitteesta Etyjille on neuvoteltu 1325-toimintaohjelmaa, mutta sitä ei vielä saatu hyväksytyksi. Neuvottelut jatkuvat Sveitsin puheenjohtajakauden vuoden 2014 aikana. Suomi osallistui aktiivisesti myös Etyjin vaalitarkkailuun. Ulkoministeriö on yksi Etyjin merkittävimmistä hankerahoittajista. Hanke-rahoituksessa painotetaan vakauden ja turvallisuuden vahvistamiseen sekä yhteiskunnallisesti kestävään kehitykseen ml. vähemmistöjen ja naisten aseman parantamiseen tähtääviä hankkeita. Hankerahoituksen maantieteellinen painopiste on Keski-Aasian köyhimmässä maissa Kirgisiassa ja Tadžikistanissa.

Kyberturvallisuus

Kybertoimintaympäristöön liittyvät eri ulottuvuudet (kuten esimerkiksi turvallisuus, internetin hallinta ja ihmisoikeudet ml. yksityisyyden suoja) olivat vuoden aikana vahvasti esillä eri kansainvälisillä foorumeilla ja ovat jatkossa yhä merkityksellisempiä kansainvälisiä kysymyksiä. Tammikuussa 2013 hyväksytyssä kansallisessa kyberturvallisuusstrategiassa linjattiin, että aktiivisella kansainvälisellä yhteistyöllä ml. EU:n, YK:n, Etyj:n, Nato:n, OECD:n puitteissa vahvistetaan myös kansallista kyberturvallisuutta.

Suomi toimi myös alkuvuodesta julkaistun EU:n kyberturvallisuusstrategian toimeenpanon edistämiseksi. Etyjissä hyväksyttiin ensimmäiset kybertoimintaympäristöä koskevat luottamusta lisäävät toimet. Kyseessä on vapaaehtoisuuteen perustuva tiedonvaihtojärjestely Etyj-maiden kesken. Suomen ja Naton välinen kyberyhteistyö jatkui rauhankumppanuusohjelman puitteissa. Kyberturvallisuuteen liittyvät ihmisoikeuskysymykset nousivat esille YK:n yleiskokouksen III-komiteassa ja ihmisoikeusneuvostossa. Suomi vaikutti näihin liittyneisiin aloitteisiin, mukaan lukien päätöslauselma yksityisyyden suojaamista digiaikana, korostaen kansalaisyhteisyyttä ja poliittisia oikeuksia koskevien valtion velvoitteiden ihmisoikeusmyönteistä tulkintaa sekä muun muassa yksityisyyden suojan tasapainoa ilmaisunvapauden kanssa.

Suomi osallistui kyberturvallisuuteen liittyvien kansainvälisten yhteistyöfoorumien toimintaan ml. ministeritasolla Soulissa lokakuussa järjestettyyn kansainväliseen korkean tason kyberkonferenssiin. Kansainvälistä kyberpuolustukseen liittyvää yhteistyötä tiivistettiin edelleen keskeisten toimijoiden kanssa. Yhteistoiminta on perustunut kahdenvälisiin sopimuksiin sekä monikansalliseen yhteistyöhön. Tavoitteena on mahdollistaa säännöllinen tiedonvaihto eri toimijoiden kesken erityisesti oman suorituskyvyn kehittämiseksi ja toimintamallien yhtenäistämiseksi.

Pohjoismainen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittinen yhteistyö

Pohjoismaiden tahto ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön tiivistämiseksi on vahva, ja keskustelu tulevaisuuden visioista jatkui. Valmistelut Suomen ja Ruotsin osallistumiseksi Islannin ilmatilan valvomisen yhteydessä toteutettavaan harjoitustoimintaan vuoden 2014 alussa etenivät, ja pohjoismaiden kansallisten CERT-viranomaisten välinen turvallinen tietoliikenneyhteys valmistui. Kyberturvallisuuteen liittyvissä ulko- ja turvallisuuspolitiikan aiheissa työ jatkui uusien mahdollisten yhteistyöalojen identifiointiksi. Myös pohjoismainen edustustoyhteistyö ja Pohjoismaiden ja Baltian maiden välinen yhteistyö kehittyi hyvin. Syyskuussa presidentti Obaman tapaamisessa sovittiin Yhdysvaltojen ja Pohjoismaiden välisestä turvallisuusdialogista, joka tulee keskittymään globaaleihin ja alueellisiin turvallisuuskeskusteluihin erityisesti YK:n puitteissa.

Pohjoismaiden turvallisuus- ja puolustuspoliittisen yhteistyön edelleen kehittäminen jatkui tiiviinä. Kriisinhallintaoperaatioita koskevan yhteistoiminnan painopisteenä oli yhteistyö Afganistanin ISAF-operaatioissa. EUTM Mali -operaatioissa Suomi toimi Ruotsin ja Baltian maiden kanssa yhteisen jalkaväen kouluttajaosaston kehysvaltiona.

Asevalvonta ja aseidenriisunta

Suomi toimi ydinaseeriisuntaa ja joukkotuhoaseiden leviämisen estämistä koskevien kansainvälisten prosessien edistämiseksi ja niiden toimeenpanon tukemiseksi. Lähi-idän joukkotuhoaseettoman vyöhykkeen perustamista koskevaan konferenssiin tähtääviä konsultaatioita jatkettiin fasilitaattori ulkoministeriön alivaltiosihteerin Jaakko Laajavan johdolla. Fasilitaattori raportoi konferenssivalmistelujen etenemisestä ydinsulkusopimuksen tarkastelukonferenssin valmistelukomitealle huhtikuussa Genevessä. Konferenssin koollekutsumisesta ei saavutettu vuoden 2013 aikana yhteistä näkemystä Lähi-idän alueen maiden ja konferenssin koollekutsujien (YK, Iso-Britannia, Venäjä, Yhdysvallat) kesken. Suomi on valmis isännöimään konferenssin heti kun se kutsutaan koolle.

Suomi valittiin syksyllä myös IAEA:n hallintoneuvoston jäseneksi kolmeksi vuodeksi. IAEA:ssa käsitellyt keskeisiä ulkopoliittisia aiheita olivat kuluneenakin vuonna Iranin ydinohjelma sekä Pohjois-Korean, Syyrian ja Lähi-idän tilanteet. Suomi valittiin 25-jäseniseen kansainväliseen asiantuntijaryhmään, jonka tehtävänä on vuosina 2014 – 15 luoda edellytyksiä aloittaa Geneven aseidenriisuntakonferenssissa neuvottelut ydinasekelpoisen fissiilimateriaalin tuotantokiellosta. Suomi otti vastaan ydinterrorismin torjuntaa koskevan globaalialoitteen seuraavan, vuonna 2015 pidettävän yleiskokouksen isännöidyn; kokouksen valmisteluvastuu on ulkoministeriöllä.

Kemiallisen aseiden kielto- ja aseidenriisuntainstituutti (VERIFIN) osallistui syksyllä Syyrian kemiallisen aseiden käyttöepäilyjä tutkineen YK:n mission keräämien näytteiden analysointiin yhtenä neljästä laboratorios-ta. YK:n pääsihteerin raportti kemiallisen aseiden käytöstä julkaistiin joulukuussa. Suomi tarjosi Syyrian asevarastoja tutkineen kemiallisten aseiden kieltojärjestön (OPCW) ja YK:n yhteismission käyttöön

kahta VERIFINin asiantuntijaa ja ministeriö tuki yhteensä 650 000 eurolla Syyrian kemiallisen aseiden ohjelman todentamista ja hävittämistä tukeville OPCW:n rahastoille.

Yhtenä kansainvälisen asekauppasopimuksen (ATT) alkuperäisistä aloitteentekijämaista Suomi osallistui maaliskuussa pidettyihin tuloksellisiin sopimusneuvotteluihin. Suomi allekirjoitti sopimuksen ensimmäisten maiden joukossa kesäkuussa ja eduskunta hyväksyi sopimuksen joulukuussa. Suomi jatkaa toimintaa sopimuksen nopean voimaantumisen edistämiseksi.

Suomen toiminta YK:ssa

Hallitusohjelman mukaisesti päivitetty Suomen ulkoasiainhallinnon YK-strategia julkistettiin heinäkuussa 2013. Strategian valmisteluprosessi oli laajasti osallistava. Strategian tavoitteena on Suomen YK-politiikan vaikuttavuuden lisääminen keskittymällä teemoihin, joissa Suomella on lisäarvoa. Suomen kärkiteemat ovat konfliktien ennaltaehkäisy ja ratkaiseminen, sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen, demokraattisten instituutioiden ja oikeusvaltiokehityksen tukeminen YK:n toiminnassa ja äärimmäisen köyhyyden poistaminen, eriarvoisuuden vähentäminen ja ympäristökestävyyden edistäminen. Strategiassa painotetaan voimakkaasti kestävästä kehityksestä.

Suomi on edistänyt aktiivisesti YK-kehitysjärjestöjen tuloksellisuutta sekä ihmisoikeusperustaisuutta sekä läpileikkaavista tavoitteista erityisesti tasa-arvoa politiikkavaikuttamisen ja rahoituksen kautta. Suomen ja Meksikon johdolla neuvoteltiin syksyllä 2013 järjestyksessä toinen YK:n poliittisia operaatioita koskeva päätöslauselma. Neuvotteluprosessi vahvisti Suomen johtoasemaa poliittisten operaatioiden kehittämisessä.

YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 - ”Naiset, rauha ja turvallisuus” - toimeenpanoa edistettiin aktiivisesti. Suomi myös liittyi suojeluvastuun ystäväryhmään sekä jatkoi tukea YK-järjestelmän uudistamiselle ja vahvistamiselle.

Syyskuussa Suomi valittiin YK:n budjetti- ja hallintokomitean puheenjohtajaksi 68. yleiskokouksen ajaksi. Kyseessä on ensimmäinen kerta, kun Suomi toimii budjetti- ja hallintokomitean johdossa. Suomi valittiin marraskuussa myös YK:n kasvatus-, tiede- ja koulutusjärjestö UNESCO:n maailmanperintökomitean jäseneksi 2013 - 2017.

Kansainvälinen rauhanvälitystoiminta

Suomi vahvisti edelleen asemaansa kansainvälisen rauhanvälitystoiminnan aloitteellisena ja tunnustettuna tukijana, ja omaksui rauhanvälityksen yhdeksi kärkiteemaksi myös uudistetun YK-strategian konfliktien ennaltaehkäisyn ja ratkaisemisen painopistealueella. Vuoden päätapahtuma oli YK:n rauhanvälityksen ystäväryhmän neljäs ministeritapaaminen syyskuussa New Yorkissa yleiskokouksen yhteydessä. Ystäväryhmän jäsenmäärä kasvoi, ja mm. Yhdysvallat liittyi ryhmän jäseneksi. Ystäväryhmä päätti, että vuoden 2014 alkupuolella Suomen ja Turkin johdolla neuvoteltavan uuden yleiskokouspäätöslauselman pääteemana on alueellisten ja alialueellisten järjestöjen rooli rauhanvälityksessä ja yhteistyö YK:n kanssa. Suomi järjesti myös ystäväryhmän kansallisten yhteyshenkilöiden kokouksia. Kansallisen rauhanvälityskapasiteetin kehittämistä jatkettiin.

Suomi jatkoi tukeaan YK:n sihteeristön rauhanvälitystoiminnalle. Suomi valmisteli vuoden aikana rauhanvälityksen tukijamaiden yhteistyön tiivistämistä myös EU:ssa ja Etyjissä. Suomi osallistui myös Euroopan rauhaninstituuttia (EIP) koskevan aloitteen jatkovalmisteluun. Pohjoismaiden kanssa keskusteltiin rauhanvälitysyhteistyön tiivistämisestä.

Temaattisesti Suomi on painottanut edelleen mm. kansalaisyhteiskunnan toimijoiden merkitystä konfliktien ennaltaehkäisyssä ja ratkaisemisessa sekä naisten osallistumista. Ulkoministerin rauhanvälityksen erityisedustajat jatkoivat rauhanvälitys- ja -tukitehtäviä sekä Myanmarissa että Afrikan sarven alueella. Kehitysyhteistyövaroista tuettiin mm. Afrikan unionin rauhanvälityskapasiteetin kehittämistä ja Myanmarin rauhanprosessia.

Ihmisoikeudet

Suomi jatkoi aktiivista ja aloitteellista kahden- ja monenvälistä yhteistyötä ihmisoikeuksien edistämiseksi valtioneuvoston ihmisoikeusselonteon linjausten mukaisesti ja hallitusohjelman toimeenpanon toteuttamiseksi. Suomi jatkoi vahvaa tukea YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimistolle ja painotti teemaattisten ihmisoikeuskysymysten (erityisesti syrjinnän poistaminen sekä naisten ja haavoittuvimpien ryhmien oikeudet) edistämistä YK:n rauhan ja turvallisuuden toiminnassa, oikeusvaltiokysymysten kokonaisvaltaista edistämistä, sekä ihmisoikeusperustaisen kehityspolitiikan edistämistä ja ihmisoikeuksien valtavirtaistamista kaikessa YK:n toiminnassa.

Suomi osallistui aktiivisesti kesällä 2012 hyväksytyyn EU:n ihmisoikeusstrategian ja sitä täydentävän toimintaohjelman mukaisesti uskonnon- ja ajattelunvapautta sekä LHBTI-ihmisten oikeuksia koskevien EU:n suuntaviivojen valmisteluun ja työn loppuunsaattamiseen. Suomi tuki EU:n ensimmäisen teemaattisen erityisedustajan toimintaa ja unionin sisäisen ja ulkoisen koherenssin vahvistamista ihmisoikeuksien osalta EU:n ulkosuhteissa. Suomi pyrki osaltaan toimimaan unionin ihmisoikeuspolitiikan vahvistamiseksi ja uskottavuuden lisäämiseksi.

Ulkoasianministeriö julkaisi kesäkuussa 2013 ulkoasiainhallinnon ihmisoikeusstrategian ja ulkoasiainhallinnon ihmisoikeuspoliittisen toimintaohjelman 2013 - 2015. Strategia toimii yhtenä kansainvälisten linjausten perustana ihmisoikeusselonteossa, joka annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella 2014.

Aktiivista vuoropuhelua ja yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa jatkettiin ihmisoikeusstrategian tavoitteiden mukaisesti. Ulkoministeriön yhteydessä vuodesta 1988 lukien toiminut kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunta (IONK) saavutti 25. toimintavuotensa. Vuoden aikana ihmisoikeuksien vahvistamista edistettiin myös mm. rap-artisti Signmarkin toimiessa ministeriön erityisedustajana ihmisoikeuskysymyksissä. Kansainvälisten ihmisoikeus- ja demokratiatyötä tekevien kansalaisjärjestöjen kautta tuettiin mm. ihmisoikeuspuolustajien työtä, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksia, kidutuksen vastaista työtä sekä hyvä hallintoa ja oikeusvaltiokehitystä.

Venäjä ja Suomen lähialueet

Venäjä-suhteita on edistetty vuonna 2013 laaja-alaisesti niin kahdenvälisesti kuin EU:nkin puitteissa. Suomen tavoitteet Venäjä-suhteissa saavutettiin hyvin. Hallitusohjelman mukaisesti kansallinen Venäjä-toimintaohjelma päivitettiin. Pääministerin johtama Venäjä-asioiden ministeriryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Ulkoministeriö toimii ryhmän sihteeristönä koordinoiden kokousten valmisteluja eri ministeriöiden kesken.

Suomen kannalta keskeisiin aiheisiin, kuten liikkuvuus, kauppa- ja yrityskysymykset sekä Venäjän WTO-jäsenyyden täytäntöönpanon edistäminen, vaikutettiin lukuisissa tapaamisissa kaikilla tasoilla. Team Finland -toiminta käynnistyi alueen edustustoissa. Korkean tason vierailuvaihto jatkui säännöllisenä. Suomen ja Venäjän presidentit tapasivat toisensa kolme kertaa ja pääministerit niin ikään kolmesti. Suomalais-venäläinen talouskomissio kokoontui Turussa maaliskuussa. Venäjälle tehtiin myös useita muita ministeri- ja virkamiestason vierailuita.

Tavoitteiden mukaisesti ympäristö-, ilmasto- ja ihmisoikeuskysymyksiä pidettiin säännönmukaisesti esillä sekä kahdenvälisissä tapaamisissa Venäjän kanssa että EU:ssa. Suomen profiili jatkui rakentavana EU-Venäjä-suhteiden edistäjänä. Suomi oli EU:n sisällä edelleen aktiivinen liikkuvuus- ja ihmisoikeuskysymyksissä ja strategisista kumppaneista käytävässä keskustelussa.

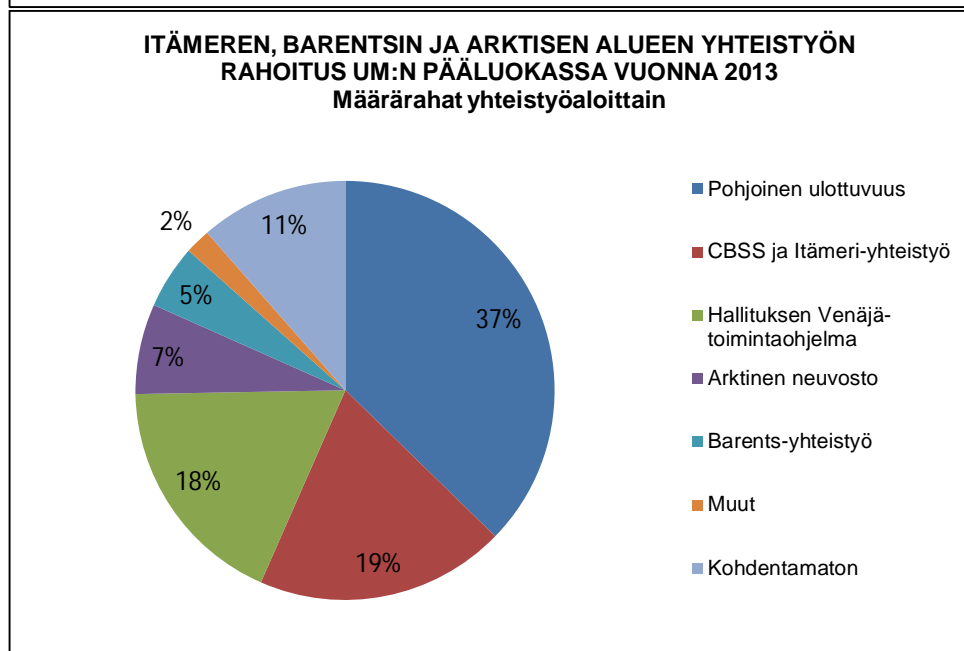
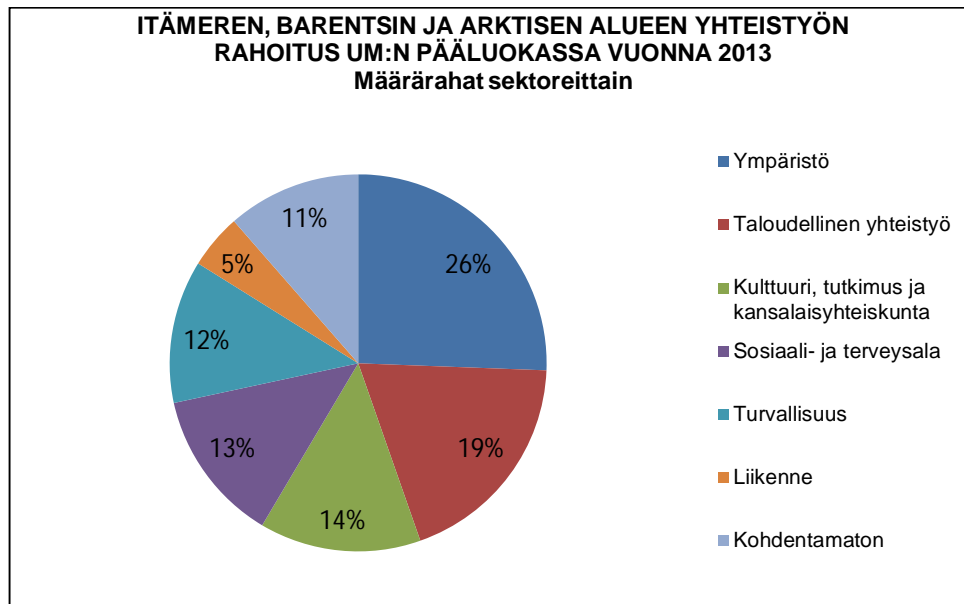
Suomi edisti heinäkuussa 2013 alkaneella puheenjohtajuuskaudellaan Itämeren maiden neuvostossa erityisesti meripolitiikkaa, kansalaisturvallisuutta ja asukkaiden välistä vuorovaikutusta. Suomi valmistautui lokakuussa 2013 alkaneeseen kaksivuotiseen puheenjohtajuuskauteensa Barentsin euroarktisessa neuvostossa ja ministeriön IBA-rahoituksella vahvistettiin Suomen osallistumista ja suomalaisen asiantuntemuksen käyttöä monenkeskisessä Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyössä. Suomi jatkoi vaikuttamista EU:n ulkorajayhteistyön (ENI CBC) riittävän rahoitustason turvaamiseksi. EU-Venäjä-ohjelmien rahoitusosuus ratkeaa kevään 2014 kuluessa.

EU-rahoitteisten Suomen ja Venäjän välisten rajat ylittävän yhteistyöohjelmien keskeinen lainsäädännöllinen pohja ohjelmakaudelle 2014 - 2020 valmistui vastaten Suomen neuvottelutavoitteita. Ohjelmien rahoitustaso ratkeaa kevään 2014 aikana.

Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö

Ulkoministeriön IBA-määrärahalta (talousarvion momentti 24.90.68) edistettiin kansainvälisen rahoituksen ohjautumista Suomelle tärkeisiin hankkeisiin lähialueilla erityisesti Pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuuden kautta. Pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuuden piirissä on saavutettu Itämeren päästövähennyksiä, kun yli 98 prosenttia Pietarin jätevesistä puhdistetaan.

Hankerahoituksella tuettiin myös muuta ympäristöalan yhteistyötä, tartuntatautialan asiantuntijayhteistyötä, kaupallisten mahdollisuuksien luomista arktisilla alueilla sekä yhteisen liikennesuunnitelman laatimista Barentsin alueella. Rahoitus on myös mahdollistanut Suomen CBSS-puheenjohtajuuden kannalta tärkeät suomalaiset hankealoitteet kuten yhteistyövalmiuksien kehittäminen monialaonnettomuuksissa Itämerellä. Hallituksen Venäjä-toimintaohjelman toimeenpanoa on tuettu ajankohtaisissa teemoissa kuten lapsi- ja perheoikeus, rikostorjunta sekä Helsinki-Pietari älyliikenne.

Transatlanttisten suhteiden kehittäminen

Vuonna 2013 jatkettiin transatlanttisten suhteiden kehittämistä sekä Yhdysvaltain että Kanadan kanssa hallitusohjelman hengessä.

Suomen ja Yhdysvaltain suhteita edistettiin korkean tason vierailujen ja tapahtumien avulla erityisenä tavoitteena suhteiden luominen presidentti Obaman kakkoshallintoon. Vuoden tärkein vierailu oli presidentti Niinistön tapaaminen presidentti Obaman kanssa yhdessä pohjoismaisten pääministerien kanssa Tukholmassa syyskuussa. Tapaamisen päätteeksi Pohjoismaat ja Yhdysvallat julkistivat yhteisen julkilausuman, jossa maat ilmoittavat tiivistävänsä lähinnä YK-kysymyksiin keskittyvää turvallisuuspoliittista yhteistyötä.

Suomi on aktiivisesti kehittänyt yhteistyötä Yhdysvaltain kanssa ihmisoikeus ja tasa-arvokysymyksissä. Suomi päätti kesällä osallistua rahoittajana Yhdysvaltain hallinnoimaan Global Equality Fundiin, joka edistää seksuaalivähemmistöjen oikeuksia.

Suomen ja Kanadan välisessä yhteistyössä arktiset asiat ovat olleet keskeisessä asemassa. Arktisen neuvoston puheenjohtaja, Kanadan terveysministeri Aglukkaq vieraili Suomessa 2013. Arktinen neuvosto hyväksyi toukokuussa Kiirunan ulkoministerikokouksessa EU:n neuvoston tarkkailijaksi. Toimeenpanoa kuitenkin lykättiin, kunnes Kanadan huoli EU:n hyljetuontikiellosta on ratkaistu.

EU:n ja Kanadan vapaakauppasopimusneuvotteluissa (Comprehensive Economic and Trade Agreement) tehtiin lokakuussa poliittisen tason sopimus vaikka jotkut asiat ovat edelleen avoinna. Sopimusta pidetään tärkeänä ennakkotapauksena EU:n ja Yhdysvaltain välisten sopimusneuvottelujen kannalta. Yhtä aikaa vapaakauppasopimuksen kanssa jatketaan neuvottelut EU:n ja Kanadan välisestä strategisesta kumppanuussopimuksesta (Strategic Partnership Agreement) tavoitteena molempien neuvotteluprosessien saattaminen päätökseen rinnakkain vielä kevätkaudella.

Aasia ja Oseania

Vuonna 2013 jatkettiin Suomen Aasia-suhteiden vahvistamista sekä myös Kiinan ja Aasian suurten talouksien ja demokratioiden osallistamista toimintaan kv. ongelmien ratkaisemiseksi. Suomen ja Kiinan suhteita edistettiin mm. aktiivisella korkean tason vierailuvaihdolla. Tasavallan presidentin tapamisessa Kiinan presidentti Xin kanssa sovittiin Suomen ja Kiinan välisen uuden käytännönläheisen yhteistyökumppanuuden valmistelusta. Suomi ja Etelä-Korea sekä Suomi ja Vietnam juhlistivat maiden 40-vuotisia diplomaattisia suhteita. Intiaa koskeva valtiohallinnon toimintaohjelma saatiin valmiiksi. EU:n strategisten kumppanuuksien kehittämistä ja EU:n sopimusverkon uudistamista jatkettiin Aasiassa.

Suomi solmi Afganistanin kanssa kahdenvälisen yhteistyösopimuksen syyskuussa 2013 presidentti Karzain Suomen vierailun yhteydessä. Suomen tuen painopiste on muuttunut sotilaallisesta kriisinhallinnasta kehitysyhteistyön ja siviilikriisinhallinnan suuntaan. Afganistan on noussut yhdeksi Suomen tärkeimmistä kehitysyhteistyökumppaneista. Afganistanissa on käynnissä samanaikaisesti poliittinen, sotilaallinen ja taloudellinen transiitio. Ulkoministeriö seuraa Afganistanin kehitystä ja arvioi Suomen läsnäoloa sekä toiminnan vaikuttavuutta säännöllisesti.

Suomen Aasian alueen edustustot jatkoivat Team Finland- yhteistyön kehittämistä sidosryhmien kanssa asemamaihin perustettujen Team Finland -verkostojen puitteissa. Suomalaisten yritysten pyrkimyksiä Aasiassa tuettiin mm. Team Finland -matkoilla Kiinaan ja Intiaan. Usealla Aasiaan suuntautuneella ministerivierailulla oli mukana yritysvaltuuskunta ja matkoilla VKE-ulottuvuus.

Suomi vahvisti poliittisia suhteitaan Myanmariin ja käynnisti valmistelut diplomaattisen toimipisteen avaamiseksi Myanmarissa yhteispohjoismaisissa tiloissa. Suomen ja Myanmarin välisen kehitysyhteistyön ensimmäiset ohjelmat käynnistyvät vuoden 2014 alusta lähtien.

Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka

Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maissa poliittinen ja taloudellinen murros jatkui. Syyriassa ei onnistuttu lopettamaan tuhoisaa ja alueellista vakautta uhkaavaa sisällissotaa. Suomen Syyria-politiikan painopis-

teitä olivat humanitaarinen apu, naisten asemaan ja vaikutusmahdollisuuksiin liittyvät kysymykset, tuki Syyrian kemiallisten aseiden ohjelman hävittämiselle sekä Syyriaan kohdistuvat pakotteet. Egyptin tilanne kärjistyi kesällä kun maan presidentti syrjäytettiin. Tunisiassa jatkettiin vaikeita neuvotteluja uudesta perustuslaista. Kehitys alueella osoittaa, että demokraattisen poliittisen kulttuurin juurtuminen ja poliittisen kentän järjestäytyminen vaativat aikaa.

Lähi-idän rauhanprosessissa käynnistyivät elokuussa monen vuoden tauon jälkeen osapuolten väliset suorat neuvottelut Yhdysvaltain tukemina. Suomi oli mukana vaikuttamassa aktiivisesti EU:n päätelmiin, joissa annettiin vahva tuki neuvotteluille ja osapuolille. Neuvottelut tähtäävät kahden valtion ratkaisuun ja tavoitteena on saada ne päätökseen keväällä 2014. Suomen tuki Palestiinalaisalueen valtionrakentamisprosessille jatkui erityisesti opetuksen, maarekisteröinnin ja vesihuollon saralla. Kahdenvälisen yhteistyön tuki oli vuonna 2013 noin 7 miljoonaa euroa.

Suomi jatkoi alueellisessa yhteistyössä demokratian, ihmisoikeuksien, hyvän hallinnon, kansalaisyhteiskunnan ja etenkin naisten oikeuksien edistämistä alueen maiden demokraattisen siirtymäprosessin tukemiseksi. Alueellisella yhteistyöllä tuettiin myös ympäristösektorin hankkeita. Kansainvälisten rahoituslaitosten ja järjestön kautta annettavaa tukea täydensi institutionaalisen yhteistyön instrumentti, jonka avulla suomalaiset asiantuntijat yhteistyössä kumppaniorganisaatioiden kanssa edistivät mm. ruokaturvaa, ekokaupunki-suunnittelua, 1325-päätöslauselman toimeenpanoa sekä mielenterveyshoitoa Egyptissä. Vuonna 2013 Suomella oli käynnissä Pohjoisen Afrikan ja Lähi-idän alueella neljä ns. Twinning-hanketta: kaksi koulutusalan hanketta Egyptissä, korruptionvastainen hanke Jordaniassa ja ympäristöalan hanke Tunisiassa. Kehitysministeri Hautala vieraili Marokossa ja Tunisiassa.

Lähi-idän ja Persianlahden alueen maiden kaupallistaloudellinen merkitys Suomelle säilyi suurena. Kaupallista yhteistyötä pyrittiin tiivistämään erityisesti Saudi-Arabian, Arabiemiraattien liiton ja Qatarin kanssa.

Saharan eteläpuoleinen Afrikka

Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa Suomi jatkoi kokonaisvaltaista ja pitkäjänteistä toimintaansa vahvistaen kahdenvälisiä suhteita ja yhteistyötä sekä vaikuttaen EU:n ulkosuhteisiin liittyvään kannanmuodostukseen. Vierailujen yhteydessä keskusteltiin ajankohtaisista alueellisista ja kansainvälisistä kysymyksistä, kriisinhallinnasta, maiden taloudellisesta ja poliittisesta kehityksestä sekä kehitysyhteistyön toimintaedellytyksistä ja yhteistyön painopisteistä sekä kaupallisten suhteiden edistämisestä. Keskusteluissa erityistä huomiota kiinnitettiin alueellisen vakauden edistämiseen ja maiden ihmisoikeus- ja demokratiakehitykseen. Ministeri Tuomioja isännöi lisäksi 12. Pohjoismaat-Afrikka ulkoministerikokouksen Suomessa.

Suomen ja pitkäaikaisten yhteistyömaiden Etiopian, Kenian, Sambian, Mosambikin ja Tansanian välinen kehitysyhteistyötä ohjasivat maaohjelmat (2013 - 2016). Maaohjelmien myötä tuloksellisuus ja ihmisoikeusperustaisuus ovat vahvistuneet ja kehitysyhteistyössä ja kehitysyhteistyövaroja on kohdennettu paremmin, jolloin vaikuttavuus on lisääntynyt.

Alueella toimivat Suomen edustustot laativat Team Finland toimintasuunnitelmat vastatakseen Afrikan tarjoamiin uusiin kaupallisiin mahdollisuuksiin

Suomen keskeiset toimet rauhanprosessien edistämiseksi ja konfliktien estämiseksi Afrikan sarven, Sudanin, Etelä-Sudanin ja Sahelin ja Malin, Keski-Afrikan tasavallan sekä Suurten järvien alueella ovat osa EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa sekä sotilaallista ja siviilikriisinhallintaa. Suomi kiinnitti erityistä huomiota naisten, lasten ja muiden haavoittuvien ryhmien asemaan.

EU:n ulkoisen toiminnan vahvistaminen ja EU:n ulkosuhdehallinto

EU:n monivuotinen rahoituskehys vuosille 2014 - 2020 hyväksyttiin neuvostossa joulukuussa. Saavutettu kokonaisratkaisu on Suomen kannalta hyvä. Ulkosuhderahoituksen osalta Suomi ajoi riittävää rahoitusta korostavaa linjaa, jolla varmistetaan EU:n rooli uskottavana kansainvälisenä toimijana. Suomen mukaan EU:n on lunastettava paikkansa globaaleihin haasteisiin vastaamisessa ja naapurustonsa vakauttamisessa.

Suomelle on tärkeää, että EUH on vahva toimija, joka pystyy vaikuttamaan EU:lle tärkeissä kysymyksissä EU:n ulkosuhteiden laajaa keinovalikoimaa hyödyntäen ja toimimalla yhtenäisesti. Suomi tuki korkean edustajan työtä. Erityistä huomiota kiinnitettiin yhteistyöhön kentällä EU:n ulkopuolisissa maissa, EU:n neuvoston kokousten valmisteluun sekä komission ja ulkosuhdehallinnon yhteistyön tiivistämiseen. Lisäksi Suomi panosti pidemmän tähtäimen strategisiin ohjausinstrumentteihin (EU:n turvallisuusstrategia, ihmisoikeusstrategia, ns. strategiset kumppanuudet). Suomalaisten rekrytoitumista EUH:iin on tuettu aktiivisesti. Yksi päällikkötason paikka (Moldova) on hyvä saavutus, mutta Suomen vaikuttavuuden lisäämiseksi EUH:ssa tulisi päällikkötason nimityksiä tavoitella lisää.

EU:n laajentuminen

EU:n laajentuminen jatkui Suomen tukeman myönteisen ja aktiivisen laajentumislinjan mukaisesti. Kroatiasta tuli EU:n 28. jäsenmaa 1.7.2013. Joulukuun Eurooppa-neuvosto vahvisti Serbian EU-jäsenyysneuvottelujen avaamisen, ja ensimmäinen EU:n ja Serbian hallitustenvälinen konferenssi sovittiin järjestettäväksi 21.1.2014. Montenegron jäsenyysneuvotteluissa pääpaino oli oikeusvaltiollisuuden liittyvissä kysymyksissä, ja näitä koskevat kaksi neuvottelulukua avattiin joulukuussa. Suomen panos oli merkittävä myönteisen ilmapiirin syntymisessä uuden neuvotteluluvun (aluepolitiikka) avaamiseksi Turkin kanssa 2013. Pian tämän jälkeen Turkki allekirjoitti takaisinottosopimuksen EU:n kanssa, mikä mahdollisti samalla viisumivapausdialogin aloittamisen Turkin kanssa. Islannin neuvottelut jatkuivat hyvin, kunnes maan uusi hallitus jäädytti neuvottelut toukokuussa.

Suomi ajoi EU:n liittymisvalmistelutuen (IPA) tehokasta kohdentamista Suomen etujen kannalta keskeisille aloille. Ministeriöt ja virastot osallistuivat menestyksellisesti ulkoministeriön koordinoimiin ja EU:n rahoittamiin Twinning-hankkeisiin ja TAIX-toimintoihin. Suomi voitti EU:n laajentumis- ja naapurisuuspolitiikan maihin tekemistään Twinning-hanketarjouksista noin puolet. Voitettujen hankkeiden arvo nousi noin 10,6 milj. euroon.

1.2.2 Taloudellisen ulkosuhteet

Tulostavoitteet vuodelle 2013	Toteuma 2013
<p>Vahvistetaan johdonmukaisesti kauppapolitiikan, markkinoillepääsytyön ja VKE-toiminnan toisiaan tukevuutta taloudellisten ulkosuhteiden toimintaohjelman toimeenpanossa.</p> <p>Ajetaan kaupan (erityisesti palvelujen) ja investointien vapauttamisen tarjoamien mahdollisuuksien tehokkaampaa ja johdonmukaisempaa hyödyntämistä talouskasvun ja työllisyyden parantamiseksi EU:n kahden-, useamman- ja monenvälisissä kauppaneuvotteluissa.</p> <p>Edistetään osaratkaisujen syntymistä WTO-neuvotteluissa ja WTO-järjestelmän kanssa yhteensopivien plurilateraaliosopimusneuvottelujen käynnistämistä palveluissa ja ympäristöystävällisissä tuotteissa.</p> <p>OECD:n kauppaa, investointeja ja globaalihallintaa koskevaan sisältötyöhön vaikuttaminen ja työn tulosten hyödyntäminen. Pyritään vaikuttamaan G20-prosesseihin erityisesti OECD:n komiteatyöskentelyn ja sihteeristön kautta. Venäjän OECD-jäsenyysprosessiin ja järjestön avainkumppanuusohjelmien sisältöön vaikuttaminen Suomen tavoitteiden mukaisesti.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Toiminnallistaminen on lähtenyt hyvin käyntiin, mutta on vielä osittain kesken.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Eurooppa-Neuvostossa tavoitteenasettelu on vahvistettu, suurin osa neuvotteluista on edelleen kesken. Kunkin neuvottelukumppanin kannat ja näkemykset vaikuttavat sopimuksen kunnianhimon tasoon.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Suomen intressit heijastuivat hyvin EU:n neuvottelukannoissa WTO:n Dohan kieroksen monenkeskisissä neuvotteluissa. Kauppajärjestön 9. ministerikokouksessa päästiin poliittiseen yhteisymmärrykseen kaupan menettelyjä koskevas- ta sopimuksesta. Kokouksessa saatiin ratkaisu myös eräisiin maatalouskysymyksiin ja hyväksyttiin kehitysmaiden asemaa koskevia päätöksiä.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Avainkumppanuudet eivät ole juurikaan ole vahvistuneet.</p>

<p>Vahvistetaan köyhimpien kehitysmaiden kykyä tunnistaa kaupan kehittämiseen liittyvät keskeiset kehityshaasteet sekä kykyä neuvotella, toimeenpanna kauppasopimuksia ja hyödyntää kansainvälistä kauppa- ja investointijärjestelmää. Edistetään kestävien yksityisten investointien syntymistä tukemalla liike- tai investointiympäristön uudistuksia sekä edistetään elinkeinoelämän ja kansalaisjärjestöjen mahdollisuuksia osallistua yhteistyöhön kauppaa tukevan kehitysyhteistyön puitteissa.</p> <p>Venäjän WTO-jäsenyysvelvoitteiden toimeenpanon valvonta ja edistäminen suomalaisen elinkeinoelämän etujen mukaisesti erityisesti teknisissä kaupanesteissä ja tullimenettelyissä sekä vienti- ja tuontitulleihin liittyvissä kysymyksissä. EU:n ja Venäjän kahdenvälisen kaupallistaloudellisten sopimusjärjestelyjen edistäminen.</p> <p>Aktiivinen panostaminen taloudellisten ulkosuhteiden toimintaohjelman (TU) toimeenpanoon Team Finland –toimintakonseptin hengessä. Kehitetään edustustojen ja niiden henkilöstön valmiutta toimia asemamaakohtaisten Team Finland –verkostojen puheenjohtajina ja koordinaattoreina sekä paikallisina kontaktihenkilöinä, yhdessä muiden verkoston toimijoiden kanssa. TU -toimintaohjelman toimeenpanossa korostetaan ulkoasiainhallinnon roolia kansainvälisen markkinakehityksen ymmärtäjinä ja laaja-alaisena verkottajana, ovien avaajana ja kumppanuuksien etsijänä suomalaisille yrityksille.</p> <p>Osallistutaan osana Team Finland -toimintaa ennakoituvuuden kehittämiseen yhteistyössä Tekesin ja muiden kumppanien kanssa. Tavoitteena on ulkoasiainhallinnon tuottaman ennakoituvuuden perustuminen selkeisiin ennakointi- ja raportointiprofiileihin, joita työstetään yhteistyössä edustustojen ja kumppanien kanssa. UM-Tekes -ennakoituvuutta jatketaan ja laajennetaan edustustoverkkoon siten, että se palvelee mahdollisimman hyvin ennakoituvuuden tarpeita Suomessa.</p> <p>Suomalaisyritysten kohtaamien kaupan ja investointien esteiden kartoittaminen ja poistaminen osana taloudellisten ulkosuhteiden toimintaohjelmaa ja kauppapoliittista valmistelua.</p> <p>Suomalaisen elinkeinoelämän tavoitteiden edistäminen tuonnin kauppapolitiikassa ja erityisesti raaka-aineiden ja komponenttien saatavuutta koskevissa kysymyksissä puuttamalla kauppakumppaneiden vienninrajoittamistoimiin ja tavoittelemalla EU:n tuontijärjestelmän liberalisointia Suomelle keskeisillä sektoreilla.</p> <p>Tehokas kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan viranomais-toiminta sähköisen vientivalvontajärjestelmän puitteissa. Yhteydenpito, tiedottaminen ja dialogi suomalaisen teollisuuden ja vientiyritysten kanssa kaksikäyttötuotteiden kehityksestä ja muutostarpeista, erityisesti EU:n vientivalvontajärjestelmän</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Tukea järjestöille on jatkettu ja niiden tuloksellisuudesta on saatu pääosin myönteisiä arvioita. Uusia yhteistyömuotoja varten on perustettu laajapohjainen työryhmä, jonka työ on vielä kesken.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Suomen prioriteetit ovat näkyvä osa EU - Venäjä neuvottelujen agenda. Suomen kannalta keskeisiin WTO -sitoumusten toimeenpanossa ilmenneisiin ongelmiin on löydetty suomalaisen elinkeinoelämän etujen mukaiset neuvotteluratkaisut.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Team Finland -kumppanit ja –asiakkaat näkevät ja kokevat ulkoasiainhallinnon palvelut ja intressit mielekkäinä, selkeinä ja toisiaan tukevinä. Suomalaisten toimijoiden yhteistyö, työnjako ja osaamistaso on parantunut verkostoitumisen ja yhteisen koordinaation kautta.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Johtuen Team Finland -yhteistyön tuomista uusista painotuksista sekä yhteistyökumppani Tekesin organisaatiomuutoksesta keväällä 2013 ei ennakoitua laajennettu uusiin edustustoihin. Vuoden 2014 aikana tullaan ennakoitua vielä laajentamaan Brasiliaan ja mahdollisesti myös Japaniin.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Team Finland -yhteistyössä toteutettiin mittava kansainvälistymis- ja kaupanestekysely. Kyselyn kautta on saatu tietoa suomalaisten yritysten kohtaamista kaupanesteistä ja kansainvälistymistä tukevien palvelujen kehitystarpeesta. Selvityksen tuloksia on hyödynnetty taloudellisten ulkosuhteiden ohjelman strategiatyössä.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Sisämarkkinoilla raaka-aineisiin kohdistuva syrjintä on tuotu hyvin komission tietoisuuteen, ja komissio on ryhtynyt joidenkin tapauksien osalta toimenpiteisiin. Komission keväällä antama ehdotus tuontisuoja-instrumenttien uudistuksesta pitää sisällään Suomen toivomia uudistuksia.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u></p>
---	---

<p>kehittämisessä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vientilupahakemusten ja tiedustelujen käsittelyaika enintään 20 työpäivää vireillepanosta vientiluvan/päätöksen toimitukseen asiakkaalle pl. lainsäädännön edellyttämät määräajat kuulemisissa ja selvityksissä. Hakemuksista käsitellään 20 työpäivässä: A= vähintään 80 % B= 70 - 80 % C= alle 70 % 	<p>Käsittelyaika on ollut alle 20 työpäivää yli 80 %:ssa tapauksista. Yksikön tekninen asiantuntemus ei riitä kaikissa tapauksissa suomalaisten yritysten tuotteiden puolustamiseen, jolloin lopputulos riippuu yritysten omasta panostuksesta. Yhteydenpito ja dialogi teollisuuden kanssa on ollut säännöllistä.</p>
--	--

Taloudelliset ulkosuhteet

Ulkoministeriö toimi kansainvälisen kauppaja- ja talousjärjestelmän kehittämiseksi avoimeen ja sääntöpohjaiseen suuntaan. Suomen intressit heijastuivat hyvin EU:n neuvottelukannoissa WTO:n Dohan kierroksen monenkeskisissä neuvotteluissa. Kauppajärjestön 9. ministerikokouksessa päästiin poliittiseen yhteisymmärrykseen kaupan menettelyjä koskevasta sopimuksesta. Kokouksessa saatiin ratkaisu myös eräisiin maatalouskysymyksiin ja hyväksyttiin kehitysmaiden asemaa koskevia päätöksiä.

Ministeriö antoi vahvan panoksen Venäjän WTO -jäsenyyden sitoumusten toimeenpanon varmistamisessa sekä siinä, että suomalaisen elinkeinoelämän etujen kannalta tärkeät kysymykset olivat mukana EU:n komission ja Venäjän välisissä neuvotteluissa. Suomi tuki komissiota sen pyrkimyksissä löytää ratkaisuja havaittuihin toimeenpanon puutteisiin ja osa ongelmista on saatukin ratkaistua. Suomi on kannattanut kiistojen ratkaisua ensisijaisesti kahdenvälisin neuvotteluin, mutta ollut valmis myös tarvittaessa tukemaan komissiota WTO -riitojenratkaisumenettelyjen käynnistämisessä.

Ministeriössä analysoitiin edellisenä vuonna toteutetun mittavan suomalaisyritysten kansainvälistymistä, kaupanesteitä ja niihin liittyviä kehitystarpeita koskevan selvityksen vastaukset ja työtä selvityksen tulosten toimeenpanemiseksi jatkettiin. Osa esteistä nostettiin esille kahdenvälisesti kohdemaiden kanssa tai EU:n toimesta esimerkiksi WTO:ssa tai vapaakauppaneuvotteluissa.

Työtä julkisten hankintojen markkinoiden avoimuuden puolesta jatkettiin johdonmukaisesti. EU:n raaka-aineita koskeva kauppapolitiikka eteni Suomen ajamaan suuntaan. Ulkoministeriö jäseni yhteensovittamistehtävänsä mukaisesti hallitusohjelman puolivälitarkastelun kannalta olennaisen OECD:n sisältötyön.

YK:n tietoyhteiskuntahuippukokousten (World Summit on Information Society, WSIS) seurannan osalta Suomi jatkoi aktiivista rooliaan toimeenpano- ja seurantamekanismeissa kohti 2015 toteutettavaa WSIS+10 -arviota. Osana tietoyhteiskuntasektorille kohdistuvaa kehitysyhteistyön kokonaistukea Suomi osallistui WSIS-prosessin seurannan kannalta keskeisten toimijoiden tukemiseen. Suomi kannattaa talouskasvua tukevaa avointa internetiä ja sen hallinnan kehittämistä monitoimijamalliin perustuen.

EU:n vapaakauppaneuvottelut

Ministeriö jatkoi työtä kaupan vapauttamiseksi EU:n kahdenvälisissä vapaakauppaneuvotteluissa. EU ja Yhdysvallat aloittivat kesällä 2013 neuvottelut kauppaja- ja investointisopimuksesta. Toteutuessaan siitä tulee kaikkien aikojen laajin kahdenvälinen kauppasopimus, sillä EU ja Yhdysvallat muodostavat yhdessä lähes puolet maailman BKT:stä ja kolmasosan koko maailmankaupasta. Komissio arvioi sopimuksen voivan kasvattaa EU:n BKT:ta jopa 0,48 prosenttia ja EU:n bruttokansantuloa jopa 86 miljardilla eurolla. Suomen tavoitteeksi asetettiin kunnianhimoinen ja kattava sopimusta, joka vapauttaa kauppaa laaja-alaisesti.

Kanadan kanssa käytävissä saavutettiin poliittinen läpimurto. Neuvotteluissa Singaporen kanssa saavutettiin myös ratkaisu. Vapaakauppaneuvottelut Georgian ja Moldovan kanssa saatiin päätökseen kesällä 2013. Vapaakauppaneuvottelut Japanin kanssa saatiin käyntiin keväällä 2013 ja neuvotteluissa on edetty muun muassa Suomelle tärkeiden tulliulkopuolisten kaupanesteiden osalta. Intian kanssa jatkettiin neuvotteluja saavutettavissa olevista tuloksista. Neuvotteluissa Thaimaan kanssa edettiin kolmannelle neuvottelukierrokselle ja Vietnamin kanssa viidennelle neuvottelukierrokselle. Suomi tuki komission työtä vapaakauppaneuvotteluissa ja vaikutti EU:n neuvottelukantoihin.

Team Finland

Työtä Team Finland -toimintamallin vakiinnuttamiseksi ja kehittämiseksi jatkettiin. Toiminta käynnistyi virallisesti viestinnässä ja asiakaspalvelussa. Ulkoministeriö vaikutti ensimmäisen Team Finland -vuosisstrategian sisältöön ja aloitti syksyllä strategian toimeenpanon yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Suomen ulkomailla olevat, edustustojen johtamat asemamaakohtaiset Team Finland -verkostot ohjeistettiin ottamaan huomioon strategian linjaukset vuosisuunnitelmissaan.

Verkoston toimintaa kehitettiin myös järjestämällä koulutusta, sekä osallistuttiin Team Finland future watch -kehittämistyöhön. Eurooppa- ja ulkomaankauppaministerin Team Finland -vienninedistämismatkat suuntautuivat Australiaan, Uuteen-Seelantiin, Saksaan, Intiaan, Norjaan, Venäjälle, Sambiaan, Tansaniaan, Kolumbiaan, Meksikoon, Kiinaa, Qatarin, Arabiemiraatteihin ja Ranskaan.

Vientivalvonta

Vientivalvonnassa parannettiin suomalaisten yritysten tietoisuutta vientivalvontakysymyksistä, mikä edistää yritysten kansainvälistä kilpailukykyä ja asemaa vastuullisina toimijoina. Paperisista vientiluvista luovuttiin ja käyttöön otettiin sähköiset luvat asiointipalvelun parantamiseksi ja tehostamiseksi. Ministeriö osallistui EU:n ja kansainvälisen vientivalvonnan kehittämiseen suomalaisen teollisuuden tarpeet huomioiden.

Kaksikäyttötuotteiden vientilupia käsiteltiin ennätyksellisesti lähes 500. Käsittelyaika oli alle 20 työpäivää yli 80 %:ssa tapauksista. Vientivalvonnan resurssit ovat hyvin tiukat, mutta tiukalla priorisoinnilla tehtävä on kyetty hoitamaan vastuullista vientiä tukien. On keskeistä jatkossakin tukea suomalaista teollisuutta ja yrityksiä toimimaan vientivalvonnan kannalta vastuullisesti, mikä osaltaan tukee menestymistä globaaleilla markkinoilla.

1.2.3 Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö

Tulostavoitteet vuodelle 2013	Toteuma 2013
<p>Oikeusperustaista lähestymistapaa, kestävästä kehitystä ja köyhyyden vähentämistä korostavan kehityspoliittinen toimenpideohjelman toimeenpano.</p> <p>Varsinaisen kehitysyhteistyön jäädytettyyn määrärahasoon sopeutettu toiminnan suunnittelu hallitusohjelman ja kehityspoliittisen toimenpideohjelman huomioon ottavalla sekä toimintojen pirstaloituneisuutta vähentävällä tavalla.</p> <p>Julkisen kehitysyhteistyön (ODA) kattava, laadukas ja oikea-aikainen raportointi virallisesta toteutumasta kansainvälisesti sekä kansallisesti. Avoimuuden lisääminen julkisten varojen käytöstä tilastotietojen saatavuuden kautta.</p> <p>Laadukas ja koordinoitu vaikuttaminen EU:n kehityspolitiikassa Suomen kehityspoliittisen toimenpideohjelman pohjalta; erityisesti vaikuttaminen tuleviin rahoituskehysneuvotteluihin.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Työ on käynnistynyt, toimeenpano jatkuu hallituskauden loppuun.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Aiempiin kehityksiin verrattuna alhaisempi määrärahaso on vaikeuttanut kehityspoliittisen ohjelman toimeenpanoa toiminnan sopeuttamisesta huolimatta. Päästökauppatulojen suuntaaminen kehitys- ja ilmatorahoitukseen on osaltaan helpottanut tilannetta, mutta niiden heikko ennakoitavuus on tuonut lisähaasteita suunnitteluun. Pirstaleisuuden vähentäminen on edennyt hyvin.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Suomen ODA-raportointi on pysynyt kansainvälisesti verrattuna korkealla tasolla; raportointi on tapahtunut oikea-aikaisesti ja tarkasti. Tietojärjestelmiä koskeva kehitystyö on edennyt odotettua hitaammin, mutta avoimuus on lisääntynyt ministeriön verkkosivuilla aloitetun kehitysyhteistyöhankkeiden ja -ohjelmien automaattisen julkaisemisen myötä.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> EU:n kehityspolitiikkaan vaikuttaminen koordinoitusti on edennyt hyvin. EU-rahoituskehysneuvotteluissa saavutettiin mm. vaatimus 90 % ODA-osuuden turvaamisesta EU:n ulkosuhderahoituksesta Eurooppa-neuvoston päätelmissä.</p>

<p>Aktiivinen vaikuttaminen vuosituhattavoitteiden jälkeistä kehityspolitiikkaa valmistelemaan ja muuhun kehityspoliittiseen keskusteluun (ml. nousevat taloudet ja G20) sekä tuloksellisuuskeskusteluun OECD:n ja EU:n piirissä.</p> <p>OECD:n vertaisarvioinnin huomioonottaminen soveltuvin osin kehityspoliittisen toimenpideohjelman toimeenpanossa. Kehitystä tukevan politiikkajohdon mukaisuuden vahvistaminen.</p> <p>Eduskunnalle vuonna 2014 annettavan vaikuttavuus- ja johdonmukaisuusselonteon laadukas valmistelu.</p> <p>Tulosperustaisen toimintatavan edelleen kehittämisen tästä laaditun toimintaohjelman mukaisesti. Avun tuloksellisuutta koskevien sitoumusten jatkuva toimeenpano.</p> <p>Monenkeskisen kehitysyhteistyön vahvempi painottaminen hallitusohjelman mukaisesti, ja tähän liittyvän Suomen vaikuttamisen tehostaminen (ns. multi-vaikuttaminen). Organisaatiokohtaisten vaikuttamisstrategioiden käyttöönotto.</p> <p>Kahdenvälisen ja alueellisen kehityspolitiikan ja yhteistyön tehokas ja laadukas suunnittelu ja toimeenpano.</p> <p>Annettujen sitoumusten mukaisesti kohdennetaan Afrikkaan 50 prosenttia kehitysyhteistyömäärärahojen kasvusta. Tämä edellyttää mahdollisten päästökauppatulojen ohjaamista kehitysyhteistyöhön.</p> <p>Yksityissektorin instrumenttien kehittäminen ja hallinto siten, että ne tuottavat mahdollisimman suuren kehitysvaikutuksen.</p> <p>Ilmastopöytäsoittelu edistäminen Dohan ilmastokokouksen tulosten perusteella, ml. Green Fund. Fast start –rahoituksen päätyttyä 2012 varmistetaan rahoituksen taso ja kehitetään raportointia. Vastaaminen joustomekanismeja koskevista velvoitteista ja työn kehittämisestä.</p> <p>Monialainen kanssakäyminen kansalaisyhteiskunnan kanssa kehityspolitiikan saralla, ml. vahvempi painottaminen kehitysyhteistyörahoituksessa ja kehityspoliittisen kansalaisyhteiskuntalinjauksen toimeenpano.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ulkoministeriö on toiminut aktiivisesti YK:n post-2015 työssä sekä globaalin kehityskumppanuuden tuloksellisuustyössä. Suomi toimii YK:n kestävän kehityksen rahoituskomitean rinnakkaispuheenjohtajana.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Vertaisarvioinnin suosituksia on toteutettu järjestelmällisesti. Kehitystä tukevaa politiikkajohdon mukaisuutta vahvistettiin erityisesti verotus- ja ruokaturva-aiheissa menestyksekkäästi, muissa prioriteettiteemoissa ei resursseista saavutettu tavoitteet täyttäviä tuloksia.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Valmistelu aloitettiin loppuvuonna 2013 uuden kehitysministerin suuntaviivojen mukaisesti.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Vuosille 2013 - 2014 laaditun toimintaohjelman toimeenpano etenee hyvin.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Monenkeskisten toimien rahoitusta on kasvatettu. Merkittävälle yhteistyötahoille on valmisteilla vaikuttamissuunnitelmat, jotka valmistuvat alkuvuodesta 2014.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Pitkäaikaisten yhteistyömaiden maaohjelmat ja ohjeet puolivuotis- ja vuosiraporttien laatimisesta ovat valmiit. Hauraiden valtioiden toimintaohjelman valmistelu jatkuu. Ministeriö on vuoden aikana myös panostanut koulutukseen kehityspolitiikan hallinnassa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ennakoivien maksatustietojen mukaan maksatusten kasvu on kohdistunut Afrikkaan, ja Afrikka-osuuden kasvu ylittää maksatusten kokonaiskasvun. Myös euromääräinen Afrikkaan tehtyjen maksatusten kasvu on yli puolet kehitysyhteistyömäärärahojen kasvusta (eli käytännössä päästöhuutokauppatulojen määrästä).</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Kehitysliiketoimintaryhmän loppuraportti suosittelee uuden ohjelman/rahaston perustamista vuoden 2014 aikana. Finnfundin pääomaa korotettiin vuonna 2013.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ministeriö osallistui aktiivisesti EU:n kannanmuodostukseen. Fast start –rahoitussitoumukset ylitettiin. Vuoden aikana on valmistauduttu Vihreän ilmastorahaston pääomituksen aloituskierrökseen ja toiminnan käynnistymiseen sekä osallistuttiin raportoinnin kehittämiseen. Joustomekanismeja koskevat velvoitteet on hoidettu; samalla on osallistuttu joustokeinojen tulevaa käyttöä koskevaan strategiatyöhön.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Vuoropuhelu keskeisissä kehityspoliittisissa prosesseissa (post-2015, kestävän kehityksen komitea, vaikuttavuus- ja johdonmukaisuusselonteko) on ollut vilkasta. Kumppanuusjärjestöjen valinta on avointa ja läpinäkyvää. Vuoden aikana käynnistettiin myös humanitaarista apua kos-</p>
--	---

<p>EU- ja rahoittajakohereenssin vahvistaminen humanitaarisessa avussa ja luonnononnettomuuksiin ja -riskeihin ennakolta varautumisen (ns. DRR) sekä jatkumoajattelun huomioonottaminen kehitysyhteistyössä.</p>	<p>keva kansalaisjärjestöfoorumi.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> EU:n sisäinen koordinaatio humanitaarisen avun kysymyksissä on vahvistunut, ja myös avunantajayhteistyön osalta ministeriön tavoitteet on saavutettu. Luonnononnettomuuksien riskien ennaltaehkäisyyn liittyvä työ on käynnissä. DRR on sisällytetty maastrategioihin osana riskien hallintaa ja siitä on järjestetty mm. temaattista koulutusta vuonna 2013. Jatkumoajattelun huomioon ottamista kehitysyhteistyössä jatkettiin.</p>
--	--

Uuden kehityspoliittisen ohjelman toimeenpano

Vuonna 2012 hyväksytyyn kehityspoliittisen toimenpideohjelman toimeenpano eteni tuloksettaasti vuonna 2013. Toimenpideohjelman keskeisimpien toimenpiteiden toteutus käynnistyi ja eteni hyvin. Toimenpiteiden tavoitteena on Suomen kehityspolitiikan parempi vaikuttavuus ja täten vahvemmat tulokset globaalin köyhyyden vähentämisessä.

Suomen vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta on edistetty mm. tulosperustaisen toimintaohjelman avulla. Vuoden 2013 aikana ministeriö laati pitkäaikaisten kahdenvälisen yhteistyömaiden tulosperustaiset maaohjelmat sekä niiden seurantajärjestelmän. Suomen työn vaikuttavuuden parantamiseksi suhteessa monenkeskisiin järjestöihin ja rahoituslaitoksiin laadittiin selkeät vaikuttamissuunnitelmat Suomen tavoitteista ko. toimijoiden suhteen ja vaikuttamiskanavista tavoitteiden saavuttamiseksi. Suomen painopisteiden edistäminen kehitysrahoituslaitosten toiminnassa mahdollistui entistä paremmin, kun Suomi otti hoitaakseen kolmivuotiset koordinaatiovastuut pohjoismais-balttilaisen äänestysryhmän työskentelystä Maailmanpankkiryhmän sekä pohjoismais-intialaisen äänestysryhmän työskentelystä Afrikan kehityspankkiryhmän johtokunnassa.

Tuloksellisuuden vahvistamiseen panostettiin Suomen omien toimintaohjeiden ja henkilöstön koulutuksen avulla sekä osallistumalla kansainväliseen keskusteluun aiheesta. Ministeriö laati toimintaohjeet demokratiatuesta, sekä ihmisoikeusperustaisesta lähestymistavasta. Evaluaatio-ohjeet uudistettiin vastaamaan paremmin kehityspoliittisen toimenpideohjelman sisältöjä. Lisäksi ministeriön ihmisoikeusstrategia sisältää vahvasti kehityspolitiikan avulla toteutettavan ihmisoikeuksien tukemisen. Hauraissa valtioissa tapahtuvan kehityspolitiikan toimintaohjeen sekä budjettitukiohjeiston valmistuminen siirtyi vuodelle 2014.

Läpileikkaavia tavoitteita ja ihmisoikeusperustaisuutta on edistetty kahdenvälisissä, alueellisissa ja temaattisessa työssä vuonna 2012 päivitetyn ohjeen pohjalta. Kehityspoliittisen toimikunnan vuosiraportti ihmisoikeusperustaisuudesta ja mm. ns. Perjantairyhmän arvio läpileikkaavien tavoitteiden toimeenpanosta antavat kuitenkin vahvistusta sille, että läpileikkaavien tavoitteiden edistämisessä käytännön kehitysyhteistyössä on vielä paljon tehtävää.

Erinomainen vuoropuhelu suomalaisen kansalaisyhteiskunnan kanssa jatkui vuonna 2013. Sidosryhmät osallistuivat aktiivisesti keskusteluun kehitysmaiden kansalaisyhteiskuntien vahvistamisesta, YK:n post-2015 kehitysagendasta, kestävän kehityksen rahoituksesta, hauraista valtioista, demokratiatuesta ja niitä konsultoitiin tulevaa hallituksen selontekoa varten. Uusien kumppanuusjärjestöjen haku ja valintaprosessi tapahtui avoimesti ja läpinäkyvästi.

Ilmastopoliittika ja -rahoitus

Ulkoasiainhallinto toimi ilmastopoliittikan ja kehityspolitiikan koordinoimiseksi ja jatkoi kehitysmaiden ilmastotoimien tukemista osana kehitysyhteistyötä. Lyhyen aikavälin (2010 - 2012) Suomen ilmastorahoitusta koskevan tilastoinnin pohjalta Suomen ilmastorahoitus kyseisellä aikavälillä olin noin 131 miljoonaa euroa, eli Suomi ylitti antamansa 110 miljoonan euron rahoitussitoumuksen. Samoin valmistauttiin Suomen tuleviin ilmastorahoituspanostuksiin. Vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti hiilimarkkinamekanismien kehittämistyöhön. Marraskuussa 2013 Varsovassa pidetyn ilmastopoliittikan osapuolikokouksen tärkeimpinä tuloksina voidaan pitää tiekarttaa etenemisestä kohti uutta ilmastopoliittista vuonna 2015, trooppisten metsien metsäkadon ja metsien tilan heikkenemisen torjuntaan liitty-

vää päätöskokonaisuutta, uutta mekanismeja ilmastonmuutoksen vahinkojen ja menetysten käsittelyyn sekä päätöksiä kehitysmaiden ilmastorahoituksen edistämisestä. Pitkän aikavälin ilmastorahoituksen ja kehitysrahoituksen määritelmät ja suhde on vielä täsmentämättä.

Suomi osallistui vuonna 2013 aktiivisesti ja rakentavasti EU:n kannanmuodostukseen ilmastopimusneuvottelujen edistämiseksi. Suomi on valmistautunut Vihreän ilmastorahaston pääomituksen aloituskierrokseen ja rahaston toiminnan käynnistymiseen. Ulkoministeriö osallistui ilmastopimuksen Suomen kuudennen maaraportin ja ensimmäisen kaksivuotisraportin viimeistelyyn ja hoiti EU:n MMR-asetuksen mukaisen ilmastorahoitusraportoinnin vuoden 2013 lopulla. Kansallisen ilmastorahoitusraportoinnin kehitystyötä jatkettiin. Ministeriö vastasi joustomekanismeja koskevista velvoitteistaan ja osallistui aktiivisesti joustokeinojen tulevaa käyttöä koskevaan strategiatyöhön.

Kehitysrahoitus

Suomen kehitysyhteistyömäärärahojen suunnittelu ei nykytasolla ole toteuttamassa Suomen tekemää sitoumusta saavuttaa 0,7 prosentin BKTL-taso vuoteen 2015 mennessä. Vuodelle 2013 budjetoitiin 1 118 miljoonaa euroa. Osana valtiontalouden sopeutustoimia vuosia 2014 - 2017 koskevassa valtiontalouden kehyspäätöksessä kehitysyhteistyömäärärahojen tasoa alennettiin aiempaan kehystasoon verrattuna 29 milj. eurolla vuonna 2015, 30,5 milj. eurolla vuonna 2016 ja 32 milj. eurolla vuonna 2017. Kehitysyhteistyömäärärahatasoa vuosille 2016 ja 2017 on määritelty noin vuoden 2015 BKTL-suhteen mukaisesti, mikä johtaa lievään määrärahojen euromääräiseen nousuun ko. vuosina vuoteen 2015 verrattuna.

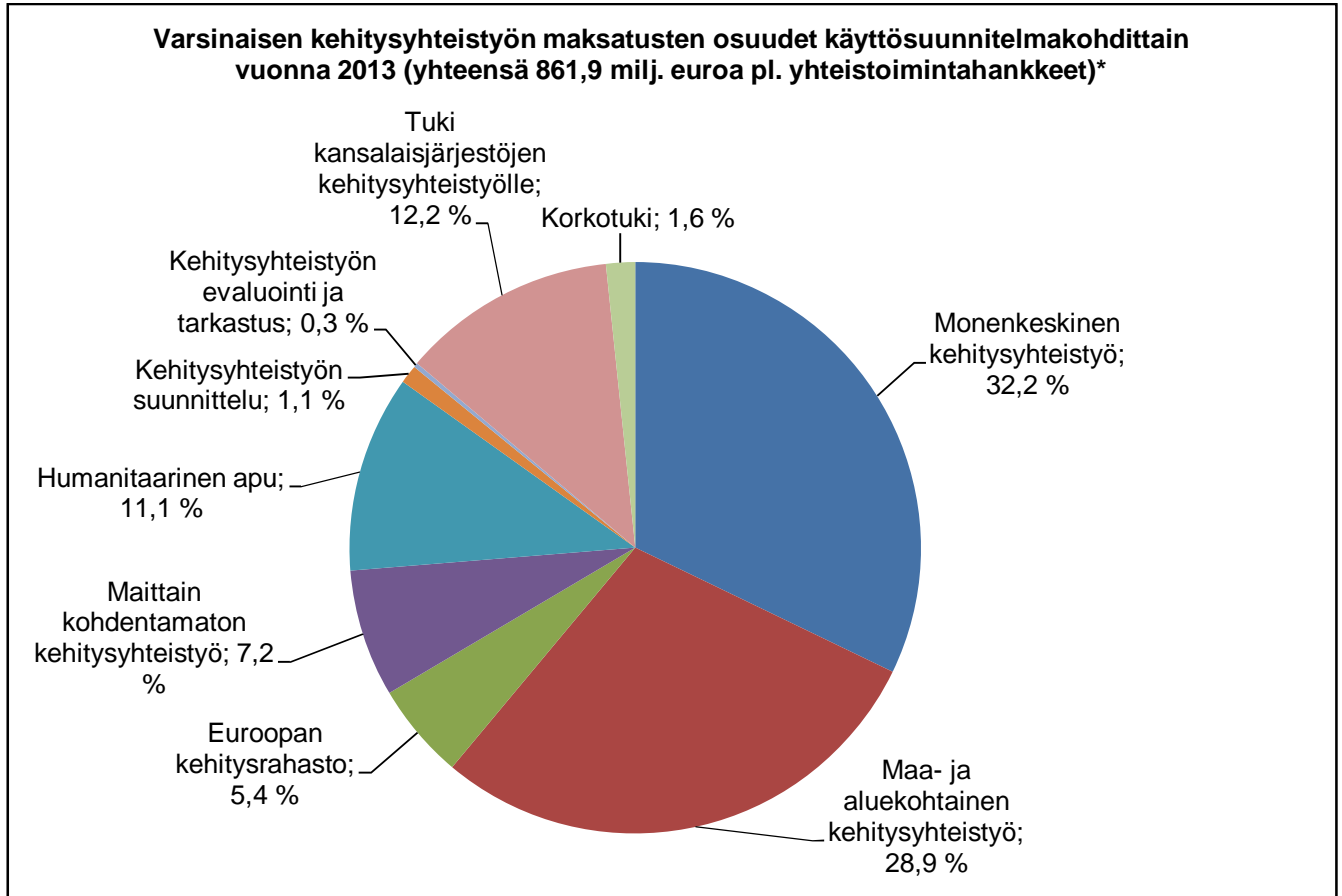
Kehyspäätöksen yhteydessä tehtiin merkittävä päätös päästöhuutokauppatulojen suuntaamisesta kehitys- ja ilmastorahoitukseen. Tämä mahdollisti 46,8 miljoonan euron lisäisen määrärahan ohjaamisen varsinaiseen kehitysyhteistyöhön lisätalousarvioiden kautta.

Kehitysyhteistyömäärärahojen painotus on selvästi Afrikan ja Aasian vähiten kehittyneissä maissa, Afrikassa neljä viidestä pitkäaikaisesta kehitysyhteistyön kumppanimaasta kuuluu LDC-ryhmään. Kahdenväkisessä kehitysyhteistyössä on karsittu alueellisia hankkeita ja keskitetty apua enemmän pitkäaikaisiin yhteistyömaihiin. Samalla kun monenkeskisen yhteistyön suhteellinen osuus on kasvanut, on näidenkin rahoituskohteiden määrää karsittu voimakkaasti.

Kansalaisjärjestöjen toteuttamaan kehitysyhteistyöhön suunnattiin yhä enenevä osuus määrärahoja. Vuonna 2013 osuus kehitysyhteistyövaroista oli ennakoivien maksatustietojen mukaan noin 12 prosenttia. Järjestöjen työn tuloksellisuuden ja täydentävyyden parantamiseksi ulkoministeriö valitsi viisi uutta kumppanuusjärjestöä. Tämä tarkoittaa suurempien sekä tulosperustaisesti suunniteltujen, monivuotisten ohjelmakokonaisuuksien tukemista.

Kehitysyhteistyön määrärahat talousarviossa käyttösunnitelmakohdittain 2011 - 2013 pl. yhteistoimintahankkeet, milj. euroa

	TA 2011	TA 2012	TA 2013
1. Varsinainen kehitysyhteistyö			
24.30.66.1 Monenkeskinen yhteistyö	236,2	255,0	261,6
24.30.66.2 Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	297,3	300,3	276,1
24.30.66.3 Euroopan kehitysrahasto	53,7	58,9	57,9
24.30.66.4 Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	54,4	50,9	61,2
24.30.66.5 Humanitaarinen apua	78,0	83,6	84,0
24.30.66.6 Kehitysyhteistyön suunnittelu, tukitoiminnot ja tiedotus	9,5	8,6	9,8
24.30.66.7 Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2,5	2,6	2,6
24.30.66.8 Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle	88,0	103,0	107,8
24.30.66.9 Korkotuki	14,9	16,5	18,4
<i>24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö yhteensä</i>	<i>834,5</i>	<i>879,4</i>	<i>879,4</i>
2. Muut kehitysyhteistyö			
Muu kansainvälinen kehitysyhteistyö luvussa 24.30			
24.30.88 Finnfundin osakepääoman korottaminen	15,0	10,0	10,0
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muilla momenteilla (pl. 24.30.88)	83,8	90,4	101,1
Sisäministeriön hallinnonala	29,5	34,8	25,6
Puolustusministeriön hallinnonala	2,7	2,8	-
Valtiovarainministeriön hallinnonala	102,4	100,4	96,0
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	0,8	1,9	1,8
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	1,2	1,2	1,2
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	0,2	0,2	0,2
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	1,3	1,4	1,5
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	2,1	1,3	1,3
Ympäristöministeriön hallinnonala	0,2	0,2	0,2
<i>Muu kehitysyhteistyö yhteensä</i>	<i>239,2</i>	<i>244,6</i>	<i>238,9</i>
Kehitysyhteistyö yhteensä	1 073,7	1 124,0	1 118,3
Prosenttiosuus bruttokansantulosta	0,58	0,56	0,55

Maa- ja aluekohtaiset (24.30.66.2) maksatukset, suurimmat yhteistyömaat, MEUR					
2011		2012		2013*	
Tansania	32,52	Mosambik	27,27	Tansania	25,50
Mosambik	22,46	Tansania	21,59	Sambia	24,79
Nepal	14,05	Etiopia	18,23	Mosambik	16,85
Afganistan	12,34	Afganistan	14,29	Nepal	15,01
Etiopia	11,46	Nepal	13,75	Kenia	12,72
Sambia	11,39	Kenia	10,12	Afganistan	12,69
Vietnam	11,33	Nicaragua	9,73	Vietnam	9,83
Nicaragua	10,08	Palestiinalaisalueet	9,18	Etiopia	8,69
Palestiinalaisalueet	9,74	Sambia	9,07	Palestiinalaisalueet	7,45
Kenia	8,59	Laos	7,06	Etelä-Sudan	6,00
Laos	6,22	Vietnam	6,15	Laos	4,46
Länsi-Balkan ml. Kosovo	5,67	Länsi-Balkan ml. Kosovo	6,02	Länsi-Balkan ml. Kosovo	4,33
Ukraina	4,14	Etelä-Sudan	6,00	Syyria	3,32
Pakistan	2,69	Sudan	2,33	Sudan	3,21
Haiti	2,56	Namibia	2,28	Haiti	2,66

* ennakkotiedot

1.2.4 Kansalaispalvelut

Tulostavoitteet vuodelle 2013	Toteuma 2013
<p>Kansalaispalvelustrategian toiminnallistaminen. Kansalaispalveluprosessien virtaviivaistaminen ja tehostaminen.</p> <p>Maahantulopalveluiden kehittäminen ja tehostaminen.</p> <p>Konsuliasiakkaiden avustaminen nopeasti ja tehokkaasti.</p> <ul style="list-style-type: none"> Hädänalaisten avustaminen ml. sairas- ja kuolemantapausten hoitaminen sekä perheoikeudelliset tapaukset: Tapauksen hoitaminen aloitettu 24 h kuluessa sen tiedoksi saamisesta. Konsulikomennuskuntien lähtövalmius / vastaanottaminen 4-6 tunnin kuluessa lähettämispäätöksestä. <p>Tasokkaiden, kohdennettujen matkustusturvallisuuspalveluiden tarjoaminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Matkustustiedotteiden sisällön päivittäminen joka toinen kuukausi ja 4 - 10 h kuluessa siitä, kun toimialueen turvallisuustilanteessa on tapahtunut muutos. <p>Kansalaispalveluita koskevan kansalaisviestinnän tehostaminen.</p> <p>Toimintavalmiuksien ylläpito kriisitilanteita varten.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kriisipäivystyksen tai tehostetun tilanneseuranan käynnistäminen 1 h kuluessa tilanteen tiedoksi saamisesta. <p>Pohjoismaisen ja EU-yhteistyön edelleen kartoittaminen ja lisääntyvä hyväksikäyttäminen kansalaispalveluissa.</p> <p>Laittoman maahantulon ja ihmiskaupan torjuntaa tehostetaan mm. LAMA-toimenpideohjelman suositusten mukaisesti.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Kansalaispalvelustrategian toiminnallistaminen on pääosin jatkunut suunnitelmien mukaisesti.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Järjestelmähankkeet (Elvis-järjestelmä ja viisumikäsitelyjärjestelmä Suvi/CVIS)) toteutettiin menestyksekkäästi. Vuoden aikana käynnistettiin yksitoista satelliittiviisumikeskusta Venäjällä. Paikkariippumattoman viisumikäsitelyn levittämistä Venäjällä jatkettiin. Palvelurakenteita jouduttiin muuttamaan edustustojen sulkemisten yhteydessä sekä resurssisyistä.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u></p> <p>Konsulikomennuskuntia ei lähetetty vuonna 2013, lukuun ottamatta Manilan vahvistamista Kuala Lumpurin suurlähetystöstä. Lähtövalmiutta kohotettiin kolme kertaa (Egypti, Filippiinit, Etelä-Sudan).</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Matkustustiedotteet päivitettiin harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta tavoitteen mukaisesti. Uusi matkustusilmoitusjärjestelmä otettiin käyttöön 1.1.2013. Vuoden 2013 lopussa tehtyjen ilmoitusten määrä on kolminkertaistunut.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Kansalaisviestinnän kehittäminen jatkuu vuonna 2014.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u></p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Uusien ja tehokkaampien yhteistyömallien selvittäminen jatkuu vuonna 2014.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Tiivis yhteistyö kansallisten ja muiden Schengen-maiden viranomaisten kanssa jatkui vuoden aikana. Kansallisten viranomaisten osittain EU:n ulkorajarahaston tuella rahoittamat yhdysmieshankkeet New Delhissä ja Abujassa ovat toimineet tehokkaasti. Edustustojen henkilökuntaa on koulutettu laittoman maahantulon ja ihmiskaupan torjuntaan niin kursseilla, videokoulutuksena, LAMA-työryhmän matkojen yhteydessä kuin yhdysmiesten järjestämänä. Resurssit kuitenkin aiheuttavat rajoituksia työlle.</p>

Konsulipalvelut ja kriisivalmius

Vuonna 2013 jatkettiin kansalaispalveluiden strategista kehittämistä. Vuoteen 2015 ulottuvan strategian alla käynnistettiin konsulipalvelulain uudistushanke, jonka tarkoitus on tehdä kansalaispalvelujen tarjoaminen Suomen edustustoissa joustavammaksi, sekä sujuvoitettiin kansainvälisten elatusapusepimusten käsittelyprosessia välikäsiä karsimalla.

Palvelujen kehittämisen ohella ulkoministeriö pyrki myös hallitsemaan kansalaisten konsulipalveluihin kohdistamia odotuksia. Julkisessa viestinnässä korostettiin johdonmukaisesti matkailijoiden omaa vastuuta ja matkavakuutuksen merkitystä. Viestinnälle on suuri tarve, sillä Finanssialan keskusliiton selviytyksen mukaan jopa kolmasosa suomalaisista matkailee ulkomailla edelleen ilman matkavakuutusta.

EU-jäsenvaltioiden sekä pohjoismaiden välinen konsuliyhteistyö oli tiivistä erityisesti kriisitilanteissa, kuten Haiyan-hirmumyrskyssä ja Etelä-Sudanin evakuoinneissa. EU-yhteistyön laillinen perusta on Lissabonin sopimuksessa, jonka mukaan EU-kansalainen voi hätätilanteessa kääntyä minkä tahansa jäsenvaltion edustuston puoleen, jos hänen oma jäsenvaltionsa ei ole edustettuna kyseisessä maassa. Yhteistyö kriisitilanteissa on toiminut hyvin ja joustavasti. Konsulipalvelut säilyvät kuitenkin lähitulevaisuudessa jäsenvaltioiden kansallisessa toimivallassa.

Tilastokeskuksen alkuvuoden 2013 tietojen perusteella suomalaiset matkustivat vuonna 2013 ulkomaille lähes 10 miljoonaa kertaa. Lisääntynyt matkailu ja ulkomaille muutto sekä kansalaisten odotukset heijastuvat ministeriön konsulipalvelutehtäviin ulkomailla. Vuonna 2013 Suomen suurlähetystöt käsitelivät noin 50 000 suomalaisten yhteydenottoa ulkomailla. Tapaukset vaihtelivat esimerkiksi vakavista sairastapauksista erilaisiin rikostapauksiin, kidnappauksiin, lapsikaappauksiin, isyys-, elatus ja muihin perheoikeudellisiin tapauksiin sekä erilaisiin neuvonta- ja notaari palveluihin. Tavallimmat avustustapaukset olivat passin katoamisia ja pieniä varkauksia.

Vuoden aikana 482 suomalaista menehtyi ulkomailla, mikä ylitti ensimmäistä kertaa tsunamivuoden 2005 lukumäärän. Ulkoministeriössä oli vuoden 2013 alussa vireillä 13 kansainvälistä lapsikaappausta. Vuoden lopussa tapauksia oli siten vireillä seitsemän. Kansainväliset huoltajuuskiistat aiheuttivat korostuneen tarpeen viestiä Suomen oikeus- ja sosiaalijärjestelmän kantavista periaatteista ulkomaiselle yleisölle.

Suomalaisen avioparin sieppaus Jemenissä 21.12.2012 aiheutti vaikean ja työlään konsulitapauksen, jota hoidettiin ulkoministeriön johdolla toukokuussa 2013 tapahtuneeseen vapauttamiseen asti. Lisäksi julkisuutta sai etenkin Greenpeacen suomalaisen aktivistin kiinniotto 18.9.2013 ja sitä seurannut oikeudenkäynti Venäjällä.

Konsulitapaukset edustustoissa/kpl*	2011	2012	2013
Kuolemantapaukset	342	407	482
Pidätetyt ja vangitut	174	213	210
Rikoksen uhrin	218	183	274
Muut rikosasiat	88	91	68
Rikoksentehtäjän luovuttaminen	21	18	17
Tuomittujen siirtäminen	2	8	12
Suomessa pidätetty ulkomaan kansalainen	7	17	15
Sairastapaukset	320	368	406
Olosuhdetiedustelut	93	106	124
Muu avustaminen	12 994	15 723	n/a
Elatusapuasiasiat (vapaaeht.)	260	246	260
Isyyden selvittäminen/tunnustaminen	177	168	195
Lasten suojelutarpeen selvittäminen	43	63	49
Lapsikaappaukset	19	28	26
Kansalaisuusasiat	93	164	230

Virka-apupyynnöt	133	105	142
Muut tiedoksiannot	301	267	203
Sukuselvitykset, virkatodistukset ja osoitetiedustelut	1 570	1 598	1 781
Jäämistöasiat	5	20	25
Notaariasiat	10 648	11 034	11 044
Väestörekisteri-ilmoitukset	11 406	10 887	9 943
Takaisinmaksusitoumukset	88	74	72
Varojen välitys talletusta vastaan	57	80	103
Taloudellinen pikkuapu	40	70	67
Yritysten avustaminen	4	4	2
Asevelvollisuusasiat	21	33	22

* Lähde AHA-järjestelmä, tiedot ovat joiltain osin vain suuntaa-antavia johtuen tietojärjestelmän epätarkkuuksista. Tilastoinnin kehittämistä jatketaan edelleen.

Eri maiden turvallisuustilanteesta kertovat matkustustiedotteet olivat jälleen ministeriön internet-sivujen ylivoimaisesti luetuin osio. Tiedotteita päivitettiin vuoden aikana yli 1 000 kertaa. Vuoden 2013 alussa otettiin käyttöön uusi kansalaisille tarkoitettu Matkustusilmoitus.fi -palvelu, jonka avulla kansalaiset voivat helposti, nopeasti ja luotettavasti ilmoittaa yhteystietonsa ulkomailla mahdollisen kriisitilanteen varalta. Suomalaiset myös löysivät palvelun: vuoden aikana matkustusilmoitusten määrä kolminkertaistui noin 10 000:sta yli 32 000:een.

Maahantuloasiat

Suomen ulkomaanedustustot käsitelivät viime vuonna yli 1,56 miljoonaa viisumihakemusta, mikä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Kasvua vuoteen 2012 verrattuna oli 13 %. Ulkomaanedustustojen viisumihakemuksista n. 95 % käsiteltiin Suomen Venäjällä sijaitsevissa neljässä edustustossa. Suurin viisumiedustusto oli aiempien vuosien tapaan pääkonsulaatti Pietarissa, jossa käsiteltiin 1,2 miljoonaa viisumihakemusta.

Kouvolassa toimivan viisumipalvelukeskuksen toiminta vakinaistettiin kesäkuussa ja henkilökunnan määrä kasvatettiin 70 viisumivirkailijaan. Viisumipalvelukeskuksessa käsitellään merkittävä osuus Pietarin pääkonsulaattiin sekä sen alaiseen Murmanskin toimipisteeseen jätetyistä viisumihakemuksista. Paikkariippumattoman viisumikäsitelykonseptin laajeneminen jatkossa kaikkiin Venäjällä ja Ukrainassa oleviin edustustoihin mahdollistaa kuormituksen tasaamisen niiden kesken sekä hakemusten käsittelyn myös Kouvolassa. EU:n edetessä viisumbiometriikan käyttöönotossa ministeriö käynnisti biometriikka-prosessin pilottiprojektin, jossa kehitetään tarvittava tekninen ratkaisu ja pilotoidaan sitä.

Ministeriö osallistui liikkuvuutta koskevaan EU:n lainsäädäntötyöhön sekä kansallisen passi- ja maahantulolainsäädäntömuutosten valmisteluun ja ohjeistukseen. Suomen edustustot osallistuivat yhdessä sisäministeriön, rajavartiolaitoksen, poliisin ja maahanmuuttoviraston kanssa maahantulo-yhdyshenkilöiden tukemana laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan torjuntaan yhteistyössä muiden Schengen-maiden edustustojen kanssa. Toiminta painottui erityisesti suurimman laittoman maahanmuuton lähtö- ja kauttakulkumaihin.

1.2.5 EU-oikeudelliset ja kansainvälisoikeudelliset asiat

Tulostavoitteet vuodelle 2013	Toteuma 2013
Aloitteellinen vaikuttaminen YK:n ja EU:n oikeudelliseen työhön. Vaikuttaminen YK:n oikeusvaltiokeskusteluun jatkona syksyn 2012 korkean tason oikeusvaltiotapahtumalle.	Tavoite saavutettiin osittain. Ulkoministeriö edisti Suomen prioriteetteja kansainvälisoikeudellisissa EU- ja EN- työryhmissä. YK:n VI komiteassa ministeriö toimi aktiivisesti myös Pohjoismaiden kanssa. Oikeusvaltioperiaatteen edistämistä koskeviin aloitteisiin osallistuttiin EU:n ja YK:n piirissä.

<p>EU- ja valtiosopimusoikeudellisen asiantuntemuksen tuottaminen ja hyödyntäminen kansainvälisiin suhteisiin ja EU-yhteistyössä.</p> <p>EU:n liittymistä Euroopan ihmisoikeussopimuksen koskevien neuvottelujen loppuunsaattaminen. Osallistuminen Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen reformiprosessiin.</p> <p>Ihmisoikeuksien kehittäminen ja oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen kansainvälisessä yhteistyössä. Ihmisoikeuksien kehittäminen valtionasiamiehenä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa ja muissa kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä.</p> <p>Suomen etujen mukainen valtionasiamiestoiminta EU-tuomioistuimessa ja komission rikkomusmenettelyissä.</p> <p>Laaja-alaisen turvallisuuden edistäminen vaikuttamalla kansainväliseen terrorismin vastaiseen toimintaan ihmisoikeudet huomioiden, sekä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden kunnioittamisen edistämiseen.</p> <p>ICC:n ja muiden kansainvälisten rikostuomioistuinten sekä muiden rankaisemattomuutta vähentävien hankkeiden tukeminen, huomioiden mm. kansainvälisten rikosten uhrien asema.</p> <p>YK:n ja EU:n pakotejärjestelmän kehittäminen ihmisoikeudet huomioon ottaen.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ministeriö osallistui mm. Euroopan metsäsopimusneuvotteluihin, ilmastoneuvotteluihin, tietoturvallisuussopimusten, isäntämaasopimusten sekä Venäjän kanssa tehtävien sopimusten neuvotteluihin ja toi niihin oikeudellisen osaamisen. Vuoden aikana on myös annettu tarvittavaa ohjeistusta ja koulutusta. Sotilaallisen kriisinhallinnan puolella annettiin oikeudellista asiantuntemusta erityisesti Syyrian kysymyksessä.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Eduskunnan kannan mukaisesti esitettiin EU:n mahdollisimman nopeaa ja kattavaa liittymistä Euroopan ihmisoikeussopimukseen. Sopimusneuvottelut saatettiin päätökseen keväällä 2013. Sopimusluonnoksen hyväksyminen ja allekirjoittaminen, sekä EU:n sisäisten sääntöjen valmistuminen, odottaa unionin tuomioistuimen lausuntoa siitä, onko sopimusluonnos sopuoinnussa EU:n perussopimusten kanssa. EN:n ihmisoikeuksien johtokomiteassa ja sen alaisissa useissa työryhmissä vaikutettiin reformin toteuttamiseen.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ministeriö vaikutti useissa EN:n ihmisoikeustyöryhmissä ja YK:n ihmisoikeusmekanismeissa ihmisoikeuksien kehittämiseen. Valtionasiamiehen tehtävät on suoritettu laadukkaasti ja oikea-aikaisesti.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ministeriö on toiminut Suomen etujen mukaisesti valtionasiamiehenä EU-tuomioistuimessa ja komission rikkomusmenettelyissä on hoidettu ammattitaitoisesti ja määräaikaisten puitteissa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Ministeriö on edistänyt kv. humanitaarista oikeutta ATT-neuvotteluissa ja osallistunut kv. humanitaarisen oikeuden monitorointimekanismien kehittämistä koskeviin neuvotteluihin. Ihmisoikeuksien kunnioittamista terrorismin vastaisessa toiminnassa niin kansainvälisillä foorumeilla kuin Suomen kansallisen strategian valmistelussa painotettiin. Resurssitilanteesta johtuen ei ollut mahdollista saattaa kahden terrorismisopimuksen muutosten ratifioimisprosessia päätökseen.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> ICC:tä tuettiin siihen kohdistunutta kritiikkiä vastaan ja osallistuttiin aktiivisesti ICC:n itsenäisyyden kannalta tärkeisiin neuvotteluihin menettelytapasäännöistä. Ministeriö tuki vuoden aikana useita rankaisemattomuuden poistamiseen tähtäviä hankkeita.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Suomi edisti onnistuneesti oikeusturvakeiden ja perusoikeuksien huomioimista YK:n ja EU:n pakotejärjestelmissä. Pakotteisiin liittyviä viranomaisvastuita käsittelevän työryhmän työ saatettiin päätökseen. Pakotteiden noudattamiseen liittyvään neuvontaan ja palveluihin on panostettu muun muassa kehittämällä sähköistä viestintää ja asiointipalveluita.</p>
---	---

Kansainvälinen oikeus

Ulkoministeriö antoi kansainvälisoikeudellista asiantuntemusta ajankohtaisten poliittisten prosessien tueksi muun muassa Syyrian kriisin, Palestiinan aseman, kansainvälisen asekauppasopimuksen neuvottelemisen, ns. Arctic Sunrise -alusta koskeneen tapauksen sekä suojeluvastuuperiaatteen edistämisen yhteydessä. Vuonna 2013 saatettiin Suomessa voimaan kaikkiaan 56 valtiosopimusta, joista 32 monenvälistä, 21 kahdenvälistä, 2 pohjoismaista ja 3 kansainvälisen järjestön kanssa tehtyä valtiosopimusta tai -sopimuksen muutosta. Vuoden aikana päätettiin sitoutumisesta 44 valtiosopimukseen tai -sopimusmuutokseen.

Suomi tuki kansainvälistä rikostuomioistuinta (ICC) muun muassa sopimuspuolten puheenjohtajiston jäsenenä sekä epävirallisen ulkoministeriverkoston puitteissa. Tuen tarve oli tänä vuonna poikkeuksellisen suuri Afrikan maiden esittämästä kriittisestä johtuen. Suomi katsoi, että YK:n turvallisuusneuvoston tulisi siirtää Syyrian tilanne ICC:lle. Ministeriö tuki ICC:n uhrirahastoa ja korosti sen merkitystä eri foorumeilla. Vuoden aikana perustettiin myös työryhmä hoitamaan Kampalassa tehtyjä ICC:n perussäännön muutoksia liittyen mm. hyökkäysrikokseen sekä laadittiin useita selvityksiä asiaan liittyen.

Suomi jatkoi aktiivista toimintaa osana samanmielisten valtioiden ryhmää, joka pyrki edistämään oikeusturvatakeiden toteutumista YK:n pakotejärjestelmissä. Terrorismipakotteiden saralla saavutettuja merkittäviä parannuksia ei toistaiseksi ole yrityksistä huolimatta onnistuttu laajentamaan muihin YK:n pakotejärjestelmiin, johtuen muutamien keskeisten valtioiden vastustuksesta. EU-säädösten valmistelussa ja toimintatapojen kehittämistä koskeissa keskusteluissa on onnistuneesti edistetty perusoikeuksien huomioimista EU:n pakotejärjestelmissä. Pakotteisiin liittyviä viranomaisvastuita käsittelevän työryhmän työ saatettiin päätökseen. Sen ehdotusten perusteella pakotteiden noudattamiseen liittyvään neuvontaan ja palveluihin on panostettu muun muassa kehittämällä sähköistä viestintää ja asiointipalveluita.

Demokraattisten instituutioiden tukeminen ja oikeusvaltiokehityksen YK-toiminnassa ja kansainvälisessä kehityskeskustelussa sekä kaikkien vakavimpiin kansainvälisiin rikoksiin liittyvän rankaisemattomuuden vähentäminen valittiin Suomen ulkoasiainhallinnon YK-strategian kärkiteemojen joukkoon. Oikeusvaltiokehityksen vahvistaminen sisällytettiin myös ulkoasiainhallinnon ihmisoikeuspoliittisen strategian ja toimintaohjelman 2013 - 2015 prioriteetteihin.

EU:n liittymistä Euroopan ihmisoikeussopimukseen koskevat neuvottelut saatettiin päätökseen. Osana Euroopan ihmisoikeussopimuksen reformia allekirjoitettiin ihmisoikeussopimuksen 15 ja 16 pöytäkirja. Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitealle annettiin määräaikaisraportti ja oltiin kuultavana kansalais- ja poliittisia oikeuksia käsittelevässä YK:n ihmisoikeuskomiteassa. Naisiin kohdistuvan väkivallan poistamista ja vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevien sopimusten ratifiointiedellytysten selvittäminen saatettiin päätökseen.

EU-tuomioistuinasiat ja EU-rikkomusmenettelyt sekä ihmisoikeustuomioistuinasiat

EU-tuomioistuinasioissa Suomi osallistui vuonna 2013 noin 40 asian käsittelyyn Euroopan unionin tuomioistuimessa. Asiat koskivat muun muassa sähkön ja maakaasun sisämarkkinoista annettujen direktiivien täytäntöönpanoa Suomessa, tekijänoikeuksia, unionin toimielinten toimivaltuuksia ja unionin tekemiä kansainvälisiä sopimuksia. Vuonna 2013 Suomi vastasi 25:een Euroopan komission rikkomusmenettelyssä Suomelle antamaan viralliseen huomautukseen ja perusteltuun lausuntoon.

Kansainvälisissä lainkäyttö- ja tutkintaelimissä, erityisesti Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, osallistuttiin yli sadan asian käsittelyyn sekä tuomioiden, päätösten ja loppupäätelmien täytäntöönpanoon.

1.2.6 Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen edustautuminen Suomessa

Tulostavoitteet vuodelle 2013	Toteuma 2013
Kahdenvälisten suhteiden tukeminen yhteydenpidolla edustustoihin sekä laadukkailla ja toimivilla korke-	Tavoite saavutettiin. Kahdenväliseen vierailuvaihtoon liittyvät järjestelyt on toteutettu tuloksellisesti ja

<p>an tason vierailujärjestelyillä.</p> <p>Kansainvälisiin sopimuksiin perustuvien sekä erioikeuksiin ja vapauksiin liittyvien palvelujen tuottaminen työmenetelmiä ja resursseja tehokkaasti käyttäen.</p> <p>Yhteistyö eri viranomaisten kanssa edustustojen toimintaedellytysten ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.</p>	<p>kustannustehokkaasti.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ministeriö on tuottanut edustustoille ja viranomaistahoille tavoitteiden mukaiset palvelut. Seurannasta on huolehdittu yhteistyössä edustustojen ja viranomaistahojen kanssa. Viranomaistoimintoja tukevan diplomaattirekisterin uudistushanke käynnistyi syksyllä 2013.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Viranomaisyhteistyönä on edistetty edustustojen toimintaedellytyksiä mm. väestötietojärjestelmästä annetun lain muutoksella, ja edistämällä tullivapaustodistusten ja notifikaatioiden sähköistämishanketta. Ministeriön verkkosivujen uudistamiseen liittyvän diplomaattiportaalin toteuttamista on edistetty.</p>
--	--

Protokollapalvelut

Helsingissä toimii 62 suurlähetystä ja 5 kansainvälistä järjestöä, joille ulkoministeriö tuottaa kansainvälisten sopimusten edellyttämiä diplomaattisiin erioikeuksiin ja vapauksiin liittyviä palveluja. Lisäksi henkilöstömäärältään suuri Euroopan kemikaalivirasto työllistää ministeriötä.

Ulkoministeriö hoitaa valtionpäämies-, pääministeri- ja ulkoministeritason vierailut sekä osallistuu keskeisesti valtiollisten juhlatilaisuuksien järjestämiseen. Vuonna 2013 ministeriö osallistui 5 valtionpäämiestason, 11 pääministeritason, 12 ulkoministeritason ja 8 muun korkean tason vierailun tai tapahtuman järjestelyihin Suomessa.

1.2.7 Ulkoasiainhallinnon muut kansainväliset tehtävät

Tulostavoitteet vuodelle 2013	Toteuma 2013
<p>Hallituksen EU- tavoitteiden edistäminen johdonmukaisen vaikuttamisen ja analyttisen raportoinnin kautta sekä tehokkaan jälkiseurannan ja kontaktiverkoston aktiivisen hyödyntämisen kautta. Eri-tyistä panostusta vaativat mm. talouskriisin hoito ja talouspoliittisen koordinaation ja kilpailukyvyyn parantaminen, keskustelu euroalueen tulevaisuudesta ja unionin toiminnan kehittämisestä, rahoituskehysneuvottelujen loppuun saattaminen, Schengen-alueen hallittu kehittäminen, lähialueet ja laajentuminen sekä unionin ulkoisen yhtenäisyyden parantaminen.</p> <p>Vierailuvaihdon tehokkuuden ja tuloksellisuuden lisääminen terävöittämällä valmisteluja ja tehostamalla seurantaa.</p> <p>Taloudellisiin ulkosuhteisiin ja sitä laajempaan Team Finland -toimintamalliin panostetaan kehittämällä kattavaa maakuvatyötä ja siihen kuuluvaa julkisuusdiplomatiaa. Tämä tehdään uudistamalla Finland Promotion Board. Sen asettaa valtioneuvoston kanslia, joka myös ottaa elimen johtorooliin. Sen tehtävänä on muodostaa kokonaiskuva maakuvatyön keskeisistä sektoreista ja niiden kehittämismahdollisuuksia sekä koota yhteisiä resursseja yhteisten viestintätyökalujen tuottamiseen. Maakuvatyön koordi-</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Suomen EU-tavoitteiden edistäminen ja talouskriisin hoito on ollut toiminnan keskeisiä painopisteitä. Haastavissa asiakysymyksissä on identifioitu samankaltaisia tavoitteita muiden EU-jäsenmaiden kanssa laajemman tuen hankkimiseksi ja Suomen tavoitteiden edistämiseksi. Pääkaupunki-vaikuttamisen merkitys korostui vuoden aikana entisestään.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Vierailuvaihto on ollut tavoitteellista ja oikea-aikaista. Yhteydenpitoa ja seurantaa Helsingissä toimivien edustojen kanssa on tiivistetty sekä vierailuvalmistelujen yhteydessä että vaikuttamistarkoituksessa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Team Finland -työhön on panostettu luomalla uusia maakuvatyökaluja sekä tarkentamalla ohjeistusta. Finland Promotion Board on käynnistetty uudelleen, mutta sen tehokasta toimintaa heikentää resurssipula</p>

<p>naation, tuen ja seurannan järjestämiseksi tehdään tarvittavat järjestelyt.</p> <p>Team Finland -toimintaohjelmille annetaan järjestelmällinen tuki uudistetun Finland Promotion Boardin ja ministeriön voimin. Tarkistetaan nykyisen 12 priorisoidun JD-ohjelmamaan määrä, valikoima ja rahoitusjärjestelyt.</p> <p>Pohjoismaiden yhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen. Aktiivinen vaikuttaminen Pohjoismaiden ministerineuvostossa (PMN) pohjoismaisen mallin vahvuuksien turvaamiseksi ja Suomen etujen edistämiseksi. Rajaesteyhteistyön jatkaminen.</p> <p>Kunniakonsuliverkon tukeminen ja hyödyntäminen yhdessä edustustoverkon kanssa.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Team Finland -toimintaohjelmille luotiin toiminnan ja talouden suunnitteluun nivoutuva tarkastelurakenne yhteistyössä VNK:n ja TUOn kanssa. JD-ohjelmamaiden rahoitus käytiin läpi ja yhdistettiin Team Finland -strategiaan.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Rajaestetyö jatkui aktiivisena: vuoden aikana annettiin pääministereiden julistus aiheesta sekä hyväksyttiin toimintaohjelma vuosille 2014 - 2017 ja uuden rajaesteneuvoston mandaatti. Pohjoismaisen yhteistyön tulevaisuudesta käytiin keskustelua ja käynnistettiin pohjoismaisten laitosten ja ministerineuvoston toiminnan uudistamiseen tähtäävä prosessi.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Kunniakonsuliverkkoa on tuettu mm. Suomeen suuntautuvien vierailujen avulla. Verkkoa on pyritty hyödyntämään myös Team Finland -strategian toimeenpanossa.</p>
---	--

Hallituksen EU-tavoitteiden edistäminen

Hallituksen EU-tavoitteita edistettiin johdonmukaisen pääkaupunkivaikuttamisen ja raportoinnin avulla hyödyntäen Suomen edustustoverkkoa koko valtionhallinnon palveluksessa. Tätä toimintaa tuki erityisesti oikea-aikainen korkean tason vierailuvaihto. Talouskriisi ja talous- ja rahaliiton kehittäminen olivat edelleen merkittävässä asemassa eurooppalaisessa keskustelussa sekä poliittisella agendalla. Suomi osallistui keskusteluun ratkaisukeskeisesti tukien unionin yhtenäisyyttä, instituutioiden välistä tasapainoa ja toimivaa yhteistyötä sekä jäsenmaiden omaa vastuuta hyvästä taloudenpidosta. Suomi myös antoi asiantuntija-apua Kreikalle sen julkisen hallinnon uudistamiseksi.

Keskustelua unionin lainsäädännön perusteista ja tarkoituksenmukaisuudesta on käyty jo useiden vuosien ajan. Eräät EU:n jäsenvaltiot ovat tehneet aloitteita, joiden tarkoituksena on selvittää toimivallanjakoa EU-säännöstön näkökulmasta sekä toissijaisuus- tai suhteellisuusperiaatteiden toteutumista EU-lainsäädännössä. Suomi arvioi EU-lainsäädännön tarpeellisuutta ja hyväksyttävyyttä koko lainsäädäntöprosessin ajan.

Viestintä ja maakuvatyö

Ulkoasiainhallinnon asiantuntemusta on viestimissä hyödynnetty aiempaa laajemmin. Myös kansalaispalveluista on viestitty suunnitelmallisesti. Vuoden aikana työ ulkoasiainhallinnon viestinnän sisällön ja rakenteiden muutoksiksi käynnistyi toden teolla. Viestintätoimintojen strategia määriteltiin tukeutuen hallinnonalan strategisiin painopisteisiin sekä asiakas- ja sidosryhmien laajaan analyysiin. Viestintä- ja vaikuttavuustoiminnot käytiin läpi, hahmoteltiin palvelukokonaisuuksiksi ja priorisoitiin vastaamaan vähenevien resurssien ja muuttuvan viestintäympäristön haasteisiin. Tavoitteena on, että uusien järjestelyjen avulla viestintä- ja vaikuttavuuspalveluja voidaan tuottaa aikaisempaa tehokkaammin, ennakkoivammin ja joustavammin ulkoasiainhallinnon kanslioiden, osastojen ja edustustojen käyttöön. Uutta palveluajattelua vastaava organisaatorakenne saatiin valmiiksi vuoden 2013 lopulla ja se otetaan käyttöön vuonna 2014.

Eurooppa-keskustelu jatkui kriittisenä talouskriisin myötä. Samalla puolueettoman tiedon tarve on kasvanut. Ministeriön uudistettu Eurooppatiedotus, joka toimii Helsingissä ja Rovaniemellä, suuntasi toimintaansa yhä enemmän verkkotiedotukseen ja sosiaaliseen mediaan. Molempien kävijämäärät ovat kasvaneet. Verkkosivuille luotiin myös uusi saamenkielinen osuus. Tämän lisäksi Eurooppatiedotus järjesti runsaasti koko maassa suurelle yleisölle tarkoitettuja EU-aiheisia keskustelutilaisuuksia ja näin aktivoi kansalaisia EU-asioissa. Erityisenä kohderyhmänä olivat opettajat ja opiskelijat, joita on huomi-

oitu mm. opettajaseminaarein, kilpailuin, kouluvierailuin ja materiaalituotannossa. Toiminta tapahtui molemmilla kotimaisilla kielillä ja erityishuomiota kiinnitettiin Ahvenanmaahan.

Viestintä on keskeinen osa prosessia, jossa ministeriö järjestää niin taloudellisten ulkosuhteiden toimintonsa kuin maakuvaatyöhön liittyvät toimintonsa Team Finland -toimintamallin pohjalle. Maiden kyky erottua ja kehittää vetovoimaansa ja arvostustaan vaikuttaa menestymiseen globaalissa kilpailussa. Tämä heijastuu muun muassa organisaatioiden ja yritysten hakeutumiseen yhteistyökumppaniksi sekä investointien houkutteluun. Finland Promotion Boardin toiminta on käynnistynyt valtioneuvoston kanslian johdolla ja ulkoministeriön tuella. Finland Promotion Boardin kotimainen kumppanuusverkosto on järjestäytynyt ja ulkomaiselle Team Finland -verkostolle on tuotettu uusia, käytännöllisiä maakuva-työkaluja. Julkisuusdiplomatian maaohjelmat muuttuivat Team Finland -toimintasuunnitelmiksi ja niitä on nyt 76 maassa. Team Finland -verkoston verkkoläsnäolon käynnistettiin toteuttamalla team.finland.fi -sivut. Ulkoministeriö osallistui noin 350 Suomeen kutsutun toimittajan ja kulttuurivaikuttajan vierailujärjestelyihin.

Suomalaisten kehitysyhteistyömielipiteitä kartoittavan vuosittaisen mielipidemittauksen mukaan perustiedon jakamista suomalaisille aiheesta on tehostettava. Kehitysyhteistyön avoimuutta lisättiin ministeriön verkossa. Avoimuusosiossa julkaistaan hankepäätökset automaattisesti kehitysyhteistyön järjestelmistä. Pitkäaikaisten yhteistyömaiden strategiat ja raportointi sekä evaluointiraportit julkaistaan verkossa ja ne ovat entistä helpommin löydettävissä. Vuoden aikana käynnistettiin myös korruptionappi-hanke, jonka avulla ulkopuoliset tahot voivat ilmoittaa korruptioepäilyistään. Hanke on Suomessa ensimmäinen laatuaan ja korruptionapin on suunniteltu olevan toiminnassa, yhdessä väärinkäytöksiin liittyvän sisäisen prosessikuvauksen kanssa, toukokuussa 2014. Kehitysviestintä jatkoi aktiivista mediasuhteiden hoitoa ja uusien verkostojen luomista sekä vanhojen ylläpitämistä. Afrikkalaisten toimittajien verkosto järjesti Team Finland-hengen mukaisen matkan eteläiseen Afrikkaan sekä perusti yhteisen Suomi/Africa verkkosivuston.

Ministeriön verkkosivustojen uudistamista jatkettiin verkkoviestintäselvityksellä, jota tullaan käyttämään formin.fi -verkkosivun ja edustustojen verkkosivujen sisältöjen rationalisoinnin pohjana. Sosiaalinen median kehittäminen jatkettiin useilla alustoilla osana ministeriön organisaatioviestintää. Ulkoasiainhallinnon verkkosivujen yhteenlaskettu kävijämäärä kasvoi noin puolella miljoonalla 10 miljoonaan.

1.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

1.3.1 Toiminnan tuottavuus

Tulostavoitteet vuodelle 2013	Toteuma 2013
<p>Uuden suunnittelujärjestelmän lopullinen käyttöönotto huomioonottaen mahdolliset Kehu- ja Vatu-linjaukset sekä Kieku.</p> <p>Edustustoverkon muutosten läpivieminen ja muutosten jatkuva arviointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edustustoverkon vuodelle 2013 ajoitetut muutokset pannaan toimeen. • Arvioidaan EU:n ulkosuhdehallinnon perustamisen vaikutukset. <p>Hallinnonalan kokonaisvaltainen kriisivalmius ja valmiusasioiden uudelleen organisointi viedään lopullisesti käytäntöön.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Järjestelmä on pääpiirteissään otettu käyttöön. Tuloksellisuuden laskenta-toimen kehitys on myöhästynyt Kiekun henkilöstöhallinto-osuuden käyttöönoton siirtymisen myötä.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Edustustoverkon muutokset on pantu toimeen.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> EU:n ulkosuhdehallinnon perustamisen vaikutuksista edustustoverkkoon ykännistettiin selvitys, joka valmistuu vuoden 2014 alkupuolella. Alustavat johtopäätökset olivat käytössä jo vuonna 2013.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Valmiusnormi saatettiin voimaan ja sen jalkauttaminen aloitettiin. Ministeriön johtovastuut selkeytettiin ja harjoittelua tehostettiin: Valha-osallistumista vahvistettiin. Valmiustilojen tilanneosan toiminnallisuutta testattiin tehostetusti.</p>

<p>Turvallisuustoiminnan kehittäminen; Ulkoasiainhallinnon turvallisuustason ylläpitäminen ja parantaminen; turvallisuusstrategian laatiminen.</p> <p>Määritellään ulkoasiainhallinnon viestintätoiminnot niin, että ne vähenevien resurssien oloissakin parhaiten tukevat toiminnallisia tavoitteita ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Valmistellaan viestintätoimintojen organisaatorakenteen uudistaminen.</p> <p>Eurooppatiedotuksen uuden strategian mukaisen toiminnan käynnistäminen ja uusien toimintatapojen luominen. Vuoden 2013 alusta lukien uudistettu Eurooppatiedotus toimii ministeriöstä käsin ja sillä on yksi maakuntapiste Rovaniemellä, jonka tehtävät on kytketty Suomen EU-arktiseen informaatiokeskushankkeeseen</p> <p>Säädösvalmistelun laadun kehittäminen.</p> <p>Tietohallinnon kehittäminen ulkoasiainhallinnon tarpeiden pohjalta; Sähköisten toimintatapojen kehittäminen ja käyttöönotto hallinto- ja tukitehtävien tehostamiseksi ja vähentämiseksi</p> <p>Kiinteistöhallinnon kehittäminen; Kiinteistöstrategian päivitys huomioiden valtion kiinteistöstrategia ja sen säästötavoitteet; Kansliayhteistyössä pohjoismaisten ja EU- mahdollisuuksien huomioon ottaminen.</p>	<p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Turvallisuustaso saatiin ylläpidettyä ja tiettyjen korkeaukkaisten edustustojen osalta nostettua vaatimusten mukaiseksi. Turvallisuusstrategian valmistelu käynnistyi.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Viestintätoimintojen strategia määriteltiin tukeutuen hallinnonalan strategiaan painopisteisiin. Toiminnot käytiin läpi ja vastaamaan vähenevien resurssien ja muuttuvan viestintäympäristön haasteisiin. Uutta palveluajattelua vastaava organisaatorakenne saatiin valmiiksi vuoden 2013 lopulla ja se otetaan käyttöön vuonna 2014.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Toiminta käynnistettiin strategian mukaisesti aikataulussa. Eurooppatiedotus on kehittynyt pääasiassa verkkopohjaiseksi, ministeriöön tukeutuvaksi kansalaisviestinnän elimeksi. Rovaniemen maakuntapistettä on hyödynnetty arktisista asioista viestimiseen.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Ministeriössä kehitettiin vuoden aikana säädösvalmistelun laadun seurantamekanismeja mm. valtiosopimusohjeistuksella ja -koulutuksella. Hallitusohjelman säädösvalmistelun laatuun liittyviä toimia toteutettiin erityisesti kiinnittämällä huomiota hallitusten esitysten vaikutusarviointeihin.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Vuoden aikana toteutettiin kehitysyhteistyön hankehallintajärjestelmä, viisumijärjestelmän uusi versio sekä paikkariippumaton viisumijärjestelmä ja operatiiviset järjestelyt Kouvolan viisumipalvelukeskuksen ja Pietarin pääkonsulaatin ja Murmanskin konsulaatin osalta.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Kiinteistöhallinnan kehittäminen ja järjestelmien tehostaminen on käynnistetty. Kiinteistöstrategia ja sen toimenpideohjelma valmistuivat. Kansliayhteistyössä on hyödynnetty niin pohjoismaista kuin EU-yhteistyötä.</p>
---	--

Edustustoverkko

Osana valtionhallinnon kehittämistä ulkoministeriö jatkoi toimintansa tehostamista ja strategista kehittämistä sekä edustustoverkon kehittämistä. Myös edustustojen hallinnon tehostamiseen ja keventämiseen tähtäävien ratkaisujen kehittämistä jatkettiin. Edustustoverkon keskeisiä haasteita olivat edelleen kasvavat odotukset varsinkin kansalaispalveluiden ja maahanmuuttokysymysten osalta, resurssihaasteet sekä eräiden edustustojen haasteellinen turvallisuustilanne. Vuoden aikana käynnistettiin konsuli-palvelulain muutoshanke, jossa tutkitaan mahdollisuuksia järjestää edustustojen lakisääteisten tehtävien hoito ja edustautuminen nykyistä joustavammin. Viisumitoimintojen aktiivinen kehittäminen jatkui.

Suomen edustustoverkko koostuu 92 toimipisteestä. Vuonna 2013 jatkettiin tiukan budjettikehyksen määräämien rakenteellisten säästöjen toimeenpanoa edustustoverkkoa karsimalla. Vuoden aikana lakkautettiin Suomen suurlähetystö Managuassa ja pääkonsulaatti Hampurissa. Wienissä sijainnut Etyj-edustusto yhdistettiin Suomen Wienin suurlähetystöön. Lisäksi käynnistyi Pariisissa sijaitsevan OECD-edustuston muutos valmistelu yhteisiin tiloihin Suomen Pariisin suurlähetystön kanssa, osana samalla paikkakunnalla sijaitsevien edustustojen tarkastelua.

Edustustoyhteistyön tiivistämistä Pohjoismaiden kesken jatkettiin mm. tutkimalla edelleen mahdollisuuksia erityisesti kiinteistöyhteistyön lisäämiseen. Yhteispohjoismainen edustustohanke Yangonissa, Myanmarissa eteni ja Suomi avasi vuoden 2014 alussa sen yhteyteen Bangkokin suurlähetystön alaisen toimipisteen. Hanoissa, Vietnamissa käynnistettiin yhteispohjoismaisen kiinteistön suunnittelu.

Yhteistyömahdollisuuksia tutkittiin edelleen aktiivisesti myös EU:n ulkosuhdehallinnon (EUH) kanssa, ja Suomi avasi uuden, Liman suurlähetystön alaisen yhteystoimiston EU:n delegaation yhteyteen Bogotaan, Kolumbiaan. Suomi osallistui aktiivisesti EUH:n toiminnan käynnistymisen välitarkastelusta EU:ssa käytyyn keskusteluun. Vuoden lopulla käynnistettiin selvitys EUH:n tähänastisista vaikutuksista Suomen edustustojen toimintaan ja sen tarjoamista mahdollisuuksista edustustoverkon kehittämiseen jatkossa. On kuitenkin nähtävissä, että EUH ei tule lyhyellä aikavälillä tarjoamaan mahdollisuuksia muokata merkittävästi Suomen omaa edustustoverkkoa.

Ulkoasiainhallinnon ympäristöstrategia ja -ohjelma

Ulkoasiainhallinnon omaa toimintaa koskeva ympäristöstrategia ja -ohjelma vahvistettiin keväällä 2013. Ympäristöohjelma toimii ympäristöstrategian toimeenpanon ohjelmana. Ohjelmassa on määritetty konkreettisia keinoja ja tavoitteita, joiden avulla ympäristöasioita edistetään ulkoasiainhallinnon omassa toiminnassa. Strategian ja ohjelman toimeenpano aloitettiin vuonna 2013. Alussa keskityttiin strategian ja ohjelman lanseeraamiseen koko hallinnonalalle. Merkittävimmät teemat ovat ympäristöohjelman alkuvaiheessa seuraavat:

- Ulkoministeriön toimitilojen ja Suomen ulkomaanedustustojen toimitilojen ja virka-asuntojen energia- ja tilatehokkuuden parantaminen.
- Matkustamisesta aiheutuvien ympäristövaikutusten pienentäminen.
- Kaikkien laitteiden energiatehokkuuden parantaminen.
- Ajoneuvojen CO₂ -päästöjen pienentäminen.
- Paperinkulutuksen vähentäminen.

Vuonna 2013 käynnistettiin toimenpiteitä, joilla pyritään asteittain parantamaan toimitilojen ja virka-asuntojen energia- ja tilatehokkuutta sekä aloitettiin selvitykset Suomen ulkomaanedustustojen kiinteistöjen energiankulutuksesta ja energiatehokkuussuunnitelmien laatimiset. Matkustamisesta aiheutuvien ympäristövaikutusten pienentämistä edistävänä toimenpiteenä videoneuvottelulaitteita hankittiin useisiin edustustoihin sekä neuvottelutiloihin ministeriössä. Lisäksi järjestettiin matkustamiseen liittyviä tietoiskuja. Laitehankinnoissa kiinnitettiin systemaattisemmin huomiota laitteiden energiankulutukseen ja energiatehokkuuden parantamiseen. Ulkoasiainhallinto osallistui vuoden aikana ensimmäistä kertaa Motivan järjestämälle energiansäästöviikolle.

Ajoneuvojen hankinnoissa CO₂ -päästöjen pienentäminen oli yksi keskeinen tavoite. Päästöarvoja kyettiin pienentämään suurimmassa osassa hankintoja. Myös autojen käyttövoimaan kiinnitettiin huomiota. Hankinnassa on myös ulkoasiainhallinnon ensimmäinen hybridi virka-auto. Paperinkulutus ministeriössä väheni vuonna 2013 verrattuna vuoteen 2012 ja vuosittainen 5 % vähennystavoite ylitettiin.

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Ulkoministeriö osallistuu valtionhallinnon yhteiseen vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaan (VATU) kärkihankkeinaan Team Finland/Suomi-talo ja kansalaispalvelujen prosessien kehittäminen. Ministeriön ohjelmalle toimittama analyysi sisälsi yhdeksän kehittämissuositusta, joiden aikajänne on vuosiin 2015 — 2020. Ulkoministeriön hallinnonalan ehdotusten alustaviksi euromääräisiksi vaikutuksiksi arvioidaan noin 11,1 milj. euroa vuodessa (alkaen v. 2016).

Ministeriön vuoden 2013 henkilötyövuosi/kustannuslaskelmat laadittiin samojen laskentaperusteiden mukaisesti kuin edellisvuosina – laskentaperusteita ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi muuttaa ennen Kieku-tietojärjestelmän käyttöönottoa. Nykytiedoilla ministeriö jatkaa toimintolaskennan kehittämistä otettuaan käyttöön Kieku-järjestelmän henkilöstöhallinto-osuuden.

Seuraavassa taulukossa on esitetty ulkoasiainhallinnon henkilötyövuosien ja kustannusten jakaantuminen tehtävittäin/toiminnoittain.

Tehtävät	Muutos 2013/2012		2013		2012		2011	
	HTV	kust.	HTV	Kustannukset	HTV	Kustannukset	HTV	Kustannukset
			2013	yht (1000 €)	2012	yht (1000 €)	2011	yht (1000 €)
0 Ulko- ja turvallisuuspolitiikka	4 %	7 %	216	34 925	207	32 598	200	30 757
1 Taloudelliset ulkosuhteet	1 %	6 %	102	15 247	101	14 321	99	14 406
2 Kehityspolitiikka ja kehitysyhteistyö	-2 %	-1 %	254	34 370	260	34 792	257	33 927
3 EU-politiikka ja EU-suhteet	6 %	9 %	52	8 748	49	8 044	47	7 705
4 Kansalaispalvelut	3 %	13 %	451	39 267	437	34 779	394	30 316
5 Muut kv.oikeudelliset tehtävät	4 %	11 %	29	4 192	28	3 780	30	4 226
6 Valtioiden ja kv.järj.edustautuminen Suomessa	-18 %	0 %	9	1 229	11	1 224	13	1 527
7 Julkisuusdiplomatia	-4 %	-2 %	85	10 802	89	11 004	89	11 153
8 Toimeksiannot muilta hallinnonaloilta	-1 %	0 %	72	15 232	73	15 255	72	13 928
Sisältötehtävät yhteensä	1 %	5 %	1 270	164 012	1 253	155 797	1 200	147 945
*Johtaminen, hallinto- ja muut tukitehtävät	-1 %	-3 %	1 530	155 936	1 558	161 417	1 548	151 141
UH yhteensä	0,4 %	0,4 %	2 800	319 948	2 811	317 214	2 748	299 086

HTV-määrät on laskettu toimintamenojen pohjalta.

Vuoden 2013 osalta laadittujen kustannuslaskelmien mukaan ulkoasiainhallinnossa sisältötehtäviin käytettiin yhteensä 1 270 htv:n (45,4 %), työpanos ja johtamiseen, hallintoon ja muihin tukitehtäviin 1 530 htv:n (54,6 %) työpanos. Kustannuksista sisältötehtävien osuus oli 51,3 % (164,0 milj. euroa) ja johtamisen, hallinnon- ja muiden tukitehtävien osuus oli 48,7 % (155,9 milj. euroa).

Ulkoasiainhallinnossa henkilötyövuosien määrä yhteensä on kasvanut 27 henkilötyövuotta. Ministeriön osalta henkilötyövuosien määrä nousi noin 33 henkilötyövuodella johtuen pääasiassa Kouvolan viisumikäsittelykeskuksen vahvistamisesta. Ulkomaan edustustojen osalta henkilötyövuosien määrä laski

edellisvuodesta 44 henkilötyövuodella. Lähetettyjen määrä edustustoissa laski noin 6 henkilötyövuodella ja asemaasta palkatun henkilöstön henkilötyövuodet noin 38 henkilötyövuodella. Tehtävässä olevien asemamaasta palkattujen henkilötyövuodet pysyivät suurin piirtein edellisvuoden tasolla (1 157). Kokonaisuudessaan ulkoasiainhallinnon sisältötehtäviin käyttämät henkilötyövuoden kasvoivat edellisvuodesta reilun prosentin. Kaikkiaan hallinnonalan käyttämät henkilötyövuodet laskivat edellisvuodesta noin puoli prosenttia.

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Julkisoikeudelliset suoritteet

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotanto ulkoasiainhallinnossa perustuu ulkomaalais- ja passilainsäädäntöön sekä konsulipalvelulakiin. Pääasialliset suoritteet ovat viisumit, oleskeluluvat ja passit.

Julkisoikeudelliset suoritteet	Muutos-% 2013/2012	Toteutuma 2013 (kpl)	Toteutuma 2012 (kpl)	Toteutuma 2011 (kpl)
Viisumihakemukset	+ 11 %	1 569 851	1 391 860	1 258 999
Passihakemukset	+ 24 %	19 034	20 639	16 702
Edustustoissa vireille tulleet oleskelulupahakemukset	+ 9 %	14 145	12 959	11 834

Viisumihakemuksista noin 96 prosenttia käsiteltiin Venäjällä sijaitsevilla Suomen neljässä edustustossa. Viisumien vastaanottoa ja valmiiden viisumeiden luovutusten ulkoistamista jatkettiin. Ministeriön käynnisti paikkariippumattoman sähköisen viisumikäsittelyn käyttöönottoprojektin pilottihankkeen kokemusten pohjalta ja vahvisti sen puitteissa avattua Kouvolan viisumipalvelukeskusta. Viisumikeskukset ja niitä täydentävä etätoimipisteiden (satelliittien) verkosto on välttämätön Schengenin siirtyessä yhä laajemmin biometrinen tunnistaminen käyttöön.

Julkisoikeudellisten suoritteiden maksujen perusteet on määritelty valtion maksuperustelaisissa säädettyllä tavalla ulkoministeriön maksuasetuksella. Viisumihakemusten käsittelymaksun suuruudesta päättää Euroopan unionin neuvosto. Oleskelulupien käsittelystä perittävät hinnat sisältyvät sisäasiainministeriön maahanmuuttoviraston maksullisista suoritteista annettuun asetukseen.

Maksullisen toiminnan tuottojen määrä kasvoi edelleen vuonna 2013, ja tuottokertymä oli 57,7 miljoonaa euroa. Kasvu vuodesta 2012 on 4,8 miljoonaa euroa (9,0 %). Talousarviossa asetettu maksullisen toiminnan tuottotavoite 64,0 miljoonaa euroa alittui 6,5 miljoonalla eurolla (10,0 %). Tuotoista julkisoikeudellisten suoritteiden osuus oli 57,5 miljoonaa euroa ja siitä viisumien osuus oli 91 % (52,5 miljoonaa euroa).

Tuottojen kertymä suoritelajeittain:

Julkisoikeudelliset suoritteet	Muutos-% 2013/2012	Toteutuma 2013 (€)	Toteutuma 2012 (€)	Toteutuma 2011 (€)
Viisumit	+ 11 %	52 535 496	47 930 679	42 755 298
Oleskeluluvat	+ 3 %	2 101 660	1 887 600	1 543 233
Passit	- 3 %	2 336 244	2 416 249	1 857 859
Muut julkisoikeudelliset suoritteet	+ 3 %	567 389	548 409	439 464
Yhteensä	+ 9 %	57 540 879	52 782 936	46 595 854

Oheinen kustannusvastaavuuslaskelma perustuu 17 tuloja tuottavan edustuston tuottojen ja kustannusten seurantaan. Seuranta kattoi noin 94 prosenttia julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoista. Kustannusvastaavuuslaskelma on laadittu ko. seurannan pohjalta täysimääräisesti. Laskelma perustuu seuraavien edustustojen kustannusseurantaan: Ankara, Bangkok, Hanoi, Kiova, Lima, Lontoo, Moskova, Murmansk, New Delhi, New York, Peking, Petroskoi, Pietari, Shanghai, Teheran, Tukholma ja Tunis.

Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 28,27 miljoonaa euroa. Kustannusvastaavuusprosentti, joka kertoo tuottojen osuuden kokonaiskustannuksista, oli 197, mikä ylittää huomattavasti sekä vuoden 2012 tason (177) että talousarvion tavoitteen (159). Suoritekohtaisesti kustannus-

vastaavuusprosentti oli viisumeilla 212, passeilla 79 ja oleskeluluvilla 77. Julkisoikeudellisten suoritteiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset katettiin viisumeista kertyvällä ylijäämällä. Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoilla on katettu suoritteisiin kohdennetut kustannukset.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma julkisoikeudellisten suoritteiden osalta:

	2013	2013	2012	2011
Tuotot	toteuma	tavoite	toteuma	toteuma
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	57 540 789	63 997 000	52 782 936	46 595 854
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
Tuotot yhteensä	57 540 789	63 997 000	52 782 936	46 595 854
Kokonaiskustannukset				
Erilliskustannukset				
aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 104 292	1 123 000	1 198 017	786 948
henkilöstökustannukset	12 694 970	17 173 000	11 759 791	10 400 926
vuokrat	158 230	166 000	153 213	4 009
palvelujen ostot	448 503	1 008 000	381 320	255 689
muut erilliskustannukset	1 090 016	1 112 000	933 427	764 581
Erilliskustannukset yhteensä	15 496 011	20 582 000	14 425 768	12 212 153
Osuus yhteiskustannuksista				
tukitoimintojen kustannukset	5 812 544	8 743 000	6 148 925	6 179 757
poistot	1 022 258	1 606 000	1 235 626	1 169 491
korot	302 539	814 000	672 268	593 395
muut yhteiskustannukset	6 632 543	8 402 000	7 317 940	6 056 868
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	13 769 884	19 565 000	15 374 759	13 999 511
Kokonaiskustannukset yhteensä	29 265 895	40 147 000	29 800 527	26 211 664
Kustannusvastaavuus	28 274 894	23 850 000	22 982 409	20 384 190
(tuotot-kustannukset)				
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
Kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen	28 274 894			

Liiketaloudelliset suoritteet

Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusseuranta kattaa vuonna 2013 kaksikymmentä edustustoa. Mukana ovat Berliini, Bryssel EUE & SL, Budapest, Bukarest, Haag, Kööpenhamina, Kuala Lumpur, Lontoo, Meksiko, Moskova, Pariisi, Peking, Pietari, Riad, Sofia, Tallinna, Tokio, Tukholma, Varsova ja Washington.

Kirjanpidon mukaan vuokra- ja käyttökorvaustuloja kertyi vuonna 2013 yhteensä 1 439 072 euroa. Kustannusseurantalaskelmassa mukana olevien edustustojen em. tulojen määrä on 994 803 euroa. Laskelman ulkopuolelle jääviä suurempia eriä ovat valtion omistamista asuinhuoneistoista saadut vuokra-

tulot 85 640 euroa, Brysselissä olevan Suomen NATO -edustuston puolustusasiamiehille tarjoamista tiloista ja palveluista laskutettuja käyttömenoja yksikköhintaperusteisesti 155 160 euroa sekä Nikosiassa Ruotsin suurlähetystön osuus Suomen suurlähetystön maksamista yhteiskanslian kustannuksista 49 346 euroa. Pääosa tuotoista kertyy kahdelta vuokralaiselta Finprolta ja puolustus-hallinnolta (PVTK).

Kustannusvastaavuuslaskenta osoittaa 49 741 euron ylijäämää ja kustannusvastaavuusprosentti on 105,26. Brysselin edustustojen (EUE, SL) alijäämäiseen tulokseen vaikuttaa 1.4.2013 tapahtunut muutto uusiin toimitiloihin, jonka seurauksena vuokralaisten laskutusperusteita jouduttiin tarkistamaan, uusia sopimuksia laatimaan ja tiettyjen menojen laskutusta lykkäämään kuluvan vuoden puolelle.

Sekä omistus- että vuokratilojen edelleen vuokrauksen osalta peruslähtökohtana on kustannukset kat-tava toiminta. Vuokrasuhteissa ei ole tavoiteltu liiketaloudellisesti kannattavaa toimintaa, vaan lähtö-kohtana ovat olleet toiminnalliset ja hallinnolliset olosuhteet sekä etu, joka saavutetaan toimittaessa samoissa tiloissa vuokralaisten kanssa Team Finland -toimintakonseptin mukaisesti.

Edustustoille vuokrattavat uudet kansliatilat pyritään mitoittamaan oman henkilökunnan tilatarpeen mukaan, mutta myös Team Finland -toimijoille heidän ollessa valmiita sitoutumaan tiloihin pidemmäksi ajaksi.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma liiketaloudellisten suoritteiden osalta:

	2013 toteuma	2013 tavoite	2012 toteuma	2011 toteuma
Tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	752 525		818 586	643 070
Maksullisen toiminnan muut tuotot	242 278		225 792	129 337
Tuotot yhteensä	994 803		1 044 378	772 407
Kustannukset				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
aineet, tarvikkeet ja tavarat	914 889		874 026	753 911
henkilöstökustannukset	1 547 232		1 435 370	1 516 180
vuokrat	3 096 569		1 327 060	1 030 694
palvelujen ostot	1 330 104		973 595	785 220
muut erilliskustannukset	0		0	0
Erilliskustannukset yhteensä	6 888 794		4 610 051	4 086 005
vuokralaisten %-osuus kustannuksista	620 774		525 481	467 075
Käyttäjäämä	374 029		518 897	305 332
Osuus edustuston yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset				
poistot	231 238		281 146	268 354
korot	83 569		165 761	139 557
muut yhteiskustannukset	9 479		8 225	10 044
Osuus yhteensä	324 286		455 132	417 955
Kokonaiskustannukset yhteensä	945 060		980 613	885 030
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)	49 743		63 765	-112 623

Tunnusluvut

Kustannusvastaavuus-%	105 %	107 %	87 %
Käyttöjäämä-%	38 %	50 %	40 %
Ylijäämä-%	5 %	6 %	-15 %

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Ministeriössä yhteisrahoitteisen toiminnan piiriin sisältyvät EU:n ulkorajarahastosta osarahoitusta saavat hankkeet. Yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu erillisiä tulostavoitteita.

Vuonna 2013 yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 1 494 963,30 euroa. Tuotot kertyivät kuudesta ulkorajarahastosta rahoitusta saaneesta hankkeesta (EBF0611C1/New Delhi, EBF0412D1/VIS-hanke, EBF0312C2/Abuja, EBF0212C1/New Delhi sekä hankkeet EBF1410E2/Koulutushanke ja EBF0711D1/VIS-hanke). Näistä kahdesta jälkimmäisestä hankkeesta ei aiheutunut kustannuksia enää vuonna 2013. Tämän johdosta omarahoitusosuus on laskettu koko tuoton osalta sekä siten, että näitä hankkeita ei ole sisällytetty tuottoihin, koska ohjeen mukaan yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma laaditaan tulo menon kohdalle -periaatteen mukaisesti.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma:

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	2013
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	54 645,48
EU:lta saatu rahoitus	1 440 317,82
Muu valtiohallinnon ulkopuolinen rahoitus	0,00
<u>Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot</u>	0,00
Tuotot yhteensä	1 494 963,30
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	14 859,32
Henkilöstökustannukset	0,00
Vuokrat	116 171,22
Palvelujen ostot	1 457 398,41
<u>Muut erilliskustannukset</u>	72 095,55
Erilliskustannukset yhteensä	1 660 524,50
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus	
Tukitoimintojen kustannukset	255 835,03
Poistot	14 328,73
Korot	3 180,98
<u>Muut yhteiskustannukset</u>	0,00
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	273 344,74
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 933 869,24
Omarahoitusosuus (Tuotot - Kustannukset)	-438 905,94
Omarahoitusosuus, %	22,70 %
Tuotot	1 063 127,58
Tuotot-Kustannukset	-870 741,66

Omarahoitusosuus

45,03 %

Huom! EU:lta saatu rahoitus vuonna 2013 sisältää virheellisesti ko. tilille kirjatun tulo-oikaisun 56 211,18 euroa ja VIS-hankkeen EBF0711D1 loppuerän maksatuksen 488 046,90 euroa, josta ei aiheutunut menoja vuonna 2013

1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotanto ulkoasiainhallinnossa perustuu ulkomaalais- ja passilainsäädäntöön sekä konsulipalvelulakiin. Pääasialliset suoritteet ovat viisumit, oleskeluluvat ja passit.

Julkisoikeudelliset suoritteet	Muutos -% 2013/2012	Toteutuma 2013 (kpl)	Toteutuma 2012 (kpl)	Toteutuma 2011 (kpl)
Viisumihakemukset	+ 11 %	1 569 851	1 391 860	1 258 999
Passihakemukset	+ 24 %	19 034	20 639	16 702
Edustustoissa vireille tulleet oleskelulupahakemukset	+ 9 %	14 145	12 959	11 834

Tuottojen kertymä suoritelajeittain:

Julkisoikeudelliset suoritteet	Muutos-% 2013/2012	Toteutuma 2013 (€)	Toteutuma 2012 (€)	Toteutuma 2011 (€)
Viisumit	+ 11 %	52 535 496	47 930 679	42 755 298
Oleskeluluvat	+ 3 %	2 101 660	1 887 600	1 543 233
Passit	- 3 %	2 336 244	2 416 249	1 857 859
Muut julkisoikeudelliset suoritteet	+ 3 %	567 389	548 409	439 464
Yhteensä	+ 9 %	57 540 879	52 782 936	46 595 854

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Ulkoasiainhallinnon palvelukykyä ja -laatua koskevat tulostavoitteet sisältyvät pääasiassa hallinnonalan tehtävä/toimintojaottelun mukaisesti kohtiin 1.2.2 Taloudelliset ulkosuhteet, 1.2.4 Kansalaispalvelut ja 1.2.7 Ulkoasiainhallinnon muut kansainväliset tehtävät. Palvelukykyä ja -laatua koskevia tulostavoitteita on sisällytetty myös lukuun 1.3.1 Toiminnan tuottavuus.

Ulkoasiainhallinnon toimintolaskentaprojektissa viimeisteltiin vuonna 2012 hallinnonalan suoriteryhmi- en määrittely Kieku-käyttöönottoprojektin jatkotyölle. Valtiokonttorin Kiegun sisäisen laskennan mallin (Kuke) kehitys ja muutokset vaikuttavat myös ulkoasiainhallinnon suoriteseurannan jatkokehitykseen.

Suoritteet, toteuma/kpl	2012	2013
Ministeriön tietopalvelut (kirjasto)		
• Toimeksiannot	1 589	1 294
• Tiedonhaut	137	100
• Lainat	5 557	2 874
• Kävijämäärä	1 647	1 712
Ministeriön tekemät hallituksen esitykset (PTJ)	12	9
Vientiluvat		
• Käsitellyt vientilupahakemukset	498	399
• Lausunnot vientilupahakemuksista	202	201
Tiedotteet		
• Lehdistötiedotteet (formin.finland.fi)	304	262
• Matkustustiedotteet *	1 020	958
Verkkosivujen kävijämäärät yhteensä		
• Käynnit	9 519 115	10 294 105

Vuoden aikana luovuttiin paperisista vientiluvista ja otettiin käyttöön sähköiset luvat asiointipalvelun parantamiseksi ja tehostamiseksi. Ulkoministeriö käsitteli noin 400 kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskevaa hakemusta vuonna 2013. Vientilupahakemuksista vähintään 80 % käsiteltiin 20 päivässä, keskimääräinen luvan käsittelyaika oli alle kahdeksan päivää. Vientivalvonnassa parannettiin suomalaisten yritysten tietoisuutta vientivalvontakysymyksistä, mikä edistää yritysten kansainvälistä kilpailukykyä ja asemaa vastuullisina toimijoina.

Vuoden 2013 aikana jatkettiin kansalaispalveluiden laadun ja toimintatapojen kehittämistä kansalaispalvelustrategian linjausten mukaisesti. Vuoteen 2015 ulottuvan strategian alla käynnistettiin konsuli- palvelulain uudistushanke, jonka tarkoitus on tehdä kansalaispalvelujen tarjoaminen Suomen edustustoissa joustavammaksi. sekä sujuvoitettiin kansainvälisten elatusapusopimusten käsittelyprosessia välikäsiä karsimalla.

Kasvava matkailu heijastui edelleen ministeriön matkustusturvallisuuteen liittyviin palveluihin. Eri maiden turvallisuustilanteesta kertovat matkustustiedotteet olivat ministeriön internet-sivujen ylivoimaisesti luetuin osio. Vuoden 2013 alussa otettiin käyttöön uusi kansalaisille tarkoitettu Matkustusilmoitus.fi - palvelu, jonka avulla kansalaiset voivat helposti, nopeasti ja luotettavasti ilmoittaa yhteystietonsa ulkomailla mahdollisen kriisitilanteen varalta. Suomalaiset myös löysivät palvelun: vuoden aikana matkustusilmoitusten määrä kolminkertaistui noin 10 000:sta yli 32 000:een.

Vuonna 2013 Suomen suurlähetystöt hoitivat noin 50 000 suomalaisten avustustapausta ulkomailla. Tapaukset vaihtelivat esimerkiksi vakavista sairas- ja kuolemantapauksista erilaisiin rikostapauksiin, kidnappauksiin, lapsikaappauksiin, isyys-, elatus ja muihin perheoikeudellisiin tapauksiin sekä erilaisiin neuvonta- ja notaari- palveluihin. Tavallisimmat avustustapaukset olivat passin katoamisia ja pieniä varkauksia. Ministeriö onnistui tavoitteessaan ottaa hädänalaiset tapaukset, ml. sairaus- ja kuolemantapaukset sekä perheoikeudelliset tapaukset, hoitoon 24 tunnin kuluttua tiedoksi saannista. Palvelujen kehittämisen ohella ulkoministeriö pyrki myös hallitsemaan kansalaisten konsulipalveluihin kohdistamia odotuksia. Julkisessa viestinnässä korostettiin johdonmukaisesti matkailijoiden omaa vastuuta ja matkavakuutuksen merkitystä.

Suomalaisen avioparin sieppaus Jemenissä 21.12.2012 aiheutti vaikean ja työlään konsulitapauksen, jota hoidettiin ulkoministeriön johdolla toukokuussa 2013 tapahtuneeseen vapauttamiseen asti. Lisäksi julkisuutta sai etenkin Greenpeacen suomalaisen aktivistin kiinniotto 18.9.2013 ja sitä seurannut oikeudenkäynti Venäjällä.

Suomen ulkomaanedustustot käsitelivät viime vuonna yli 1,56 miljoonaa viisumihakemusta, mikä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Kasvua vuoteen 2012 verrattuna oli 13 %. Ulkomaanedustustojen viisumihakemuksista n. 95 % käsiteltiin Suomen Venäjällä sijaitsevissa neljässä edustustossa. Suurin viisumiedustusto oli aiempien vuosien tapaan pääkonsulaatti Pietarissa, jossa käsiteltiin 1,2 miljoonaa viisumihakemusta. Viisumien vastaanottoa ja valmiiden viisumeiden luovutusten ulkoistamista jatkettiin. Ministeriö käynnisti vuonna 2013 yksitoista uutta satelliittiviisumikeskuksen toiminnan Venäjällä ja jatkoi. Kouvolassa toimivan viisumipalvelukeskuksen toiminta vakinaistettiin kesäkuussa ja henkilökunnan määrä kasvatettiin 70 viisumivirkailijaan. Viisumipalvelukeskuksessa käsitellään merkittävä osuus Pietarin pääkonsulaattiin sekä sen alaiseen Murmanskin toimipisteeseen jätetyistä viisumihakemuksista. Paikkariippumattoman viisumikäsittelykonseptin levittämistä Venäjällä jatkettiin. EU:n edetessä viisumibiometriikan käyttöönotossa ministeriö käynnisti biometriikkaprosessin pilottiprojektin, jossa kehitetään tarvittava tekninen ratkaisu ja pilotoidaan sitä.

Vuoden aikana käynnistettiin ulkoasiainhallinnon viestinnän kokonaisuudistus. Viestintätoimintojen strategia määriteltiin tukeutuen hallinnonalan strategisiin painopisteisiin sekä asiakas- ja sidosryhmien laajaan analyysiin. Tavoitteena on, että uusien järjestelyjen avulla viestintä- ja vaikuttavuuspalveluja voidaan tuottaa aikaisempaa tehokkaammin, ennakoivammin ja joustavammin. Uutta palveluajattelua vastaava organisaatorakenne otetaan käyttöön vuonna 2014. Eurooppatiedotuksen uusi toimintamalli käynnistettiin strategian mukaisesti aikataulussa vuonna 2013. Uudistettu Eurooppatiedotus, joka toimii Helsingissä ja Rovaniemellä suuntaisi toimintaansa yhä enemmän verkkotiedotukseen ja sosiaaliseen mediaan.

Ministeriö jatkoi sosiaalisen median kehittämistä useilla alustoilla osana organisaatioviestintää. Ministeriön verkkosivustojen uudistamista jatkettiin verkkoviestintäselvityksellä, jota tullaan käyttämään formin.fi -verkkosivun ja edustustojen verkkosivujen sisältöjen rationalisoinnin pohjana. Ulkoasiainhallinnon verkkosivujen yhteenlaskettu kävijämäärä kasvoi noin puolella miljoonalla 10 miljoonaan. Myös kehitysyhteistyön avoimuutta lisättiin ministeriön verkossa. Avoimuusosiossa julkaistaan hankepäätökset automaattisesti kehitysyhteistyön järjestelmistä. Tilastotiedot ja niiden kokoaminen eri tarkoituksiin on entistä nopeampaa ja helpompaa. Pitkäaikaisten yhteistyömaiden strategiat ja raportointi sekä evaluointiraportit julkaistaan verkossa ja ne ovat entistä helpommin löydettävissä. Vuonna 2013 käynnistettiin myös korruptionappi-hanke, jonka avulla ulkopuoliset tahot voivat ilmoittaa korruptioepäilyistään. Hanke on Suomessa ensimmäinen laatuaan ja korruptionapin on suunniteltu olevan toiminnassa, yhdessä väärinkäytöksiin liittyvän sisäisen prosessikuvauksen kanssa, toukokuussa 2014.

Vuonna 2013 ministeriö osallistui 5 valtionpäämiestason, 11 pääministeritason, 12 ulkoministeritason ja 8 muun korkean tason vierailun tai tapahtuman järjestelyihin Suomessa. Viranomaistoimintoja tukevan diplomaattirekisterin uudistushanke käynnistyi syksyllä 2013.

1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Tulostavoitteet vuodelle 2013	Toteuma 2013
<p>Henkilöstöstrategian 2010 - 2015 puolivälitarkastelu ja toteutus eteenpäin.</p> <p>Johtajapolitiikan toimeenpano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ensimmäisen ulkoasiainhallinnon laajuisen 360-esimiesarvioinnin loppuunvienti ja analysointi. • Esimiesvalmennus vakiinnutetaan • Johtajapotentiaalin tunnistamisen suunnittelu käynnistyy • Kaikki TAKE-esimiestehtävät määräaikaisiksi. • Johtamissopimukset <p>Kokonaisvaltaisen resurssisuunnittelun sisäänajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstösuunnitelman kehitystyö jatkuu • Osastot, yksiköt ja edustustot suunnittelevat toimintaansa henkilöstöresurssiensa pohjalta. 	<p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Puolivälitarkastelu tehtiin vuonna 2013.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Johtajuusarvio saatiin päätökseen keväällä 2013. Arvioon osallistui 185 esimiestä. Tuloksia voidaan pitää hyvinä ja niitä on hyödynnetty esimiesvalmennuksen suunnittelussa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Uusien esimiesten valmennus on vakiinnuttanut muotonsa. Ajankohtaisia teemoja käsitteleviä johtamisfoorumeita on järjestetty säännöllisesti.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Johtajapotentiaalin tunnistamista käsittelevä ryhmä aloitti työnsä loppuvuodesta 2013.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Kaikki varsinaiset TAKE-esimiestehtävät eli yksikönpäälliköntehtävät täytettiin neljän vuoden määräajaksi.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Johtamissopimukset ovat osittain käytössä; järjestelmän laajentaminen jää vuoteen 2014.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Henkilöstösuunnitelma on vakiintunut johdon työvälineeksi jakaa henkilöstövoimavarat osastoille, palveluille ja edustustoille osana toiminnan ja talouden suunnittelun prosessia. Henkilöstösuunnitelman käyttö johdon, taloussuunnittelun ja henkilöstöhallinnon strategisena työvälineenä on laajentunut.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin osittain.</u> Osastot / palvelut, yksiköt ja edustustot tekevät pääsääntöisesti toiminta- ja taloussuunnitelmansa henkilöstövoimavarojensa pohjalta ja erittelevät lisävoimavaroja edellyttäviä tavoitteita. Yksittäisissä tapauksissa esiintyy yhä henkilöstöresursseja huomioimatonta tavoit-</p>

<p>Työhyvinvoinnin valtavirtaistaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministeriön osastojen/edustustojen osallistaminen työhyvinvointihankkeisiin <ul style="list-style-type: none"> • Työtyytyväisyysbarometrin vastausprosentti: ministeriö 75 %, edustustot 60 %. <ul style="list-style-type: none"> • Johtajuusindeksi: 3,5. • Johdon johtajuusindeksi: 3,5. • Osaamisen johtajuusindeksi: 3,6. • Työhyvinvointi-indeksi: 3,7. • Varhaisen tuen kirjeet esimiehille: 0. <ul style="list-style-type: none"> • Työajan saldoleikkaukset: alle 2 000 tuntia. <ul style="list-style-type: none"> • Ulkomaanedustuksen terveydenhuoltoa koskeva lakiuudistus käynnistyy. <p>Työsuhteessa edustustoon olevan henkilöstöä koskevan vuonna 2008 valmistuneen raportin päivitys.</p> <p>Valtionhallinnon vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman inhimillinen pääoma -osuus valmistuu.</p>	<p>teenasettelua ja siihen pohjautuvaa vaatimusta lisähenkilöstöstä.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Järjestettiin ministeriön oma valmennus, jossa työyhteisökehittäjiä valmennettiin osastoille. Työtyytyväisyysbarometrin tulosten aktiivinen käsittely ja kehittämiskohteiden identifiointi työyhteisöissä on osa työyhteisöjen normaalia toimintaa. Osastoilla on aktiivinen ote työyhteisöhaasteiden käsittelyssä. Edustustojen työsuojeluasiamesverkostoa on aktivoitu uutiskirjein, koulutuksin ja tapaamisin. Osastot ovat laatineet työaikalähtöisiä työaikasuojelun.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Vastausprosenttitalavoite ylitetiin: ministeriössä nousu 83,7 ja edustustoissa 65,6 prosenttiin. Muiden indeksien kohdalla tavoite saavutettiin, paitsi johdon johtajuusindeksin kohdalla jäätin alle tavoitetason.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> TTB-tulos 3,6.</p> <p><u>Tavoitetta ei saavutettu.</u> TTB-tulos 3,4.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> TTB-tulos 3,6.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> TTB-tulos 3,7.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Puuttumista edellyttävissä tapauksissa pidettiin verkostopalavereita henkilön, esimiehen, työterveyshuollon ja tarvittaessa myös henkilöstösuunnittelun kanssa.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Saldoleikkaukset olivat yhteensä 1 619 tuntia.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> UE-terveydenhuoltolain uudistus on käynnistetty.</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Raportti on päivitetty. Uuden raportin mukaisten suositusten tarkastelu ja toteutus on käynnissä (jo toteutunut osittain).</p> <p><u>Tavoite saavutettiin.</u> Inhimillisen pääoman osuus toteutetaan ministeriön henkilöstöstrategian pohjalta vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman mahdollistamalla tavalla.</p>
---	---

Tarkemmin ministeriön henkilöstöstrategian 2010 - 2015 (HESTRA) toimeenpanoa vuonna 2013 käsitellään ministeriön henkilöstötilinpäätöksessä.

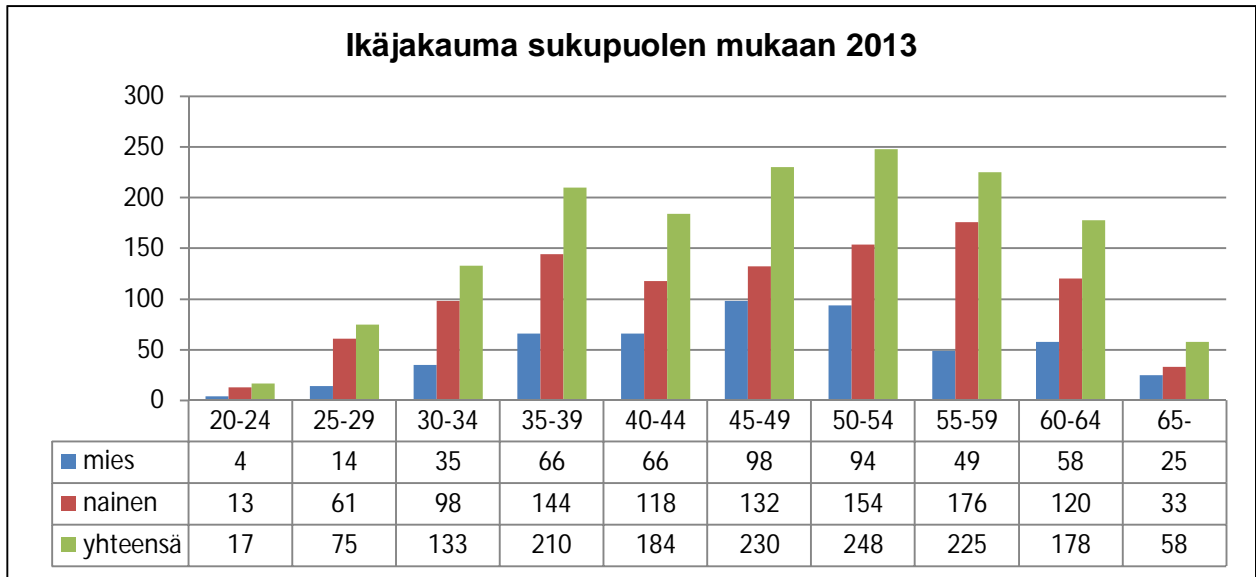
1.5.2 Henkilöstön määrä, rakenne ja henkilöstökulut

Ulkoministeriö rekrytoi uusia työntekijöitä pääsääntöisesti kahdella yhteishauulla: kansainvälisten asioiden valmennuskurssille (KAVAKU) ja hallintouran kurssille (Halku). Vuonna 2013 rekrytoitiin uusia virkamiehiä KAVAKU-haun kautta.

Henkilötyövuodet hallinnonalalla ovat kasvaneet vuoden 2011 1 507:stä 1 562:een. Kasvu johtuu Kouvolan viisumipalvelukeskuksen lisärekrytoinneista vuosina 2012 ja 2013.

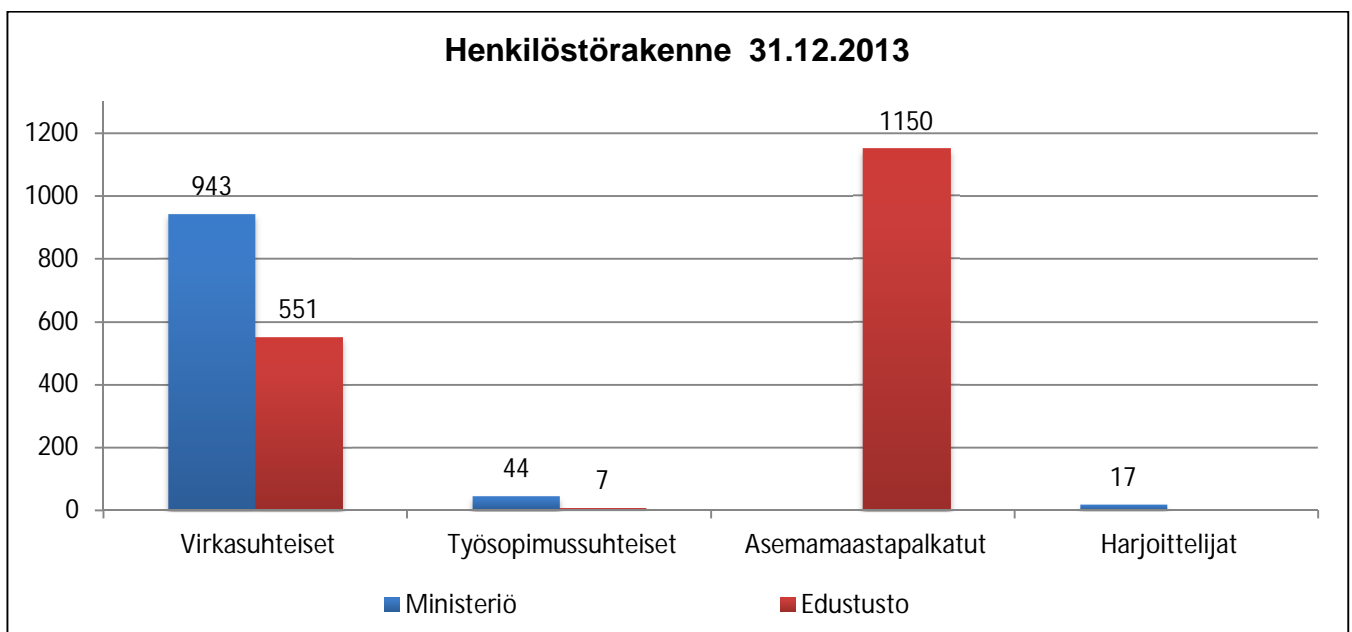
Ulkoasiainhallinnon keski-ikä on edelleen 48 vuotta. Henkilöstön ikärakenteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisenä kolmena vuotena.

Henkilöstömäärä ja -rakenne	2011	2012	2013
Henkilötyövuodet	1 507	1 535	1 562
Henkilöstön lukumäärä	1 510	1 585	1 558
naisia %	65	67	67
miehiä %	35	33	33
henkilöstön lukum.muutos %	-1,4	5	-1,7
Vakinaiset	1 304	1 289	1 306
naisia %	65	66	67
miehiä %	35	34	33
Määräaikaiset	206	296	252
naisia %	66	72	68
miehiä %	34	28	32
Kokoaikaiset	1 458	1 531	1 494
naisia %	65	67	67
miehiä %	35	33	33
Osa-aikaiset	52	54	64
naisia %	75	78	81
miehiä %	25	22	19
Keski-ikä	48,3	47,9	47,8
naiset	48,1	47,4	47,5
miehet	48,8	48,8	48,4
Koulutustaso, indeksiluku	6	5,8	5,9
naiset	5,9	5,7	5,8
miehet	6,1	6	6

Henkilörakenne 2013 (htv)

Henkilöstöryhmä	Ministeriö	Edustusto	Yhteensä	%-osuus
Virkasuhteiset	943	551	1 494	55 %
Työsopimussuhteiset	44	7	51	2 %
Asemamaastapalkatut		1150	1150	42 %
Harjoittelijat	17		17	
Yhteensä	1 004	1 708	2 712	100 %

Henkilöstökulut	2011	2012	2013
Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosityöajasta	82,3	82,7	83,4
Kokonaistyövoimakustannukset meuroa/vuosi	93,8	97,8	102,4
Tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta	78,7	79,4	79,5
Välillisten työvoimakustannusten %-osuus tehdyn työajan palkoista	56,2	53,7	54,2

Työhyvinvointi

Työhyvinvointia kuvaavia tunnuslukuja	2011	2012	2013
Työtyytyväisyysindeksi	3,4	3,5	3,6
Tulovaihtuvuus %	5,5	6,8	7,6
Lähtövaihtuvuus %	8,3	8,5	10,8
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,1	0,1	0,1
Sairaspoissaolot, pv/htv	6,2	6,3	5,7
Työterveyshuolto, euroa/htv	894	742	726
Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	725	643	679

Osaaminen

Osaaminen	2011	2012	2013
Koulutus ja kehittäminen, euroa/htv	966,9	769,2	1169,5
Koulutus ja kehittäminen, työpäivät/htv	2,2	1,5	2,1
Henkilöstön arvo/meuroa	1 021,2	1 112,6	1 180,40

1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Ulkoasiainhallinnon rahoitus on lähes täysimääräisesti valtion talousarviorahoitusta. Hallinnonalan vuonna 2013 käyttämistä toimintamenoista 21 % katettiin maksullisen toiminnan tuotoilla. Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat 6,8 milj. eurolla vuodesta 2012 ja olivat yhteensä 57,7 milj. euroa vuonna 2012. Tuottojen kasvu aiheutui pääasiassa viisumitulojen kasvusta.

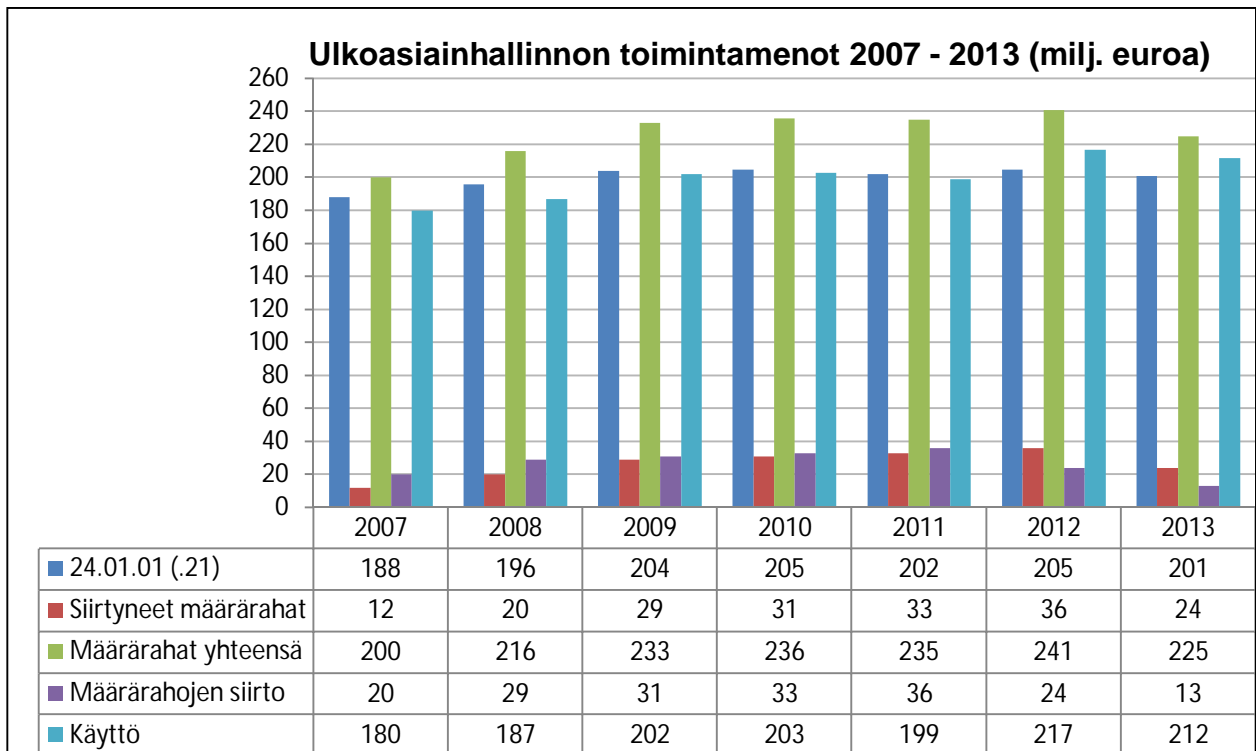
Ulkoministeriö asetti muiden tilivirastojen käyttöön vastuullaan olevia jakamattomia määrärahoja seuraavasti: sotilaallisen kriisinhallinnan määrärahoja momentilta 24.10.20 puolustusministeriön käyttöön 62,4 milj. euroa, siviilikriisinhallinnan määrärahoja momentilta 24.10.21 sisäasiainministeriön käyttöön

yhteensä 13,3 milj. euroa ja Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön momentilta 24.90.68 asetettiin 7 eri tiliviraston käyttöön yhteensä 1,7 milj. euroa.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Ulkoasiainhallinnon pääluokassa vuoden 2013 varsinaisessa talousarviossa oli määrärahoja yhteensä 1 302,5 milj. euroa. Lisätalousarvioissa hallinnonalan määrärahoja lisättiin 60,0 milj. euroa. Aikaisemmilta vuosilta siirtyi 431,6 milj. euroa ja vuodelle 2014 kaiken kaikkiaan 501,9 milj. euroa.

Ulkoasiainhallinnon toimintamenot vuonna 2013 olivat 200,5 milj. euroa. Tästä varsinaisessa talousarviossa oli 200,3 milj. euroa ja lisätalousarvioissa 0,2 milj. euroa. Edelliseltä vuodelta siirtyneitä eriä oli käytettävissä 24,0 milj. euroa. Toimintamenojen käyttö vuonna 2013 oli 211,6 milj. euroa, jolloin siirtäväksi toimintamenoksi vuodelle 2014 jäi 13,0 milj. euroa.

Hallinnonalan kriisinhallintaan osoitetut määrärahat ovat luvussa 24.10. Sotilaalliseen kriisinhallintaan vuoden 2013 talousarviossa osoitettiin 62,8 milj. euroa. Ministeriölle jääneestä osuudesta 400 000 euroa käytettiin noin 124 700 euroa. Siviilihenkilöstön osallistumiseen kriisinhallintaan ministeriölle jääneestä osuudesta 4,1 milj. euroa jäi käyttämättä noin 3,3 milj. euroa.

Varsinaiseen kehitysyhteistyöhön osoitetut määrärahat luvussa 24.30 olivat varsinaisessa talousarviossa vuonna 2013 yhteensä 892,6 milj. euroa. Lisätalousarviossa varsinaiseen kehitysyhteistyöhön osoitettiin 47,8 milj. euroa lisämäärärahaa. Vuodelle 2012 määrärahaa siirtyi 364,7 milj. euroa. Kehitysyhteistyömäärärahojen käyttö oli 870,5 milj. euroa ja vuodelle 2014 määrärahoja siirtyi 434,6 milj. euroa.

Hallinnonalan muihin menoihin luvussa 24.90 osoitettiin yhteensä 96,5 milj. euroa. Muiden menojen suurin erä oli kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet, 90,1 milj. euroa. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin varatusta määrärahasta siirtyi vuodelle 2014 39,7 milj. euroa. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön yhteensä 3,2 milj. euroa. Ulkoasiainministeriö käytti määrärahoja noin 0,7 milj. euroa ja vuodelle 2014 siirtyi noin 0,8 milj. euroa.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot (65,8 miljoonaa euroa) alenivat 15,6 prosenttia verrattuna edellisvuoteen (78 miljoonaa euroa). Maksullinen toiminta tuotti yhteensä 57,7 miljoonaa euroa, josta julkisoikeudellisten suorit-

teiden tulokertymä oli yli 99 prosenttia. Maksullisen toiminnan tuotoissa oli kasvua noin 4,8 miljoonaa euroa (9 prosenttia) verrattuna vuoteen 2012. Maksullista toimintaa ja sen kehitystä on selvitetty tarkemmin toisaalla asiakirjassa. Muut toiminnan tuotot vähenivät 23,4 miljoonasta eurosta 6,7 miljoonaan euroon. Ryhmään kuuluivat omaisuuden myyntivoitot (2,6 miljoonaa euroa), yhteistoiminnan tuotot (2,5 miljoonaa euroa) ja yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot (1,5 miljoonaa euroa) sekä muita tuottoja (noin 100 000 euroa). Toiminnan tuotoilla katettiin 21 prosenttia toiminnan kuluista (vuonna 2012 noin 25 prosenttia).

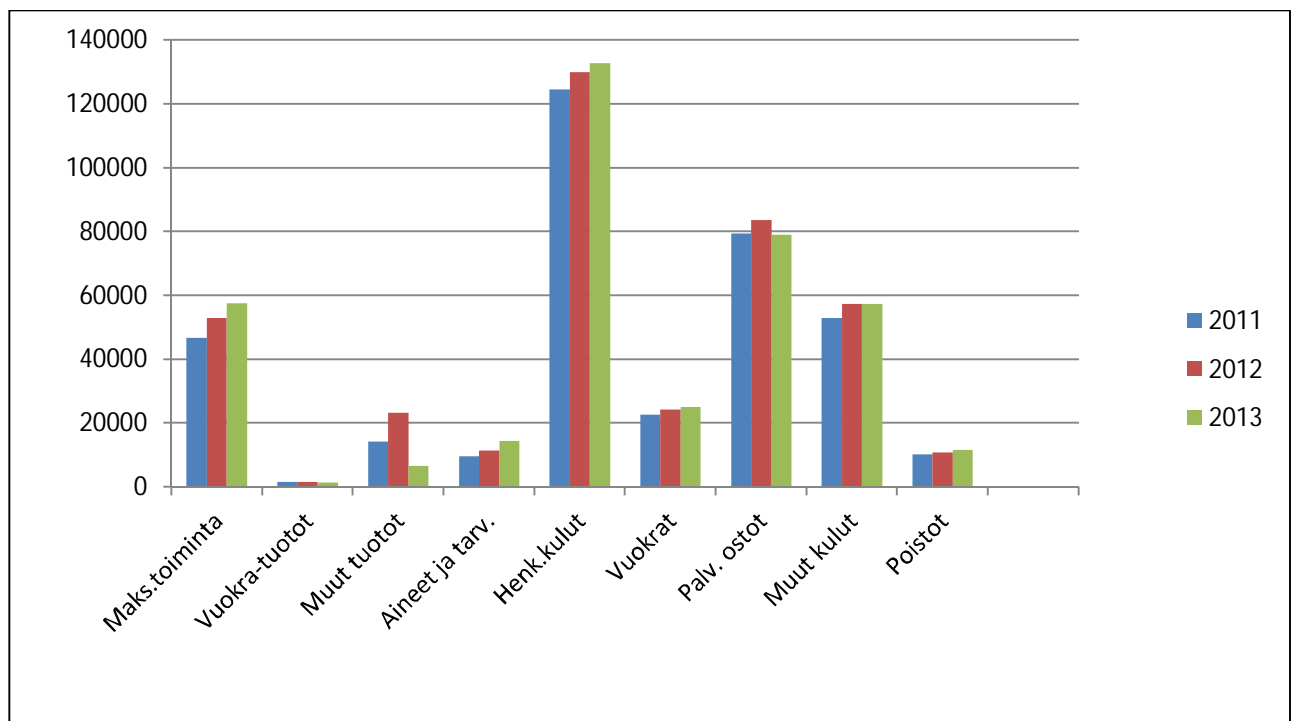
Toiminnan kulut olivat yhteensä 317 miljoonaa euroa ja kasvoivat vuoteen 2012 verrattuna 1,6 prosenttia (6,2 prosenttia kasvua vuonna 2012). Henkilöstökulujen osuus toiminnan kuluista oli 41,9 prosenttia. Henkilöstökulut (133 miljoonaa euroa) kasvoivat 2,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelujen ostot vähenivät noin 4,5 miljoonaa euroa verrattuna vuoteen 2012 ja olivat yhteensä 79 miljoonaa euroa.

Valmistus omaan käyttöön, 4 miljoonaa euroa, aktivoitiin taseeseen keskeneräisiin aineettomiin käyttöomaisuushankintoihin.

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyivät antolainoihin, ensisijaisesti kehitysluottoihin liittyvät tuotot. Ryhmään kuuluivat myös valuuttojen kurssieroista johtuvat erät. Kurssierot johtuivat ulkoministeriön vahvistamien tilikurssien ja käypien kurssien välisistä eroista, ja kohdistuivat valuuttamääräisiin saamiin ja varoihin.

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin kirjattiin saadut ja maksetut vahinkovakuutus- ja vahingonkorvaukset. Satunnaisiin tuottoihin kirjattiin myös aiempien tilikausien korjauksena taiderekisterin arvonkorotus Valtiokonttorin Talous ja henkilöstö -toimialan ohjeen mukaisesti (0,5 miljoonaa euroa).

Siirtotalouden kuluja on käsitelty tarkemmin yhteistyön Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen kanssa sekä kehitysyhteistyötoiminnan yhteydessä.

1.6.4 Tase

Taseen loppusumma oli 490 338 587,62 euroa tilikauden päättyessä 31.12.2013.

Aineettomien hyödykkeiden kokonaisarvo oli 24,2 miljoonaan euroa (24,1 miljoonaan euroa 2012).

Rakennusten arvo maa-alueineen oli 220 miljoonaa euroa eli 44,5 prosenttia taseen loppusummasta. Rakennusmaan ja rakennusten kokonaisarvo aleni lakkautettujen edustustojen kiinteistöjen myynneistä johtuen. Vuonna 2012 arvo oli 225 miljoonaa euroa.

Käyttöomaisuusarvopaperien arvoa korotti 10 miljoonalla eurolla hankitut Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n (Finnfund) osakkeet.

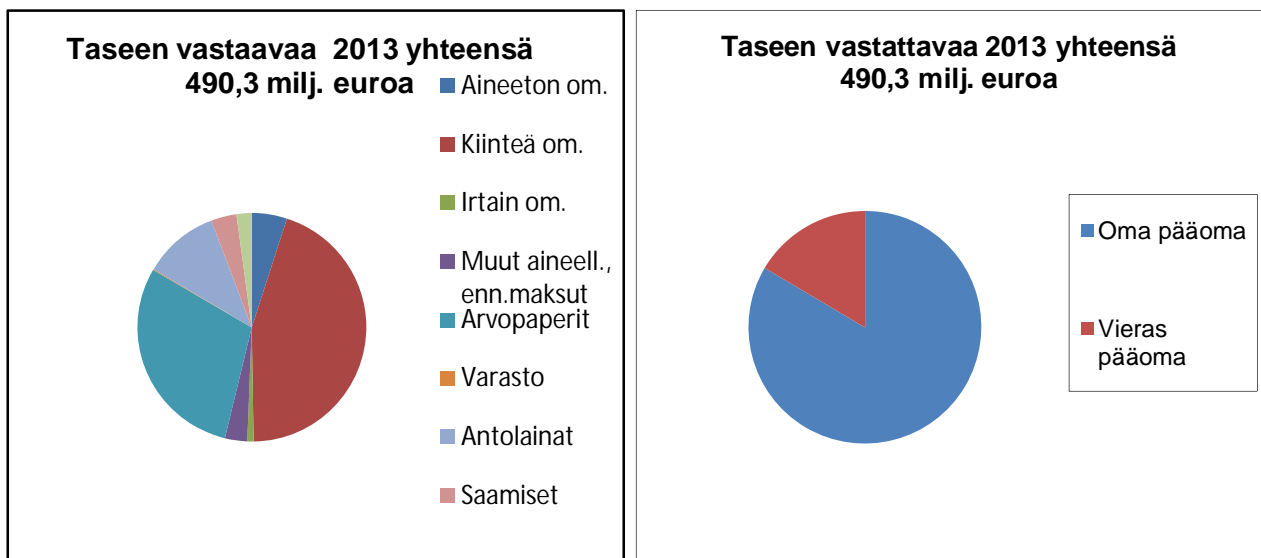
Vieraan pääoman pitkäaikaiset saamiset, 52,8 miljoonaa euroa, vähenivät vuoden 2013 aikana 0,3 miljoonalla eurolla myönnettyjen kehitysluottojen lyhennyksistä johtuen.

Lyhytaikaisissa saamisissa ennakkomaksut olivat 15,6 miljoonaa euroa, josta 11,9 miljoonaa liittyivät YK-operaatioihin.

Pankkitilien saldot muodostuivat edustustojen ulkomaisilla pankkitileillä olleista katteista 31.12.2013 sekä käteisvaroista.

Tilikauden aikana ministeriön rahatilien kautta kulkeneet rahavirrat:

Maksut	1 267 miljoonaa euroa (1203 miljoonaa euroa vuonna 2012)
Tulot	70,4 miljoonaa euroa (81,6 miljoonaa euroa vuonna 2012)

1.7 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Ministeriö on laatinut talousarvioasetuksen 65 §:n mukaisen arviointi- ja vahvistuslausumansa osastojen ja eri palvelusektoreiden suorittaman arvioinnin pohjalta. Arviointi tehtiin käyttäen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikkoa, jota on jatkokehitetty ulkoasiainhallinnon tehtävien ja toimialueen asettamien vaatimusten mukaisesti. Arvioinneissa on huomioitu myös ulkomaanedustuksen toimipisteet ja niiden toiminta, riskit ja valvonta. Lisäksi lausumassa on otettu huomioon sekä sisäisten että muiden tarkastusten havainnot valvonnan ja riskienhallinnan tilasta.

Osastojen arvioinneissa keskeisimmät riskit liittyvät soveltuvan henkilöstön riittävyyteen ja tehtävien hoidon kannalta riittävään ammattitaitoon sekä riskienhallintaan. Kokonaishenkilömäärä arvioidaan riittäväksi, mutta muuttuneet osaamisvaatimukset ja voimakas sisäinen vaihtuvuus aiheuttavat usein tilanteen, jossa kaikkia keskeisiä tehtäviä ei kyetä täyttämään, vaikka samanaikaisesti osaa henkilöstöstä ei kyetä lainkaan sijoittamaan organisaation kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin.

Tavoitteiden asettaminen ja tehtävien priorisointi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta ovat saaneet osastoilta edellisvuoden tapaan hyvän arvion. Sisäisen tarkastuksen arviot ovat näiltä osin osastoja kriittisempiä erityisesti tavoitteiden priorisoinnin ja tavoitteiden toteutumisen seurannan osalta. Lisäksi riskienhallintaan kaivataan systemaattisuutta ja kokonaisvaltaisuutta sekä kytkemistä päivittäiseen toimintaan.

Varainkäyttöön ja taloushallintotehtävien hoitoon liittyvät keskeisimmät havainnot kohdistuvat osaamisen, ohjeiden ja määräysten noudattamisen puutteisiin sekä vaarallisiin työyhdistelmiin. Edelliset havainnot pätevät myös kehitysyhteistyöhön painottuvissa edustustoissa.

Taloushallintoon liittyvän riskienhallinnan ja valvontatoimien arvioitiin muutoinkin olevan selkeästi muiden sektoreiden tilannetta heikompi. Näiltä osin myös tarkastushavainnot ovat melko kriittisiä. Merkittävä osa taloushallintoon liittyvistä valvontatoimista jää itse asiassa edelleen sisäisen tarkastuksen pistotarkastusten tai normaalin edustustojen tarkastuskierroksen varaan. Sisäisen tarkastuksen havaintojen perusteella eri muodoissa esiintyvä korruptio on myös merkittävä riski ulkoasiainhallinnon ja edustustojen toiminnalle erityisesti Euroopan ulkopuolella.

Vaativa toimintaympäristö, suuret apuvolyymit ja ulkopuolisten toimijoiden merkittävän suuri osuus asettavat sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle kehitysyhteistyössä erityisiä haasteita. Kehitysyhteistyöhön liittyvät keskeisimmät riskit ja sisäisen valvonnan, seurannan ja riskienhallinnan kehittämistarpeet on tiedostettu ja kokonaisvaltaista riskienhallintajärjestelmää kehitetään edelleen.

Ministeriö arvioi sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan olevan hallinnonalallaan kokonaisuutena välttävä. Kehittämistoimia on aloitettu mm. kytkemällä riskianalyysi vuotuisen toiminnan ja talouden suunnittelun prosessiin, mutta edelleen riskienhallinta on sirpalemaista ja kytkentä käytännön työhön edellyttää paljon toimia.

Seuraavassa on arviointikehikon luokitusta noudattaen esitetty ulkoasiainhallinnon keskeisimmät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet:

- keskeisissä tehtävissä olevan henkilöstön riittävyyteen, sopivuuteen ja osaamiseen liittyvä riskienhallinta ja sisäisen valvonnan kehittäminen osana työtehtäviä;
- riskienhallinnan systematisoinnin kehittämisen jatkaminen ja kytkentä käytännön työtehtäviin
- taloushallintoon ja sen uusiin menettelytapoihin liittyvä riskienhallinta ja sisäinen valvonta; sekä
- kehitysyhteistyöhön liittyvä riskienhallinta ja valvonta.

1.8 HALLINNONALALLA TOTEUTETTujen ARVIINTIEN TULOKSET

Suomi on sitoutunut parantamaan kehitysyhteistyön ja -politiikan täydentävyyttä ja yhteisiä tavoitteita kumppanimaiden kanssa, kuten Busanin korkean tason kokouksessa avun tuloksellisuudesta sovittiin. Tämän takia on toteutettu laaja evaluointi: *Täydentävyys Suomen kehityspolitiikassa ja -yhteistyössä*. Vuonna 2013 siitä valmistui kolme osaevaluointia, joita ovat Täydentävyys Suomen maaohjelmissa Sambiassa ja Mosambikissa sekä kansalaisjärjestöinstrumenteissa (NGO-evaluointi). Täydentävyyttä arvioitiin Suomen eri toimijoiden sekä kumppanimaiden ja muiden avunantajien kesken. Sitä analysoitiin yhteisten tavoitteiden, strategisten toimien, työnjaon ja yhteisen tilivelvollisuuden näkökulmista. Täydentävyyden vahvistamisella pyritään hyödyntämään kehitysyhteistyön resursseja paremmin.

Sekä Sambiassa että Mosambikissa Suomen ohjelmat olivat hyvin yhteensopivia kumppanimaiden keskeisten kansallisten suunnitelmien kanssa, vaikka Suomella oli myös muita tavoitteita, kuten ihmisoikeusperustaisuus ja kansalaisyhteiskunnan tukeminen. Useimmat maaohjelman osat Mosambikissa täydensivät toisiaan. Siellä Suomi oli myös onnistunut rajaamaan toimintansa kolmelle sektorille yleisen budjettituen lisäksi. Sambiassa yhteistyö muiden avunantajien kanssa oli toimivaa, mutta siellä ei onnistuttu rajaamaan toimintaa ja vain osa hankkeista oli suunniteltu täydentämään sektoriohjelmaa. Evaluoinnin mukaan ohjelmien tehokkuutta vähensi se, ettei ulkoasiainministeriöllä ollut tarpeeksi työntekijöitä hoitamassa Sambian ohjelmaa Helsingissä eikä Suomen edustustossa Mosambikissa.

Läpileikkaavat tavoitteet olivat esillä Suomen ohjelmissa, mutta niiden systemaattisesta edistämisestä hankkeissa ja poliittisessa vuoropuhelussa Mosambikissa ja Sambiassa ei saatu todisteita dokumentti-analysissä. Suomi onnistui Sambiassa tukemaan ilmastokestävyyden seuraamista osana yleisen budjettituen seuraamista, vaikka osa avunantajista oli sitä vastaan.

Kansalaisjärjestöjen toimeenpanemalla kehitysyhteistyöllä oli yhteiset tavoitteet, ml. läpileikkaavat tavoitteet sekä hyviä käytäntöjä. Esimerkiksi kansalaisjärjestötukea oli käytetty vapaamuotoisissa exit-strategioissa, kun Suomi oli vetäytynyt pitkäaikaisista kumppanimaista. Jotkut edustustot olivat aktiivisesti edistäneet työnjakoa ja yhteisiä strategisia toimia kansalaisjärjestöjen ja kahdenvälisen tuen välillä. Humanitaarisista työtä tekevien kolmen kansalaisjärjestön työnjako ja ajoittainen yhteistyö kentällä toimivat hyvin. Paikallisen yhteistyön määräraha (PYM-tuki) ja tuki kansainvälisille kansalaisjärjestöille (INGO-tuki) täydensi kahdenkeskistä kehitysyhteistyötä paremmin kuin tuki suomalaisten kansalaisjärjestöjen kautta kumppanimaiden kansalaisjärjestöille (NGO-tuki). NGO-tuki täydensi kumppanijärjestöjen sekä usein myös kumppanimaiden työtä.

Yksi evaluoinnin huomioista oli, että ministeriön kansalaisjärjestötuen instrumentit eivät suosi täydentävyyttä seuraavista syistä: käytettävissä ei ollut helposti saatavaa ja ajankohtaista tietoa kansalaisjärjestöinstrumenttien sisällöstä, minkä vuoksi kokonaisuutta oli vaikeaa ymmärtää ja hallinnoida; ohjeet täydentävyyden soveltamiseksi käytännössä sekä kansalaisjärjestöinstrumenttien johtamista ja hallintoa varten olivat riittämättömät ja ministeriön sekä edustustojen välinen viestintä ja yhteistyö eivät olleet tehokkaita. Kaikesta huolimatta kansalaisjärjestötukien järjestelmä toimii evaluoinnin mukaan hyvin ja mahdolliset muutokset siinä on tehtävä varoen tuloksellisuuden heikentymistä. Perustelut täydentävyyden lisäämiseksi saivat enemmän kannatusta kuin vastakkaisia näkemyksiä. Täydentävyyden parantamisen tulee perustua vapaaehtoisuuteen ja kannustimiin valtion ja kansalaisyhteiskunnan roolien sekoittamisenvälittämisiksi.

Suomen kehityspoliittiset ohjelmat sisältävät täydentävyyden yleisellä tasolla, mutta käytännön toimintaohjeet maatasolle puuttuvat. Ministeriö ei myöskään seurannut täydentävyyden toteutumista. Päätöksenteko oli hyvin keskittynyttä Helsinkiin, vaikka ohjelmien suunnittelu ja toimeenpano tapahtuivat maatasolla kumppanimaissa. Eri instrumenttien hankkeille tulee luoda monitorointi- ja evaluointijärjestelmät osaksi maahjelmia.

Vuonna 2013 keskitettyjen evaluointien lisäksi kehitysyhteistyön hallinnoinnista vastaavat ministeriön yksiköt teettivät ulkopuolisilla, riippumattomilla asiantuntijoilla hankkeistaan yhteensä 38 ennakkoarviointia tai evaluointia.

Keskitettyjen evaluointien suositusten toimeenpanoa seurataan ministeriössä systemaattisesti. Kehityspoliittinen ohjausryhmä keskusteli vuonna 2013 kahteen kertaan siitä, mikä on muuttunut evaluointien tuloksena. Tärkeimmät muutokset liittyvät tulosperustaiseen toimintaan, vaikuttamistyöhön, yhteistyömaiden kansallisten järjestelmien käyttöön ja riskien hallintaan, ehdollistamiseen ja uusien yhteistyömuotojen käyttöön siirryttäessä kehitysyhteistyöstä monipuolisempiin yhteistyösuhteisiin.

Metsäevaluoinnin seurauksena päätettiin tapauskohtaisen harkinnan pohjalta käyttää myös entistä tiukempaa ehdollistamista silloin, kun kumppanit eivät täytä sitoumuksiaan, ja tämä uhkaa hankkeiden edistymistä ja tuloksia. Ehdollistamista on joissain tapauksissa kokeiltu mm. ehdollistamalla hankkeen aloitus tai maksatukset tiettyihin toimenpiteisiin. Vaihtoehtoisina lähestymistapoina on pyritty vaikuttamaan poliittisen vuoropuhelun kautta, kanavoitu rahoitus ulkoisten palveluntuottajien kautta, suoritusperustainen rahoitus tai neuvoteltu toteutuksesta yhteistyökumppanien kanssa. On muistettava, että ehdollistaminen on erittäin voimakas ase ja sitä pitää käyttää varoen: Nepalissa metsäsektorin tuki ehdollistettiin, mikä johti Suomen vetäytymiseen koko sektorilta 1999.

1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Vuonna 2013 tuli ilmi 42 ulkoasiainhallintoon kohdistunutta väärinkäytöstä tai väärinkäytösepäilyä. Tapauksista kahteen on ollut osallisena ulkoasiainhallinnon palkattuun henkilökuntaan kuuluva henkilö, 29 tapausta liittyy ulkoasiainhallinnon hoitamaan kahdenväliseen kehitysyhteistyöhön, kuusi tapausta on havaittu kansalaisjärjestöyhteistyössä, kaksi liittyy humanitaariseen apuun ja kolme monenkeskiseen kehitysyhteistyöhön.

Näistä on aiheutunut arviolta kohtalaiset rahalliset vahingot ulkoasiainhallinnon varoihin tai omaisuuteen. Kehitysyhteistyövaroihin kohdistuneiden väärinkäytösten seurauksena takaisinperinnässä on vuodelta 2013 yhteensä noin 76 000 euroa.

Edellä mainittujen tapausten johdosta on tehty toimivaltaiselle tutkintaviranomaiselle ilmoituksia väärinkäytöksistä (asemamaassa). Tapausten kohdalla on käytetty myös erilaisia hallinnollisia menettelyjä. Lisäksi on jatkettu joidenkin edellisen vuoden toimintakertomuksessa kirjattujen tapausten käsittelyä.

Lisäksi vuonna 2013 tuli ilmi 47 ulkoasiainhallintoon kohdistuvaa rikosta, jossa tekijänä on ollut ulkopuolinen henkilö. Rikoksena ovat olleet mm. murto ja pahoinpitely.

2. TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2012	Talousarvio 2013 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2013	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	28,11	21 643	21 643,32	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	28,11	21 643	21 643,32	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	32 824 447,53	20 760 009	17 641 431,52	-3 118 577,80	85
12.24.99. UM:n hallinnonalan tulot	29 019 324,90	13 857 000	10 738 422,20	-3 118 577,80	77
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	2 635 123,63	6 903 009	6 903 009,32	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	1 169 999,00	0	0,00	0,00	0
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	14 712,71	10 588	10 588,08	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	14 712,71	10 588	10 588,08	0,00	100
15. Lainat	650 461,56	367 885	367 884,87	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	650 461,56	367 885	367 884,87	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	33 489 649,91	21 160 126	18 041 547,79	-3 118 577,80	85

Päälukuan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2012	Talousarvio 2013 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2013 määrärahojen		Tilinpäätös 2013	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2013	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2013	Käyttö vuonna 2013 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	0,00	70 765	70 765,00		70 765,00	0,00	0,00	70 765,00	70 765,00	0,00
23.01.03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)	0,00	70 765	70 765,00	0,00	70 765,00	0,00	0,00	70 765,00	70 765,00	0,00
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 230 243 049,98	1 285 149 800	888 556 208	391 630 506,81	1 280 186 714,79	4 963 085,21	424 362 929,88	1 680 146 729,88	1 171 302 153,48	501 948 625,64
24.01.01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2v)	204 459 000,00	200 551 000	187 594 958,88	12 956 041,12	200 551 000,00	0,00	24 027 914,28	224 578 914,28	211 622 873,16	12 956 041,12
24.01.21. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2v)	478 000,00	794 000	293 392,62	500 607,38	794 000,00	0,00	476 895,53	1 270 895,53	435 195,89	500 607,38
24.01.29. UM:n hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	20 222 923,97	22 127 000	20 781 681,08		20 781 681,08	1 345 318,92				
24.01.29.1. Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot	10 639 770,79	11 587 000	10 712 434,30		10 712 434,30	874 565,70				
24.01.29.2. Kehitysyhteistyön arvonlisäveromenot	9 579 030,35	10 140 000	10 061 045,95		10 061 045,95	78 954,05				
24.01.29.3. Lähialueyhteistyön arvonlisäveromenot	4 122,83	400 000	8 200,83		8 200,83	391 799,17				
24.01.74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3v)	6 000 000,00	4 000 000	250 530,94	3 749 469,06	4 000 000,00	0,00	3 265 923,14	7 265 923,14	3 318 883,11	3 947 040,03
24.10.20. Suomalaisen kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)	280 681,63	400 000	124 692,64		124 692,64	275 307,36				
24.10.20.09. Varalta käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintameneihin	280 681,63	400 000	124 692,64		124 692,64	275 307,36				
24.10.21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)	816 043,73	4 057 000	751 814,10		751 814,10	3 305 185,90				
24.10.21.01. Siviilikriisinhallinta	312 069,96	3 357 000	152 562,98		152 562,98	3 204 437,02				

ULKOASIAINMINISTERIÖ
TILINPÄÄTÖS 2013

24.10.21.02.	Vaalitarkkailijat	171 077,80	300 000	219 960,50		219 960,50	80 039,50				
24.10.21.03.	Rauhanväittäminen	332 895,97	400 000	379 290,62		379 290,62	20 709,38				
24.20.66.	Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3v)	3 069 100,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	1 138 910,32	1 138 910,32	597 763,92	371 767,21
24.30.66.	Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3v)	893 520 000,00	940 392 000	615 011 621,36	325 380 378,64	940 392 000,00	0,00	364 724 018,91	1 305 116 018,91	864 086 768,85	434 637 770,75
24.30.66.1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	250 090 000,00	308 389 000	257 864 990,66	50 524 009,34	308 389 000,00	0,00	25 953 741,18	334 342 741,18	278 174 376,22	56 168 364,96
24.30.66.2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	319 386 000,00	288 280 000	101 614 356	186 665 644,13	288 280 000,00	0,00	232 815 559,61	521 095 559,61	249 490 230,24	265 629 493,74
24.30.66.2.1.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	300 250 000,00	274 070 000	101 164 355,87	172 905 644,13	274 070 000,00	0,00	221 347 966,17	495 417 966,17	247 293 949,48	245 232 965,73
24.30.66.2.2.	Iso-Britannian kehitysyhteistyöosaston (DFID) yhteistoimintahankkeen menot	13 822 000,00	11 900 000	0,00	11 900 000,00	11 900 000,00	0,00	8 824 175,97	20 724 175,97	422 322,96	18 475 816,57
24.30.66.2.3.	Pohjoismaisen kehitysrahaston (NDF) yhteistoimintahankkeiden menot	2 000 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	851 493,11	851 493,11	851 492,75	0,00
24.30.66.2.4.		500 000,00	1 000 000	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	2 133,00	1 002 133,00	0,00	1 000 000,00
24.30.66.2.5.	Alankomaiden ulkoministeriön yhteishankkeiden menot	200 000,00	200 000	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00	40 182,14	240 182,14	200 000,00	0,00
24.30.66.2.6.	Kanadan Maputon surilähetysten yhteistoimintahankkeen (PROAGRI II) menot	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	1 443,72	1 443,72	0,00	0,00
24.30.66.2.7.	Norjan ulkoministeriön yhteistoimintahankkeen (PRORURAL) menot	1 589 000,00	810 000	0,00	810 000,00	810 000,00	0,00	740 145,44	1 550 145,44	0,00	870 711,44
24.30.66.2.8.	Saksan kehitysyhteistyöviraston (GIZ) yhteistoimintahankkeiden menot	525 000,00	50 000	0,00	50 000,00	50 000,00	0,00	758 020,06	808 020,06	222 465,05	50 000,00
24.30.66.2.9.	Luxemburgin ulkoministeriön yhteistoimintahankkeiden menot	500 000,00	250 000	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	250 000,00	500 000,00	500 000,00	0,00
24.30.66.3.	Euroopan kehitysrahasto	58 876 000,00	57 894 000	29 605 587,07	28 288 412,93	57 894 000,00	0,00	17 459 412,93	75 353 412,93	47 065 000,00	28 288 412,93
24.30.66.4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	50 934 000,00	61 203 000	36 925 677,03	24 277 322,97	61 203 000,00	0,00	37 729 547,17	98 932 547,17	62 064 405,40	36 560 461,80
24.30.66.5.	Humanitaarinen apu	83 573 000,00	86 000 000	85 980 435,68	19 564,32	86 000 000,00	0,00	10 392 884,74	96 392 884,74	96 373 320,42	19 564,32
24.30.66.6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	8 561 000,00	9 826 000	3 578 298,75	6 247 701,25	9 826 000,00	0,00	7 547 733,14	17 373 733,14	9 251 553,90	8 107 724,34
24.30.66.7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	2 600 000,00	2 600 000	899 554,74	1 700 445,26	2 600 000,00	0,00	2 169 618,06	4 769 618,06	2 227 481,70	2 542 136,36
24.30.66.8.		103 000 000,00	107 800 000	94 712 434,82	13 087 565,18	107 800 000,00	0,00	11 457 145,21	119 257 145,21	105 269 071,32	13 948 819,65
24.30.66.9.	Korkotuki	16 500 000,00	18 400 000	3 830 286,74	14 569 713,26	18 400 000,00	0,00	19 198 376,87	37 598 376,87	14 171 329,65	23 372 792,65
24.30.88.	Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (siirtomääräraha 3 v)	14 999 780,00	18 000 000	9 999 910,00	8 000 090,00	18 000 000,00	0,00	0,00	18 000 000,00	9 999 910,00	8 000 090,00
24.90.50.	Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	1 792 798,95	1 743 000	1 733 283,50		1 733 283,50	9 716,50				
24.90.50.01.	Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotus	480 312,92	509 000	509 000,00		509 000,00	0,00				
24.90.50.01.1.	Eurooppalainen Suomi ry	249 000,00	249 000	249 000,00		249 000,00	0,00				
24.90.50.01.2.	Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry	51 000,00	51 000	51 000,00		51 000,00	0,00				
24.90.50.01.3.	Muiden kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotus	180 312,92	209 000	209 000,00		209 000,00	0,00				
24.90.50.02.	Suomen YK-liitto ry	315 000,00	300 000	300 000,00		300 000,00	0,00				
24.90.50.03.	Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi	80 000,00	75 000	75 000,00		75 000,00	0,00				
24.90.50.04.	Saamelaisneuvosto	75 000,00	75 000	67 500,00		67 500,00	7 500,00				
24.90.50.05.	Etyj:n toimintaa tukevat järjestöt sekä ihmisoikeusjärjestöt (EK)	42 486,03	30 000	28 983,50		28 983,50	1 016,50				
24.90.50.06.	SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa	65 000,00	65 000	65 000,00		65 000,00	0,00				
24.90.50.07.	Kansalaisjärjestöjen konfliktinestoverkosto KATU	100 000,00	100 000	100 000,00		100 000,00	0,00				
24.90.50.08.	Crisis Management initiative ry	450 000,00	410 000	410 000,00		410 000,00	0,00				

24.90.50.09.	Suomen Atlantti-seura	100 000,00	94 000	94 000,00		94 000,00	0,00					
24.90.50.10. 24.90.51.	Muut kansainvälistä toimintaa harjoittavat yhteisöt Hädänalalaisten avustaminen (arviomääräraha)	85 000,00 38 020,38	85 000 39 000	83 800,00 29 495,28		83 800,00 29 495,28	1 200,00 9 504,72					
24.90.66.	Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2v)	83 778 000,00	90 051 000	50 341 683,97	39 709 316,03	90 051 000,00	0,00	30 001 015,42	120 052 015,42	80 342 699,39	39 709 316,03	
24.90.67.	Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3v)	500 000,00	500 000	0,00	500 000,00	500 000,00	0,00	728 252,28	1 228 252,28	236 863,74	991 388,54	
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja Arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3v)	0,00	1 495 800	661 195,42	834 604,58	1 495 800,00	0,00	0,00	1 495 800,00	661 195,42	834 604,58	
24.90.95.	Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	288 701,32	1 000 000	981 948,19		981 948,19	18 051,81					
25. Oikeusministeriön hallinnonala		533 783,57	0	0,00		0,00	0,00					
25.01.29.	Oikeusministeriön hallinnonalan arvonnäveroimenot (arviomääräraha)	2 106,43	0	0,00		0,00	0,00					
25.50.20. 25.50.20.3.	Vaalimenot (arviomääräraha) Presidentin vaali	531 677,14 466 340,07	0 0	0,00 0,00		0,00 0,00	0,00 0,00					
25.50.20.4.	Kunnallisvaalit	65 337,07	0	0,00		0,00	0,00					
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		92 344,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28.60.01.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)	92 344,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala		0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	15 000,00	15 000,00	7 941,44	0,00	0,00
29.01.21. 29.01.21.3.	Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v) Muut kansainväliset hankkeet	0,00 0,00	0 0	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	15 000,00 15 000,00	15 000,00 15 000,00	7 941,44 7 941,44	0,00 0,00	0,00 0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		120 403,60	1 321 941	1 286 760,28	0,00	1 286 760,28	35 180,69	0,00	0,00	14 430,87	0,00	0,00
32.30.51.	Julkiset työvoimapalvelut (siirtomääräraha 2 v)											
32.30.51.07.	Palkkatuettu työ, valtiohallinto	17 865,02	14 431	14 430,87	0,00	14 430,87	0,00	0,00	0,00	14 430,87	0,00	0,00
32.30.51.07.1	Palkkaukset	0,00	14 431	14 430,87	0,00	14 430,87	0,00	0,00	0,00	14 430,87	0,00	0,00
32.30.51.2.	Työllistäminen valtiohallintoon	17 865,02	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32.30.51.2.1.	Palkkaukset	17 865,02	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32.60.43.	Kioton mekanismit (arviomääräraha)	102 538,58	1 307 510	1 272 329,41		1 272 329,41	35 180,69					
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala		400 000,00	400 000	400 000,00	0,00	400 000,00	0,00	0,00	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00
33.01.01.	Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	400 000,00	400 000	400 000,00	0,00	400 000,00	0,00	0,00	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä		1 231 389 581,15	1 286 942 506	890 313 733,26	391 630 506,81	1 281 944 240,07	4 998 265,90	424 377 929,88	1 680 632 494,88	1 171 795 290,79	501 948 625,64	

Talousarvion toteumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾			Vuoden 2013 valtuudet				Talousarvio-menot 2013	Määräraha-tarve 2014	Määräraha-tarve 2015	Määräraha-tarve 2016	Määräraha-tarve myöhem-min	Määräraha-tarve yhteensä
	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2013 TA:ssa							
24.30.50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle	0	268 188	0	268 188	0	268 188	0						0
Vuonna 2013 käytettävissä olleet valtuudet		268 188	0	268 188		268 188							
24.30.66. Varsinainen kehitysyhteistyö	5 959 182	1 248 911	0	1 248 911	1 163 777	85 134	0	585 033	846 651	473 150	376 901	1 138 363	2 835 065
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	5 959 182	0	0	0	0	0	0	585 033	727 138	333 854	200 582	409 715	1 671 289
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	454 904							7 544	10 081	13 748	12 297	142 349	178 475
Vuonna 2013 käytettävissä olleet valtuudet, josta		1 248 911	0	1 248 911	1 163 777	85 134	0		119 513	139 296	176 319	728 648	1 163 776
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾		20 000	0	20 000	13 107	6 893	0		2 749	1 045	1 979	7 333	13 106
24.90.67. Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot	3 000	0	0	0	0	0	0	130	218	50	0	0	268
Aikaisempien vuosien valtuudet	3 000							130	218	50			268
Vuonna 2013 käytettävissä olleet valtuudet				0	0	0							0
24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön menot	0	900	0	900	900	0	0	0	300	300	300	0	900
Aikaisempien vuosien valtuudet													0
Vuonna 2013 käytettävissä olleet valtuudet		900		900	900	0			300	300	300		900
32.60.43. Työ- ja elinkeinoministeriön Kioton mekanismit	5 200	95	0	95	95	0	0	1 272	3 404	545	328	230	4 507
Aikaisempien vuosien valtuudet	5 200							1 262	3 382	523	315	210	4 430
Vuonna 2013 käytettävissä olleet valtuudet		95	0	95	95	0	0	10	22	22	13	20	77
Yhteensä	5 967 382	1 518 094	0	1 518 094	1 164 772	353 322	0	586 425	850 573	474 045	377 529	1 138 593	2 840 740

ULKOASIAINMINISTERIÖ
TILINPÄÄTÖS 2013

Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	5 967 382						586 425	730 738	334 427	200 897	409 925	1 675 987
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	454 904						7 544	10 081	13 748	12 297	142 349	178 475
- talonrakennushankevaltuudet ⁵⁾	0						0	0	0	0	0	0
Vuonna 2013 käytettävissä olleet valtuudet	1 518 094	0	1 518 094	1 164 772	353 322	0		119 835	139 618	176 632	728 668	1 164 753
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	20 000	0	20 000	13 107	6 893	0		2 749	1 045	1 979	7 333	13 106

3. TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2013 - 31.12.2013		1.1.2012 - 31.12.2012	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	57 659 139,05		52 899 485,92	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	1 439 072,05		1 687 838,73	
Muut toiminnan tuotot	<u>6 708 562,32</u>	65 806 773,42	<u>23 368 479,18</u>	77 955 803,83
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	14 294 518,81		11 214 567,34	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	208 852,89		183 153,69	
Henkilöstökulut	132 787 416,56		130 023 217,83	
Vuokrat	25 152 058,37		24 345 643,72	
Palvelujen ostot	79 138 887,63		83 619 870,05	
Muut kulut	57 333 011,20		57 407 641,95	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-4 041 948,11		-6 044 816,80	
Poistot	11 698 929,47		10 859 808,81	
Sisäiset kulut	<u>350 347,60</u>	<u>-316 922 074,42</u>	<u>215 270,80</u>	<u>-311 824 357,39</u>
JÄÄMÄ I		-251 115 301,00		-233 868 553,56
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	-942 816,16		-160 659,45	
Rahoituskulut	<u>-1 607,17</u>	-944 423,33	<u>-6 615,31</u>	-167 274,76
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	571 694,27		1 394 086,51	
Satunnaiset kulut	<u>-68 197,94</u>	503 496,33	<u>-57 399,85</u>	1 336 686,66
JÄÄMÄ II		-251 556 228,00		-232 699 141,66
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Voittoa tavoitelemattomille yhteisöille	108 416 623,55		93 765 290,10	
Kotitalouksille	100 688,99		100 840,27	
Euroopan unionille	33 090 000,00		42 364 080,00	
Ulkomaille	784 204 799,08		734 294 847,69	
Kulujen palautukset	<u>-2 772 122,72</u>	<u>-923 039 988,90</u>	<u>-1 109 550,50</u>	<u>-869 415 507,56</u>
JÄÄMÄ III		-1 174 596 216,90		-1 102 114 649,22
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	21 643,32		28,11	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-14 081 876,95</u>	<u>-14 060 233,63</u>	<u>-12 684 559,56</u>	<u>-12 684 531,45</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-1 188 656 450,53</u>		<u>-1 114 799 180,67</u>

4. TASE

	31.12.2013		31.12.2012	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	13 364 486,82		14 208 846,27	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>10 860 343,29</u>	24 224 830,11	<u>9 897 812,37</u>	24 106 658,64
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennusmaa- ja vesialueet	89 669 248,58		93 513 183,64	
Rakennukset	130 266 993,02		131 782 499,44	
Koneet ja laitteet	3 915 311,96		4 646 280,63	
Kalusteet	150 277,71		124 665,17	
Muut aineelliset hyödykkeet	985 620,43		996 080,57	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>14 426 202,86</u>	239 413 654,56	<u>19 138 207,14</u>	250 200 916,59
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	145 158 298,93	<u>145 158 298,93</u>	135 158 388,93	<u>135 158 388,93</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ				
		408 796 783,60		409 465 964,16
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	485 154,93	485 154,93	694 007,82	694 007,82
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset		52 818 930,30		53 117 285,05
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Siirtosaamiset	0,00		5 223,70	
Muut lyhytaikaiset saamiset	2 020 742,70		2 974 451,99	
Ennakkomaksut	<u>15 606 794,91</u>	17 627 537,61	<u>3 515 224,45</u>	6 494 900,14
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	470 510,57		469 522,83	
Muut pankkitilit	10 125 784,49		10 010 400,86	
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>13 886,12</u>	<u>10 610 181,18</u>	<u>22 995,31</u>	<u>10 502 919,00</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ				
		81 541 804,02		70 809 112,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
		<u>490 338 587,62</u>		<u>480 275 076,17</u>

	31.12.2013		31.12.2012	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	396 279 798,62		396 279 798,62	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	8 349 920,23		2 688 618,16	
Pääoman siirrot	1 193 303 979,19		1 120 460 482,74	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-1 188 656 450,53</u>	409 277 247,51	<u>-1 114 799 180,67</u>	404 629 718,85
PITKÄAIKAINEN				
Muut pitkäaikaiset velat	<u>591 676,00</u>	591 676,00	<u>0,00</u>	0,00
LYHYTAIKAINEN				
Saadut ennakot	3 131,25		1 700 000,00	
Ostovelat	60 383 626,07		39 172 326,24	
Tilivirastojen väliset tilitykset	2 360 818,50		2 251 753,70	
Edelleen tilittävät erät	2 161 918,35		2 313 901,62	
Siirtovelat	15 438 451,33		30 003 822,94	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>121 718,61</u>	<u>80 469 664,11</u>	<u>203 552,82</u>	<u>75 645 357,32</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		81 061 340,11		75 645 357,32
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>490 338 587,62</u>		<u>480 275 076,17</u>

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Liite 1	Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta
Liite 1a	Tilikurssit 31.12.2013
Liite 2	Nettoutetut tulot ja menot
Liite 3	Arviomäärärahojen ylitykset
Liite 4	Peruutetut siirretyt määrärahat
Liite 5	Henkilöstökulujen erittely
Liite 6	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
Liite 7	Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
Liite 8	Rahoitustuotot ja -kulut
Liite 9	Talousarviotaloudesta annetut lainat
Liite 10	Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
Liite 11	Taseen rahoituserät ja velat
Liite 12	Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut
Liite 13 - 14	Taseeseen sisältyvät ja sisältymättömät rahastoidut varat
Liite 15	Velan muutokset
Liite 16	Velan maturiteettijakauma ja duraatio
Liite 17	Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot
Liite 17a	Edustustojen nettokäyttö 2011 - 2013, pl. arvonlisäveromenot
Liite 17b	Ministeriön yksiköiden nettokäyttö 2011 - 2013, pl. arvonlisäveromenot

Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1) Ulkoasiainministeriön budjetoinnissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia, joilla olisi vaikutuksia tilinpäätöksen laskelmiin ja niiden vertailtavuuteen.

2) Ulkoasiainministeriö vahvistaa kuukauden välein hallinnonalalle valuuttakursseihin perustuvat tilikurssit, joiden perusteella ulkomaanrahassa olevat kirjanpidon viennit muutetaan euroiksi tilikauden kirjanpidossa.

Tilinpäätöksessä on käytetty samaa perustetta muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.

Liitteessä 1 a on luettelo ulkoasiainministeriön kirjanpidossa 31.12.2013 voimassa olleista kursseista. Tili-kurssit on vahvistettu käyttäen hyväksi ministeriön päävälittäjäpankista sekä EKP:stä saatavia tietoja. Kurssit on määritelty edellisten kuukausien valuuttakurssikehityksen perusteella.

3) Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät ovat vertailukelpoiset edellisvuoden tietoihin.

Tuotannontekijöiden hankintamenot ja suoritteiden myyntitulot ovat olennaisuuden periaatteen mukaisesti viimeistään ennen tilinpäätöstä kirjattu liikekirjanpitoon suoriteperusteella. Omaan käyttöön valmistettujen hyödykkeiden (esim. atk-ohjelmat) hankintamenot on aktivoitu keskeneräisiin hankintoihin. Muut kuin edellä mainitut menot ja tulot on viimeistään ennen tilinpäätöstä kirjattu liikekirjanpitoon varainhoitovuoden talousarviokirjanpidon mukaisesti. Talousarviomenot ja -tulot on viimeistään ennen tilinpäätöstä kirjattu talousarviokirjanpitoon varainhoitovuoden talousarvion perusteita noudattaen.

Aktivoituihin hankintamenoihin ei sisälly kiinteitä menoja.

4) Merkitykseltään olennaisia ja aiempiin tilikausiin kohdistuvia korjauksia tai muita kirjanpidon vientejä ei ole tehty tilikauden aikana.

5) Tilinpäätösvuoden tiedot ovat vertailukelpoisia edellisvuosien tietoihin. Vuoden 2013 aikana on suljettu kaksi edustustoa. Tällä ei kuitenkaan ole ollut samanlaista vaikutusta UM:n hallinnonalan tuloihin, liikekirjanpidon myyntivoittoihin ja -tappioihin kuin vuoden 2012 aikana toteutetuilla edustustojen sulkemisilla.

6) Vuonna 2009 poistettiin Adelnvistä taide-esineet (=taulut, veistokset ym.) erilliseen excel-pohjaiseen taiderekisteriin, johon on rekisteröity myös ns. deponoidut taide-esineet. Kun taide-esineet poistettiin Adelnvistä, poistui niiden arvo myös pääkirjanpidosta. Taiderekisteriin siirrettyjen taide-esineiden arvoa ei vuonna 2009 palautettu pääkirjanpitoon, kuten olisi pitänyt. Vuoden 2013 aikana pääkirjanpitoon on palautettu lkp-tilille 1280 tulosalueittain taiderekisteriin siirrettyjen taide-esineiden arvo. Vastatilinä on käytetty Valtiokonttorin kehotuksesta satunnaisia tuottoja.

7) UM ottaa käyttöönsä 1.4.2014 Kieku-järjestelmän taloushallinto-osion. Kieku-käyttöä valmistelevana toimenpiteenä Adelnvistä on massa-ajoilla poistettu vuoden 2013 aikana hankinta-arvoltaan alle 1 000 euron kohteet. 1280-tililtä on niin ikään massa-ajona poistettu sinne tallennetut vuonna 2009 jääneet muut kohteet kuin taulut.

8) UM:n taseeseen ei sisälly suurlähettiläs Cay Sundströmin v. 1959 Suomen valtiolle testamenttaamaa museoesinekokoelmaa, jota säilytetään Pekingin suurlähetystön virka-asunnossa.

9) Tilinpäätösvuoden jälkeisistä tapahtumista tilivirastolla ei ole raportoitavaa.

Ulkoministeriön vahvistamat tilikurssit 31.12.2013

Aakkostunnus	Maa	Valuutan suom. nimi	1 eur = x val	ECB:n kurssi
AED	Arabiemiirikunnat	dirhami	4,980000	
AFN	Afganistan	afghani	78,750000	
ARS	Argentiina	peso	8,250000	
AUD	Australia	dollari	1,470000	X
BGN	Bulgaria	lev	1,960000	X
BRL	Brasilia	real	3,100000	X
BYR	Valko-Venäjä	rupla	12 600,000000	
CAD	Kanada	dollari	1,440000	X
CHF	Sveitsi	frangi	1,230000	X
CLP	Chile	peso	704,000000	
CNY	Kiina	juan renminbi	8,240000	X
COP	Kolumbia	peso	2 600,000000	
CZK	Tsekki	koruna	27,250000	X
DKK	Tanska	kruunu	7,440000	X
DZD	Algeria	dinaari	108,000000	
EGP	Egypti	punta	9,320000	
ETB	Etiopia	birr	25,500000	
GBP	Englanti	punta	0,830000	X
HKD	Hongkong	dollari	10,480000	X
HRK	Kroatia	kuna	7,620000	X
HUF	Unkari	forintti	298,000000	X
IDR	Indonesia	rupia	15 510,000000	X
ILS	Israel	sekeli	4,810000	X
INR	Intia	rupia	84,990000	X
IQD	Irak	dinaari	1 600,000000	
IRR	Iran	rial	38 000,000000	
ISK	Islanti	kruunu	166,000000	
JPY	Japani	jeni	137,000000	X
KES	Kenia	shillinki	116,000000	
KRW	Korea	won	1 435,000000	X
KZT	Kazakstan	tenge	209,000000	
LBP	Libanon	punta	2 045,000000	
LTL	Liettua	liti	3,450000	X
LVL	Latvia	lati	0,710000	X
MAD	Marokko	dirhami	11,200000	
MXN	Meksiko	NP	17,620000	X
MYR	Malesia	ringgit	4,350000	X
MZN	Mosambik	metical	40,700000	
NGN	Nigeria	naira	215,000000	
NIO	Nicaragua	kultacordoba	33,500000	
NOK	Noria	kruunu	8,210000	X
NPR	Nepal	rupia	133,000000	
PEN	Peru	sol	3,800000	
PHP	Filippiinit	peso	59,390000	X
PLN	Puola	zloty	4,190000	X
RON	Romania	leu	4,450000	X
RSD	Serbia	dinaari	114,000000	
RUB	Venäjä	rupla	44,300000	X
SAR	Saudi-Arabia	rial	5,080000	
SEK	Ruotsi	kruunu	8,900000	X
SGD	Singapore	dollari	1,690000	X
SYP	Syyria	punta	189,000000	
THB	Thaimaa	baht	42,990000	X
TND	Tunisia	dinaari	2,240000	
TRY	Turkki	liira	2,730000	X
TZS	Tansania	shillinki	2 163,000000	
UAH	Ukraina	grivna	11,100000	
USD	Yhdysvallat	dollari	1,350000	X
VND	Vietnam	dong	28 600,000000	
ZAR (ja NAD)	Etelä-Afrikka ((Namibia))	randi ((dollari))	13,650000	X
ZMW	Sambia	kwacha	7,350000	

Liite 2

Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Talousarvion 2013 määrärahojen					Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
		Tilinpäätös 2012	Talousarvio 2013 (TA + LTA:t)	käyttö vuonna 2013	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2013	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2013	Käyttö vuonna 2013 (pl. peruutuk- set)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24.01.01	Bruttomenot	262 839 361,73	268 112 000	249 730 310,24		262 686 351,36					
Toimintamenot	Bruttotulot	58 380 361,73	67 561 000	62 135 351,36		62 135 351,36					
	Nettomenot	204 459 000,00	200 551 000	187 594 958,88	12 956 041,12	200 551 000,00	0,00	24 027 914,28	224 578 914,28	211 622 873,16	12 956 041,12
24.01.29	Bruttomenot	20 222 923,97		20781681,08		20 781 681,08					
Arvonlisävero-	Bruttotulot	0,00		0,00		0,00					
menot	Nettomenot	20 222 923,97	22 127 000	20 781 681,08		20 781 681,08	1 345 318,92				
24.90.95	Bruttomenot	288 701,32		982 774,01		982 774,01					
Kurssivaihtelut	Bruttotulot	0,00		825,82		825,82					
	Nettomenot	288 701,32	1 000 000	981 948,19		981 948,19	18 051,81				
33.01.01	Bruttomenot	400 000,00	400 000	400 000,00		0,00					
STM:n toiminta-	Bruttotulot	0,00	0,00	0,00		0,00					
menot	Nettomenot	400 000,00	400 000	400 000,00	0,00	0,00	400 000,00	0,00	400 000,00	400 000,00	0,00

Liite 3

Arviomäärärahojen ylitykset

Ei esitettävää tietoa

Liite 4

Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.

		Peruutettu	
		Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala			6 903 009,32
Vuosi 2011			4 044 019,70
24.20.66.	Lähialueyhteistyö	169 379,19	
24.30.66.2.1.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	2 891 050,96	
24.30.66.2.5.	Tanskan Maputon suurlähetystön yhteistoimintahankkeen (FASE) menot	30 947,14	
24.30.66.2.6.	Kanada Maputon suurlähetystön yhteistoimintahankkeen (PROAGRI II) menot	1 443,72	
24.30.66.2.8.	Saksan kehitysyhteistyöviraston (GIZ) yhteistoimintahankkeiden menot	535 555,01	
24.30.66.4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	307 679,97	
24.30.66.6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	14 454,90	
24.30.66.8	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	39 254,24	
24.30.66.9.	Korkotuki	54 254,57	
Vuosi 2012			2 858 989,62
24.01.21	Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	335 092,26	
24.30.66.2.2.	Ison-Britannian kehitysyhteistyöosaston (DFID) yhteistoimintahankkeen menot (EK)	1 826 036,44	
24.30.66.2.3.	Pohjoismaisen kehitysrahaston (NDF) yhteistoimintahankkeiden menot (EK)	0,36	
24.30.66.2.4.	Itävallan kehitysyhteistyöviraston (ADA) yhteistoimintahankkeiden menot (EK)	2 133,00	
24.30.66.2.5.	Alankomaiden ulkoministeriön yhteishankkeiden menot (EK)	9 235,00	
24.30.66.2.7.	Norjan ulkoministeriön yhteistoimintahankkeiden (PRORURAL) menot (EK)	679 434,00	
29.01.21.3.	Muut kansainväliset hankkeet	7 058,56	
Pääluokat yhteensä			6 903 009,32
Vuosi 2011			4 044 019,70
Vuosi 2012			2 858 989,62

Liite 5

Henkilöstökulujen erittely

	2013	2012
Henkilöstökulut	109 982 150,96	108 455 522,17
Palkat ja palkkiot	108 957 500,58	107 468 450,66
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	1 024 650,38	987 071,51
Henkilösivukulut	22 805 265,60	21 567 695,66
Eläkekulut	17 512 009,86	16 593 299,08
Muut henkilösivukulut	5 293 255,74	4 974 396,58
Yhteensä	132 787 416,56	130 023 217,83
Johdon palkat ja palkkiot, josta	12 327 367,00	12 081 636,00
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	354 923,85	374 920,22
Johto	213 951,00	230 294,00
Muu henkilöstö	140 972,85	144 626,22

Liite 6

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta.

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo %
1120 Ostetut atk-ohjelmistot	Tasapoisto	5	20	0 %
1122 Tekijänoikeudet	Tasapoisto	5	20	0 %
1123 Liittymismaksut	Tasapoisto	5	20	0 %
1140 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	Tasapoisto	5	20	0 %
1149 Vuokrattujen tilojen perusparannukset	Tasapoisto	5	20	0 %
1210 Maa-alueet	Ei poistoja	-	-	-
1220 Asuinrakennukset	Tasapoisto	20-40	2,5-5	0 %
1221 Toimistorakennukset	Tasapoisto	20-40	2,5-5	0 %
1229 Muut rakennukset	Tasapoisto	20-40	2,5-5	0 %
1250 Autot ja muut maakuljetusvälineet	Tasapoisto	5	20	0 %
1254 Kevyet työkoneet	Tasapoisto	5	20	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	Tasapoisto	3	33,33	0 %
1256 Toimistokoneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintäl.	Tasapoisto	5	20	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0 %
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	Tasapoisto	5	20	0 %
1279 Muut kalusteet	Tasapoisto	5	20	0 %
1280 Taide-esineet	Ei poistoja	-	-	-
1289 Muut aineelliset hyödykkeet	Tasapoisto	5	20	0 %

Ulkoasiainhallinnossa on taseen ulkopuolista kansallisomaisuutta. Siitä, kuten ei myöskään maa-alueista (lkp 1210) ja lkp-tilille 1280 kirjatusta taide-esineistä, tehdä suunnitelman mukaisia poistoja.

Liite 7

Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä		
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakko- maksut ja keskeneräiset hankinnat			
Hankintameno 1.1.2013	0,00	19 515 368,18	9 897 812,37	29 413 180,55		
Lisäykset	0,00	2 729 083,84	3 661 623,58	6 390 707,42		
Vähennykset	0,00	-136 268,27	-2 699 092,66	-2 835 360,93		
Hankintameno 31.12.2013	0,00	22 108 183,75	10 860 343,29	32 968 527,04		
Kertyneet poistot 1.1.2013	0,00	5 306 521,91	0,00	5 306 521,91		
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	76 245,28	0,00	76 245,28		
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	3 513 420,30	0,00	3 513 420,30		
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00		
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00		
Kertyneet poistot 31.12.2013	0,00	-8 743 696,93	0,00	-8 743 696,93		
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00		
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	0,00	13 364 486,82	10 860 343,29	24 224 830,11		

	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä	
	121 Rakennusmaa- ja vesialueet	122 Rakennukset	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet *)	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2013	93 513 183,64	150 056 284,29	8 130 196,45	214 252,38	490 994,29	19 138 207,14	271 543 118,19
Lisäykset	484 381,23	6 995 340,64	1 159 690,63	69 800,00	980 444,08	3 152 585,76	12 842 242,34
Vähennykset	-4 328 316,29	-2 697 572,33	-180 561,11	-16 312,70	-490 994,29	-7 864 590,04	-15 578 346,76
Hankintameno 31.12.2013	89 669 248,58	154 354 052,60	9 109 325,97	267 739,68	980 444,08	14 426 202,86	268 807 013,77
Kertyneet poistot 1.1.2013	0,00	18 273 784,85	3 478 647,48	89 587,21	0,00	0,00	21 842 019,54
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	484 197,56	130 628,37	14 167,22	0,00	0,00	628 993,15
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	6 297 472,29	1 845 994,90	42 041,98	0,00	0,00	8 185 509,17
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2013	0,00	-24 571 257,14	-5 324 642,38	-131 629,19	0,00	0,00	-30 027 528,71
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	89 669 248,58	130 266 993,02	3 915 311,96	150 277,71	980 444,08	14 426 202,86	239 408 478,21

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	
Hankintameno 1.1.2013	135 158 388,93	0,00	0,00	135 158 388,93
Lisäykset	9 999 910,00	0,00	0,00	9 999 910,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2013	145 158 298,93	0,00	0,00	145 158 298,93
Kertyneet poistot 1.1.2013	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2013	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	145 158 298,93	0,00	0,00	145 158 298,93

*) Pääkirjanpidon arvo lkp-tilillä 1280 eroaa erillisen taiderekisterin arvosta €5.176,35. Ero johtuu New York/YKEn tulosalueelle tehdystä virheellisestä arvonkorotuskirjauksesta, joka oikaistaan vuoden 2014 kirjanpidossa.

Liite 8

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2013	2012	Muutos 2013 - 2012
Korot euromääräisistä saamisista	8 023,79	6 993,79	1 030,00
Korot valuuttamääräisistä saamisista	31 934,06	121 048,08	-89 114,02
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	-982 774,01	-288 701,32	-694 072,69
Osingot	0,00	0,00	0,00
Liikelaistosten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	-942 816,16	-160 659,45	-782 156,71
Rahoituskulut	2 013	2 012	Muutos 2013-2012
Korot euromääräisistä veloista	1 866,59	5 823,92	-3 957,33
Korot valuuttamääräisistä veloista	260,87	497,76	-236,89
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	-825,82	0,00	-825,82
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	305,53	293,63	11,90
Rahoituskulut yhteensä	1 607,17	6 615,31	-5 008,14
Netto	-944 423,33	-167 274,76	-777 148,57

Liite 9

Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektorit	Lainapääoma 31.12.2013	Lisäys 2013	Vähennys 2013	Lainapääoma 31.12.2012	Pääomamuutos 2013 - 2012
Ulkomaat	50 320 050,49	0,00	367 884,87	50 687 935,36	-367 884,87
Muut maat ja kansainväliset järjestöt	50 320 050,49	0,00	367 884,87	50 687 935,36	-367 884,87
Yhteensä	50 320 050,49	0,00	367 884,87	50 687 935,36	-367 884,87

Liite 10

Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappale määrä	Markkina-arvo	31.12.2013 Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	31.12.2012 Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	753014		119 375 719,67	92,10	0,0	0,00		109 375 809,67
Teollisen yhteistyön Rahasto Oy (Finnfund)	694191		109 375 809,67		0,0	0,00		94 376 029,67
Teollisen yhteistyön Rahasto Oy (Finnfund)	58823		9 999 910,00					14 999 780,00
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet	0		25 782 579,26	0,0	0,0	0,00		25 782 579,26
As Oy Torkkelinkuja 20	2		67 106,98					67 106,98
As Oy Eira-Maja	2		106 168,63					106 168,63
As Oy Turuntie 63	34		127 150,07					127 150,07
Bostads Ab Rödbergsgatan 5	6		72 051,71					72 051,71
As Oy Punavuorenkatu 11	280		95 362,55					95 362,55
As Oy Untamontie 10	41		68 082,47					68 082,47
Ankara, virka-asunto			1 103 687,10					1 103 687,10
Kööpenhamina, kanslia			5 314 738,48					5 314 738,48
Kööpenhamina, huoneisto			588 657,74					588 657,74
Kööpenhamina, huoneisto			151 369,13					151 369,13
Lontoo, huoneisto			499 518,14					499 518,14
Mexico, kanslia			671 585,85					671 585,85
Mexico, autotalli paikka			34 300,88					34 300,88
Murmansk, huoneisto			111 340,40					111 340,40
Murmansk, huoneisto			111 340,41					111 340,41
New York, virka-asunto			1 858 476,59					1 858 476,59
New York, huoneisto			794 687,95					794 687,95
New York, huoneisto			724 001,64					724 001,64
New York, virka-asunto			3 573 993,44					3 573 993,44
Pariisi, kanslia			7 316 174,80					7 316 174,80

Pariisi, huoneisto	248 918,13				248 918,13
Pariisi, huoneisto	273 448,24				273 448,24
Rooma, kanslia	1 870 417,93				1 870 417,93
Osakkeet ja osuudet yhteensä	145 158 298,93	92,10	0,0	0,00	135 158 388,93

Liite 11

Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2013	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	500 000,00	2 000 000,00	47 820 050,49	50 320 050,49
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	10 610 181,18	0,00	0,00	10 610 181,18
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	11 110 181,18	2 000 000,00	47 820 050,49	60 930 231,67
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat				591 676,00			591 676,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	591 676,00	0,00	0,00	591 676,00

Liite 12

Valtiotakaukset ja -takuut sekä muut vastuut

Myönnettyt takaukset ja takuut

Ei esitettävää tietoa

Myönnettyt takaukset ja takuut valuutoittain

Ei esitettävää tietoa

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2013	Määräraha- tarve 2014	Määräraha- tarve 2015	Määräraha- tarve 2016	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	18 384 886,00	18 263 279,00	8 663 023,00	8 016 204,00	40 817 421,00	75 759 927,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2013	Määräraha- tarve 2014	Määräraha- tarve 2015	Määräraha- tarve 2016	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						
Aasian kehitys pankki AsDB 1)					382 408 092,23	382 408 092,23
Afrikan kehitys pankki AfDB 2)					331 072 625,70	331 072 625,70
Latinalaisen Amerikan kehitys pankki IDB 3)					139 782 213,70	139 782 213,70
Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankki	0,00	0,00	0,00	0,00	296 920,00	296 920,00
Yhteensä	18 384 886,00	18 263 279,00	8 663 023,00	8 016 204,00	894 377 272,63	929 319 778,63

1) Callable capital USD 527 379 000; valuuttakurssilla 1,3791 (31.12.2013)

2) Callable capital UA (=SDR) 296 310 000; valuuttakurssilla 0,895 (30.12.2013)

3) Callable capital USD 192 773 650,92; valuuttakurssilla 1,3791 (31.12.2013)

Liite 13

Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ulkoasiainministeriöllä ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

Liite 14

Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Ulkoasiainministeriöllä ei ole taseeseen sisältyttömiä rahastoituja varoja.

Liite 15

Velan muutokset

Ulkoasiainministeriöllä ei ole liitteen tarkoittamia velan muutoksia.

Liite 16

Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Ulkoasiainministeriöllä ei ole liitteen tarkoittamia velkoja.

Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Osuudet kansainvälisissä rahoituslaitoksissa

Kv rahoituslaitosten osuudet ym, jotka on kirjattu kuluiksi eivätkä sisälly taseen omaisuuteen.

Tästä on siksi jätetty pois kirjanpitoarvon sarake.

Rahoituslaitos	1 Merkitty 31.12.2013 mennessä yhteensä		2 Maksettu 31.12.2013 mennessä yhteensä		3 Maksettu 31.12.2013 valuuttakurssien mukaan euroa
	Valuutta		Valuutta		
Aasian kehityspankki, AsDB	USD	27 812 400	USD	24 799 771	17 982 576
Aasian kehitysrahasto, AsDF*	USD	202 256 793	USD	179 467 389	130 133 702
Lat.Amerikan keh.pankki, IDB OC	USD	9 626 619	USD	7 865 358	5 703 254
Lat.Amerikan keh.pankki, IDB FSO EUR*	EUR	15 851 475	EUR	15 851 475	15 851 475
Lat.Amerikan keh.pankki, IDB FSO USD*	USD	3 143 027	USD	3 143 027	2 279 042
Lat.Amerikan sijoitusyhtiö, IIC	USD	3 930 000	USD	3 930 000	2 849 685
Kv. maatalouden kehittämisrahasto, IFAD*	USD	77 100 000	USD	65 700 000	47 639 765
Maaailmanpankki, IDA*	USD	1 575 076 481	USD	1 223 328 639	887 048 538
Afrikan kehityspankki, AfDB	UA	23 450 046	UA	15 443 796	17 255 638
Afrikan kehitysrahasto, AfDF*	UA	451 994 123	UA	342 537 164	382 723 088
Pohjoismainen kehitysrahasto, NDF*	SDR	96 726 000,00	SDR	96 726 000,00	108 073 743
Pohjoismainen kehitysrahasto, NDF*	EUR	58 740 000	EUR	51 786 200	51 786 200
Monenkeskinen velka-aloite MDRI **/**	EUR	121 464 200	EUR	34 220 568	34 220 568
Perushyödykkeiden yhteisrahasto CFC***	USD	1 509 306	USD	740 615	557 685
Yhteensä					1 704 104 960

Summien selitykset

1. **Merkityt** osuudet laitokseen liittymisestä alkaen 2013 loppuun asti.

Maksuja niistä voi aiheutua myöhemminkin, sitoumuksista riippuen.

2. **Maksetut** osuudet laitokseen liittymisestä alkaen 2013 loppuun asti.

3. **Maksettujen** osuuksien **kumulatiivinen arvo euroina** vuoden 2013 kurssien mukaan; USD 1,3791 (31.12.2013), SDR ja UA 0,895000 (30.12.2013)

*:llä merkityjä rahastoja ei mahdollisesti tulisi lainkaan raportoida, mutta koska ne aikaisempina vuosina on raportoitu KEO-50 on tältä osin jatkanut entistä käytäntöä.

**MDRI sitoumuksen kokonaissummasta IDA:n osuus on EUR 69 540 000 ja AfDF:n osuus EUR 51 924 200,12

***CFC:n osalta merkitystä pääomasta USD 768.691 osuutta vastaavat vaadittaessa maksettavat velkakirjat (promissory notes) suoraan maksetun osuuden ollessa USD 740.615

Liite 17 a

Edustustojen nettokäyttö 2011 - 2013, pl. arvonlisäveromenot

Pääluokka 24. Toteuma arvoina		2013	2012	2011
ALI Afrikan ja Lähi- idän alueet	3055 Abu Dhabi	647 122	661 014	490 994
	3514 Abuja	1 650 821	1 787 613	1 448 173
	3185 Addis Abeba	2 783 832	2 257 806	1 929 003
	3025 Alger	645 423	436 060	501 808
	3250 Bagdad	86 015	181 077	25 101
	3400 Beirut	1 037 170	359 703	0
	3700 Damaskus	213 985	1 154 175	1 290 636
	3705 Dar es Salaam	2 471 983	2 220 515	2 201 290
	3785 Kairo	1 797 252	1 758 566	1 629 300
	3630 Lusaka	2 758 640	2 320 518	2 462 193
	3490 Maputo	1 641 876	1 636 057	1 632 094
	3340 Nairobi	2 656 779	2 766 940	2 591 531
	3180 Pretoria	2 233 763	2 112 585	2 331 805
	3181 Preto- ria/Kapkaupunki	0	-9	114 876
	3460 Rabat	718 369	776 410	724 565
	3281 Ramallah	1 117 865	1 076 827	959 538
	3640 Riad	1 021 244	909 187	668 241
	3255 Teheran	1 074 801	1 099 465	877 752
	3280 Tel Aviv	1 397 194	1 367 367	1 295 887
	3740 Tunis	967 861	821 005	725 539
3495 Windhoek	1 404 328	1 942 203	1 664 777	
ALI	28 326 325	27 645 082	25 565 105	
ASA Amerikan ja Aasi- an alueet	3715 Bangkok	1 508 782	1 346 685	1 026 650
	3795 Bogota	94 249	0	0
	3120 Brasilia	1 840 538	2 557 043	2 922 013
	3060 Buenos Aires	1 230 715	1 035 395	842 673
	3071 Canberra	1 252 223	1 173 551	1 085 385
	3770 Caracas	0	131 147	593 679
	3775 Hanoi	1 699 389	1 531 710	1 576 032
	3356 Hongkong	1 061 090	770 235	682 200
	3536 Islamabad	0	583 985	1 216 771
	3240 Jakarta	1 548 745	1 669 954	1 588 543
	3537 Kabul	4 281 860	5 708 512	2 915 069
	3358 Kanton	0	360 877	488 898
	3500 Katmandu	1 383 715	1 283 271	1 358 716
	3445 Kuala Lumpur	771 108	790 033	702 580
	3550 Lima	1 477 073	1 439 573	1 275 615
	3035 Los Angeles	1 188 637	1 088 787	979 346
	3505 Managua	1 292 589	1 475 827	1 568 487
	3195 Manila	0	695 241	498 166
	3475 Mexico	1 598 033	1 163 923	1 220 759
3245 New Delhi	1 721 670	1 758 480	1 578 318	

	3031 New York PKL	2 377 811	2 420 492	1 969 278
	3330 Ottawa	1 372 307	1 245 314	1 190 805
	3355 Peking	3 399 477	4 670 655	2 912 187
	3145 Santiago de Chile	1 078 264	1 094 574	1 988 139
	3357 Shanghai	1 195 130	946 356	849 659
	3655 Singapore	851 259	827 529	674 896
	3369 Soul	1 406 302	927 087	862 791
	3070 Sydney	0	210 772	169 657
	3300 Tokio	2 616 717	2 717 196	2 583 544
	3030 Washington	4 533 730	5 507 886	4 900 191
	3720 Yangon	81 674	0	0
	ASA	42 863 087	47 132 088	42 221 050
EUR	3745 Ankara	1 311 362	1 273 464	1 138 547
Eurooppa	3372 Ateena	1 071 193	1 155 003	1 078 215
	3320 Beograd	834 826	812 982	838 375
	3625 Berliini	3 134 736	3 661 007	2 878 322
	3695 Bern (+Pyhä istuin)	866 655	881 555	1 067 164
	3656 Bratislava	414 977	600 391	667 660
	3096 Bryssel EU	15 625 679	12 793 855	11 214 545
	3095 Bryssel sl	1 026 366	1 277 037	970 866
	3755 Budapest	811 109	954 755	1 008 622
	3590 Bukarest	1 159 610	1 156 582	1 210 804
	3260 Dublin	848 474	795 863	816 590
	3601 Göteborg	0	0	159 304
	3015 Haag	1 198 429	981 983	999 494
	3621 Hampuri	533 002	638 213	667 838
	3710 Kööpenhamina	1 083 557	1 135 378	1 058 141
	3176 Las Palmas	0	133 025	218 195
	3555 Lissabon	836 002	761 600	758 771
	3658 Ljubljana	838 051	818 755	815 676
	3270 Lontoo	2 603 731	2 338 934	2 362 786
	3420 Luxemburg	587 401	625 539	599 529
	3175 Madrid	1 901 734	1 604 549	1 797 275
	3385 Nikosia	600 061	706 938	555 644
	3520 Oslo	1 233 984	1 349 568	1 536 911
	3580 Pariisi sl	3 233 205	6 186 549	4 643 177
	3725 Praha	664 547	616 138	746 308
	3321 Pristina	800 075	693 112	764 715
	3265 Reykjavik	454 246	372 234	397 112
	3391 Riika	975 762	912 546	742 494
	3285 Rooma	1 830 011	1 950 964	1 822 069
	3130 Sofia	740 138	674 858	704 492
	3766 Tallinna	1 470 413	1 517 457	1 456 167
	3600 Tukholma	2 038 887	1 845 965	2 021 499
	3560 Varsova	1 039 113	1 102 411	1 006 188
	3416 Vilna	823 900	960 322	918 032
	3290 Wien sl	2 207 708	1 698 839	1 634 251
	3373 Zagreb	975 491	810 499	858 686
	Eurooppa	55 774 436	55 798 868	52 134 466

ITÄ Venäjä, Ukraina, Kazakstan ja Val- ko-Venäjä	3335 Astana	1 274 935	1 145 679	918 300
	3751 Kiova	876 135	877 736	942 554
	3790 Minsk	256 667	175 062	144 171
	3670 Moskova	2 276 838	1 745 495	1 941 318
	3673 Murmansk	-1 204 576	-1 379 494	-867 404
	3672 Petroskoi	-1 272 616	-1 323 564	-988 217
	3671 Pietari	-29 482 559	-23 850 619	-20 326 261
	ITÄ	-27 275 176	-22 609 704	-18 235 538
Multi Pysyvät edustus- tot kv. järjestöissä ja yhteistyöelimis- sä	3097 Bryssel NATO	1 546 577	1 397 702	1 250 452
	3696 Geneve PE	3 531 980	3 339 691	4 142 683
	3032 New York YKE	5 094 047	5 727 590	5 189 103
	3581 Pariisi OECD	2 362 172	2 099 159	2 073 099
	3582 Pariisi UNESCO	0	257 250	259 386
	3583 Strasbourg	908 707	887 083	910 621
	3291 Wien ETYJ	1 087 241	1 454 482	1 882 903
	Multi	14 530 725	15 162 957	15 708 246
Yhteensä	114 219 396	123 129 292	117 393 329	

Edustustojen nettokäyttöä kuvaavassa taulukossa on otettu huomioon koko pääluokka 24., pl. arvonsäveroimenot.

Ministeriön yksiköiden nettokäyttö 2011 - 2013, pl. arvonlisäveromenot

Toteuma arvoina		2013	2012	2011
MINISTERIÖN JOHTO	2001 Ulkoasiainministeri (UMI)	1 080 376	1 098 372	1 020 833
	2002 Eurooppa- ja ulkomaankaup- paministeri (EKMI)	778 438	613 964	602 734
	2003 Kehitysministeri (KEMI)	707 387	597 394	243 041
	2004 Valtiosihteeri (VSI-00)	791 836	723 022	712 408
	2005 Poliittinen alivaltiosihteeri (AVS-POL)	1 011 787	1 172 132	343 817
	2006 Alivaltiosihteeri (AVS-TUO)	335 387	325 369	335 417
	2007 Kehityspoliittinen alivaltio- sihteeri (AVS-KEO)	2 268 592	2 223 895	2 742 183
	2008 Palvelualueiden alivaltiosihteeri (AVS-PAL)	389 971	224 077	214 033
	2010 Talousyksikkö (TAS-10)	1 765 558	1 423 116	1 138 092
	2030 Sisäisen tarkastuksen ja arvioinnin yksikkö (STY-00)	1 509 879	1 693 683	1 749 025
	2035 Suunnittelu- ja tutkimusyksikkö (STU-00)	1 147 546	1 077 349	1 061 185
	2058 Kansallinen turvallisuuksiviranomainen (NSA)	142 065	178 118	123 511
	MINISTERIÖN JOHTO	11 928 822	11 350 490	10 286 279
AFRIKAN JA LÄHI- IDÄN OSASTO	2440 Osaston johto (ALI-01, ALI-02)	581 955	589 625	785 356
	2441 Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan yksikkö (ALI-10)	17 410 247	14 908 673	13 760 487
	2442 Itä- ja Länsi-Afrikan yksikkö (ALI-20)	69 155 930	71 879 479	62 018 504
	2443 Eteläisen Afrikan yksikkö (ALI-30)	58 519 754	44 831 434	50 633 237
	2444 Kiertävä suurlähettiläs Algeria (ALI-11)	0	0	88 689
	AFRIKAN JA LÄHI-IDÄN OSASTO	145 667 886	132 209 211	127 286 273
AMERIKAN JA AASIAN OSASTO	2430 Osaston johto (ASA-01, ASA-02)	617 991	620 779	708 234
	2431 Aasian ja Oseanian yksikkö (ASA-10)	61 562 794	53 018 119	58 031 982
	2432 Pohjois-Amerikan yksikkö (ASA-20)	455 432	515 137	534 494
	2433 Latinalaisen Amerikan ja Karibian yksikkö (ASA-30)	23 075 640	25 213 230	26 598 902
	2435 Kiertävä suurlähettiläs Karibia ja Venezuela (ASA-31)	286 801	370 068	95 017
	2436 Kiertävä suurlähettiläs Etelä- Aasia (ASA-11)	410 502	69 122	0
	AMERIKAN JA AASIAN OSASTO	86 409 161	79 806 455	85 968 629
EUROOPPA-OSASTO	2410 Osaston johto (EUR-01, EUR-02)	391 973	386 099	383 232
	2411 Pohjois-Euroopan yksikkö (EUR-10, EUR-11 = PYS)	26 260 979	25 726 661	24 454 660
	2412 Yleisten EU-asioiden ja yhteensovittamisen yksikkö (EUR-20)	546 418	434 912	445 169

	2413 Keski-, Länsi- ja Etelä-Euroopan yksikkö (EUR-30)	619 144	526 712	520 812
	2414 EU:n laajentumisen ja Länsi-Balkanin yksikkö (EUR-40)	5 218 165	6 734 566	6 405 292
	2417 Kiertävä suurlähettiläs Länsi-Balkan (EUR-41)	0	6 753	185 859
	EUROOPPA-OSASTO	33 036 678	33 815 702	32 395 025
HALLINTOPALVELUT	2501 Osaston johto (HAL-01)	332 381	250 084	227 653
	2510 Henkilöstöjohtaja (HAL-10)	1 800 328	7 268 092	7 779 854
	2511 Henkilöstösuunnitteluyksikkö (HAL-11)	1 836 587	0	0
	2512 Henkilöstöpalvelussuhdeyksikkö (HAL-12)	697 388	0	0
	2513 Työhyvinvointiyksikkö (HAL-13)	1 775 665	0	0
	2514 Henkilöstön kehittämissyksikkö (HAL-14)	1 375 603	0	0
	2530 Kiinteistöyksikkö (HAL-30)	10 895 443	9 518 320	9 682 831
	2540 Tietohallintojohtaja (HAL-40)	5 641 474	32 211 507	23 022 644
	2541 Tietopalveluyksikkö (HAL-41)	1 878 875	0	0
	2542 Tietotekniikkayksikkö (HAL-42)	15 483 979	0	0
	2544 Kehittämissyksikkö (HAL-44)	5 792 321	0	0
	2545 Viestityskeskus (HAL-45)	1 380 606	0	0
	2550 Virastopalveluyksikkö (HAL-50)	3 594 581	4 035 579	4 144 642
	2570 Turvallisuusyksikkö (HAL-70)	1 821 281	1 597 112	1 385 028
	HALLINTOPALVELUT	54 306 511	54 880 694	46 242 652
ITÄOSASTO	2420 Osaston johto (ITÄ-01, ITÄ-02)	424 945	392 464	396 280
	2422 Venäjän yksikkö (ITÄ-10)	1 040 711	832 982	781 222
	2423 Itä-Euroopan ja Keski-Aasian yksikkö (ITÄ-20)	9 455 134	13 255 974	15 435 824
	2424 Alueellisen yhteistyön yksikkö (ITÄ-30)	2 744 102	7 219 137	10 921 130
	2426 Kiertävä suurlähettiläs Keski-Aasia (ITÄ-21)	378 281	391 876	262 329
	2427 Kiertävä suurlähettiläs Etelä-Kaukasia (ITÄ-22)	339 045	443 547	432 773
	ITÄOSASTO	14 382 218	22 535 979	28 229 558
KANSALAI SPALVELUT	2650 Kansalaispalvelupäällikkö (KPA-01)	147 920	145 974	135 281
	2651 Konsuliasioiden yksikkö (KPA-10)	1 289 509	1 385 676	1 278 171
	2652 Passi- ja viisumiyksikkö (KPA-20)	271 132	274 036	828 134
	2653 Kouvolan viisumipalvelukeskus (KPA-VPK)	3 204 035	1 395 178	0
	KANSALAI SPALVELUT	4 912 596	3 200 864	2 241 586
KEHITYSPOLIITTINEN OSASTO	2301 Osaston johto (KEO-01, KEO-02)	1 017 349	943 685	871 346
	2310 Yleisen kehityspolitiikan ja suunnittelun yksikkö (KEO-10)	61 681 929	52 674 287	61 515 924
	2320 Toimialapolitiikan yksikkö (KEO-20)	8 031 725	5 470 078	3 740 885
	2330 Kansalaisjärjestöyksikkö (KEO-30)	105 875 829	95 748 905	92 914 008

	2340 YK:n kehityskysymysten yksikkö (KEO-40)	136 749 880	115 150 722	112 595 800
	2350 Kehitysrahoituslaitosten yksikkö (KEO-50)	158 442 738	145 110 055	134 716 870
	2360 Kansainvälisen ympäristöpolitiikan yksikkö (KEO-60)	38 211 180	46 993 721	41 899 885
	2370 Humanitaarisen avun yksikkö (KEO-70)	102 883 521	90 461 848	97 319 848
	KEHITYSPOLIITTINEN OSASTO	612 894 151	552 553 301	545 574 566
OIKEUSPALVELU	2601 Osaston johto (OIK-01, OIK-09)	261 884	245 500	248 391
	2610 Kansainvälisen oikeuden yksikkö (OIK-10)	2 839 865	2 719 693	2 802 164
	2620 EU- ja valtiosopimus-oikeuden yksikkö (OIK-20)	655 740	606 941	703 205
	2630 EU-tuomioistuinasiat (OIK-30)	575 721	544 789	572 826
	2640 Ihmisoikeustuomioistuin- ja -sopimusasioiden yksikkö (OIK-40)	636 129	665 013	679 540
	OIKEUSPALVELU	4 969 340	4 781 936	5 006 126
POLIITTINEN OSASTO	2101 Osaston johto (POL-01, POL-02, POL-09)	521 126	522 589	543 524
	2110 Turvallisuuspolitiikan ja kriisinhallinnan yksikkö (POL-10)	7 880 574	7 849 573	7 103 794
	2120 Asevalvonnan yksikkö (POL-20)	4 311 462	3 741 283	3 925 273
	2130 EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yksikkö (POL-30)	453 784	423 430	433 266
	2140 Ihmisoikeuspolitiikan yksikkö (POL-40)	11 094 952	10 929 849	9 532 379
	2150 YK- ja yleisten globaaliasioiden yksikkö (POL-50)	55 236 943	38 227 554	44 021 460
	2155 POL TN-kampanjaryhmä	0	651 370	673 124
	POLIITTINEN OSASTO	79 498 841	62 345 648	66 232 820
PROTOKOLLA-PALVELUT	2801 Protokollapalvelut (PRO-00)	1 395 281	1 381 886	1 374 526
	PROTOKOLLAPALVELUT	1 395 281	1 381 886	1 374 526
TALOUDELLISTEN ULKOSUHTEIDEN OSASTO	2201 Osaston johto ja johdon avustaminen (TUO-01, TUO-02, TUO-03)	699 595	716 603	730 110
	2210 Kauppapolitiikan yksikkö (TUO-10)	10 002 389	7 112 071	13 624 776
	2220 Markkinoillepääsy-yksikkö (TUO-20)	1 904 204	1 586 551	1 159 953
	2230 Vientivalvontayksikkö (TUO-30)	443 533	414 172	408 287
	TALOUDELLISTEN ULKOSUHTEIDEN OSASTO	13 049 722	9 829 396	15 923 125

VIESTINTÄ- JA KULTTUURI-OSASTO	2701 Osaston johto (VKO-01, VKO-02)	699 236	540 710	616 032
	2710 Julkisuusdiplomatian yksikkö (VKO-10)	3 076 388	2 839 038	3 040 071
	2720 Viestintäyksikkö (VKO-20)	1 901 948	1 932 702	4 221 005
	2730 Eurooppa-tiedotuksen ja kansalaisviestinnän yksikkö (VKO-30)	1 640 589	1 888 870	2 021 292
	2740 Kehitysviestinnän yksikkö (VKO-40)	1 806 613	2 251 916	0
	VIESTINTÄ- JA KULTTUURIOSASTO	9 124 773	9 453 235	9 898 400
Yhteensä	1 071 575 981	978 144 797	976 659 564	

Ministeriön yksiköiden nettokäyttöä kuvaavassa taulukossa on otettu huomioon kaikki pääluokat, poislukien arvonlisäveromenot.

6. ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 14. maaliskuuta 2014.

Erkki Tuomioja
Ulkoasiainministeri

Alexander Stubb
Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri

Pekka Haavisto
Kehitysministeri

Peter Stenlund
Valtiosihteeri kansliapäällikkönä